

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle sijoitusrahastolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle sijoitusrahastolaiksi ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 243/2018 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Paula Kirppu, valtiovarainministeriö
- lakimies Merja Junnonen, Finanssivalvonta
- johtava lakimies Matti Merisalo, Verohallinto
- toimitusjohtaja Ari Kaaro, Seligson & Co Rahastoyhtiö Oyj
- toimitusjohtaja Sari Lounasmeri, Suomen Pörssisäätiö
- johtava lakimies Jari Virta, Finanssiala ry
- lakimies Antti Turunen, Keskuskauppakamari
- hallituksen puheenjohtaja Timo Rothovius, Osakesäästäjien Keskusliitto ry
- toimitusjohtaja Pia Santavirta, Pääomasijoittajat ry
- asianaajaja Janne Lauha, Suomen Asianajajaliitto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi uusi sijoitusrahastolaki, jolla kumottaisiin voimassa oleva samanniminen laki. Esityksessä ehdotetaan lisäksi muutettaviksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettua lakia, Finanssivalvonnasta annettua lakia ja lahjanlupauslakia. Lisäksi Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettuun lakiin, sijoituspalvelulakiin, kiinteistörahastolakiin, sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annettuun lakiin, rahoitusvakuuslakiin, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annettuun lakiin, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annettuun lakiin, rahoitusvakuusviranomaisesta annettuun lakiin, joukkorahoituslakiin, kaupparekisterilakiin, varojen arvostamisesta verotuksessa annettuun lakiin, verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annettuun lakiin, verotusmenettelystä annettuun lakiin ja holhoustoimesta annettuun lakiin tehtäisiin uudesta sijoitusrahastolaista johtuvia teknisiä muutoksia.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Ehdotetulla uudella sijoitusrahastolailla selkeytettäisiin lain soveltamisalaa ja poistettaisiin nyky-sääntelyyn liittyviä epäselvyyksiä. Keskeisiä uudistuksia olisivat erikoissijoitusrahastoja koskevan sääntelyn siirtäminen sijoitusrahastolaista vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin sekä sijoitusrahastodirektiivissä säännellyn alarahastorakenteen salliminen sijoitusrahastoissa.

Rahastoyhtiön hallinnollista taakkaa kevennettäisiin korvaamalla säännöllisesti vuosittain järjestettävä rahasto-osuudenomistajien kokous pyynnöstä koolle kutsuttavalla kokouksella sekä luopumalla rahastoyhtiön velvollisuudesta antaa rahasto-osuudesta osuustodistus. Rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä laskettaisiin nykyisestä 50 osuudenomistajasta 30 osuudenomistajaan. Rahastoyhtiön hallituksen toiminnan luotettavuutta pyrittäisiin lisäämään rahastoyhtiön hallituksen riippumatonta jäsentä koskevilla uusilla säännöksillä, joilla korvattaisiin voimassa olevassa laissa edellytetty rahasto-osuudenomistajien valitsema hallituksen jäsen. Tilintarkastajien suorittamaa sijoitusrahaston arvonalaskennan oikeellisuuden tarkistamista harvennettaisiin tehtäväksi vähintään vuosittain. Lakiin lisättäisiin rahastoyhtiölle uusi sijoitusrahaston likviditeetin hallintakeino, lunastusten rajoittaminen. Lisäksi ehdotetaan, että sijoitusrahaston säännöissä voitaisiin määritellä perusteet, jolloin rahastoyhtiölle tulisi oikeus lunastaa rahasto-osuudet laissa ja rahaston säännöissä tarkemmin määrätyissä poikkeuksellisissa tilanteissa ilman rahasto-osuudenomistajan toimeksiantoa tai suostumusta.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi luku erikoissijoitusrahastoista. Erikoissijoitusrahastosääntely säilyisi suurelta osin voimassa olevan sääntelyn sisältöisenä, mutta sääntelyn siirron yhteydessä poistettaisiin päällekkäisyyksiä sijoitusrahastolain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain välillä. Toimiluvallisten vaihtoehtorahastojen hoitajien markkinoinnin aloitusilmoituksen käsittelyä ehdotetaan selvennettäväksi siten, että Finanssivalvonta voisi antaa asiassa valituskelpoisen kieltopäätöksen silloin, kun kyse on ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavasta vaihtoehtorahastosta.

Finanssivalvonnasta annettuun lakiin ehdotetuilla muutoksilla laajennettaisiin Finanssivalvonnan oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä koskemaan myös rekisteröityneiden vaihtoehtorahastojen hoitajien omistajan, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan ja palveluksessa olevan laissa säädetyn luotettavuuden selvittämistä.

Esityksen tarkoituksena on lisäksi panna kansallisesti täytäntöön rahamarkkinarahastoista annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus, eurooppalaisista riskipääomarahastoista ja eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista annettujen asetusten muuttamisesta annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus sekä arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus. Finanssivalvonta toimisi rahamarkkinarahastoja koskevassa asetuksessa sekä niin sanotussa arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien läpinäkyvyysasetuksesta tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Finanssivalvonnalla olisi sijoitusrahastolain, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain ja Finanssivalvonnasta annetun lain nojalla oikeus määrätä hallinnollisia seuraamuksia asetusten säännösten rikkomisista. Lisäksi vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin lisättäisiin säännökset muutoksenhakumahdollisuudesta.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2019.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Hallituksen esityksen keskeinen sisältö. Ehdotetulla uudella sijoitusrahastolailla selkeytettäisiin lain soveltamisalaa ja poistettaisiin voimassa olevan sääntelyn epäselvyyksiä ja päällekkäisyyksiä. Keskeisiä muutoksia ovat erikoissijoitusrahastosääntelyn siirto vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin ja sijoitusrahastodirektiivissä säännellyn alarahastorakenteen salliminen sijoitusrahastoissa.

Rahastoyhtiöiden hallinnollista taakkaa kevennettäisiin ja hallituksen toiminnan luotettavuutta vahvistettaisiin. Tilintarkastajien suorittamaa sijoitusrahaston arvonnaskennan oikeellisuuden tarkistamista harvennettaisiin. Lakiin lisättäisiin rahastoyhtiöille uusi sijoitusrahaston likviditeetin hallintakeino. Lisäksi ehdotetaan, että sijoitusrahaston säännöissä voitaisiin määritellä perusteet, jolloin rahastoyhtiölle tulisi oikeus lunastaa rahasto-osuudet eräissä tilanteissa ilman osuudenomistajan toimeksiantoa tai suostumusta.

Erikoissijoitusrahastosääntely säilyisi suurelta osin voimassa olevan sääntelyn sisältöisenä. Tässä yhteydessä laajennettaisiin lisäksi Finanssivalvonnan oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä myös rekisteröityvien vaihtoehtorahastojen hoitajien omistajasta, hallituksen jäsenestä, toimitusjohtajasta ja palveluksessa olevasta laissa säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi.

Esityksen tarkoituksena on myös panna kansallisesti täytäntöön asetukset rahamarkkinarahastoista, eurooppalaisista riskipääomarahastoista ja eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista annettujen asetusten muuttamisesta sekä arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä.

Talousvaliokunta pitää ehdotettua sääntelyä tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena ja esittää sen hyväksymistä yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin selvitetyn vähäisin muutoksin. Valiokunta huomauttaa, että siltä osin kuin ehdotetussa lainsäädännössä viitataan kumottuun henkilötietolakiin, nämä säännökset muutetaan yksityiskohtaisesti perustellen vastaamaan uutta tietosuojalainsäädäntöä hallituksen esityksen HE 100/2018 vp käsittelyn yhteydessä.

Yleisiä huomioita sijoitusrahastosääntelystä. Sijoituspalveluiden sääntelyn perusongelma on löytää tasapaino markkinoiden vapaan toiminnan sallimisen ja sijoittajan suojaa turvaavien rajoitusten ja palveluntarjoajille säädettävien velvoitteiden välillä. Siltä osin kuin on kysymys suoraan sovellettavan EU-sääntelyn johdosta tehtävistä muutoksista ei kansallisella lainsäätäjällä ole harkintavaltaa. Joiltakin osin jäsenvaltioille on kuitenkin suotu mahdollisuus tällaiseen. Talousvaliokunta suhtautuu varauksellisesti tämän harkintavallan käyttöön siten, että säädettäisiin lisävelvoitteita tai kieltoja yksinomaan kansallisista lähtökohdista. Sisämarkkinoiden mahdollistama pääomien ja palveluiden vapaa liikkuvuus on sidoksissa nimenomaan jäsenvaltioiden lainsäädäntöjen yhdenmukaisuuteen. Kansalliset poikkeamat voivat hyvistä tarkoituspäristään huolimatta kääntyä itseään vastaan, jos ne tosiasiallisesti aiheuttavat Suomen profiloitumista poikkeavaksi lainsäädäntöympäristöksi.

Talousvaliokunnan saaman asiantuntijaselvityksen mukaan EU:n sisämarkkinat toimivat nykyisellään sijoitusrahastojen osalta varsin hyvin. Rahastoja on mahdollista markkinoida sekä fuusoida rajojen yli, mikä mahdollistaa muun muassa skaalaetujen saavuttamisen kotimarkkinoi-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

tamme laajemmin. Rahastoasiakkaan kannalta tämä näyttäytyy kilpailun lisääntymisenä, mikä on omiaan parantamaan palvelutarjontaa ja alentamaan palveluiden hintoja.

Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että suomalainen toimintaympäristö pysyy jatkossakin lainsäädännön osalta kilpailukykyisenä; täten voidaan ylläpitää palveluntarjoajien tasapuolisia toimintaedellytyksiä lähimpiin verrokkeihimme nähden ja siten edesauttaa suomalaisten mahdollisuutta saada sijoituspalveluja kotimaassa.

Sijoitusrahaston hallinnointi. Esityksessä ehdotetaan vuosittaisen rahasto-osuudenomistajien kokouksen korvaamista hallituksen, osuudenomistajien määrävähemmistön tai tilintarkastajan pyynnöstä koolle kutsuttavalla kokouksella. Talousvaliokunta pitää muutosta kannatettavana todeten, että osuudenomistajien kokouksien käytännön merkitys on jäänyt vähäiseksi muun muassa osuudenomistajakokouksen vähäisten toimivaltuuksien vuoksi. Talousvaliokunta pitää myös ehdotettuja mekanismeja pyynnöstä kutsuttavalle kokoukselle asianmukaisina ja oikeasuhteisina.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan asetettavaksi vähimmäismäärä riippumattomille hallituksen jäsenille ja tiukennettavaksi riippumattomuuden kriteeristöä. Talousvaliokunta arvioi ehdotettujen muutosten parantavan sijoittajansuojaa.

Arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastus. Esityksessä ehdotetaan tilintarkastajien toimittaman arvonlaskennan harventamista. Asiantuntijakuulemisessa saamansa selvityksen valossa ja voimassa olevat säilytysyhteisön velvoitteet huomioiden talousvaliokunta katsoo, että tilintarkastajan toimittamien arvonlaskentojen harventaminen mahdollistaa rahastoyhtiön hallinnon keventymisen kuitenkin sijoittajansuojaa heikentämättä.

Rahasto-osuuksien lunastus. Hallituksen esityksessä ehdotetaan rahastoyhtiöille yksittäisten suurten tai määrällisesti runsaslukuisten lunastusten rajoittamista likviditeetin hallintakeinona. Rahastoyhtiö voisi määritellä säännöissään, miten ja missä tilanteissa lunastuksia voidaan rajoittaa. Lisäksi rahastoyhtiölle ehdotetaan mahdollisuutta lunastaa yksittäisten rahasto-osuudenomistajien rahasto-osuudet laissa ja sijoitusrahaston säännöissä määritellyissä tilanteissa ilman rahasto-osuudenomistajan suostumusta. Edellytyksenä on, että lunastus perustuu osuudenomistajaan liittyvään seikkaan, joka aiheuttaa rahastoyhtiölle kohtuuttomia velvoitteita.

Kokonaisuutena arvioiden talousvaliokunta pitää ehdotettua lunastusoikeutta oikeasuhteisena rahastoyhtiölle ja muille osuudenomistajille mahdollisesti aiheutuvaan haittaan nähden todeten olennaista olevan, että sijoittajalla on mahdollisuus ennakoida mahdolliset lunastustilanteet.

Erikoissijoitusrahastot. Esityksessä ehdotetaan erikoissijoitusrahastoa koskevan sääntelyn siirtämistä vaihtoehtorahastojen hoitajista annettuun lakiin. Talousvaliokunnan asiantuntijakuulemisessa on nostettu esiin huoli siitä, kuinka hyvin varsin erilaisten toimintojen sisällyttäminen yhden lain soveltamisalaan voi toimia; lain soveltamisalaan kuuluvien toimintojen heterogeenisyyden ongelma voisi ilmetä tilanteessa, jossa soveltamisalalla alkaa ilmetä haitallisia toimintatapoja. Tällöin niihin voi olla haastavaa puuttua siten, että ei samalla tulla luoneeksi epätarkoituksenmukaista rasietta ongelmattomille osa-alueille. Talousvaliokunta toteaa, että sääntelyn ehdotettu rakenne noudattaa taustalla olevan EU-sääntelyn rakennetta ja on tässä mielessä johdonmukainen ratkaisu. Valiokunta huomauttaa lisäksi, että erikoissijoitusrahastoa koskevan sääntelyn siir-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

tyminen aikaisemmasta regiimistä poikkeavan systematiikan piiriin — ei tuotesäätelyä, vaan velvoitteet kohdistuvat palveluntarjoajaan — on omiaan kiinnittämään sijoittajan huomion siihen, että sijoituskohde on merkittävästi erilainen sijoitusrahastolain soveltamisalaan kuuluviin kohteisiin verrattuna, mikä myös puoltaa ehdotettua sääntelyratkaisua.

Vaihtoehtorahastojen hoitajan luotettavuusvaatimukset. Esityksessä ehdotetaan rekisteröitymisvelvollisten vaihtoehtorahastojen hoitajien johdolle ja merkittäville omistajille asetettaviksi samat luotettavuusvaatimukset kuin mitä edellytetään toimiluvallisilta vaihtoehtorahastojen hoitajilta.

Erottelu toimilupa- ja rekisteröitymisvelvoitteen välillä on yleisesti käytössä hyvin monenlaisten elinkeinojen harjoittamisessa. Lähtökohta tälle ajattelulle on, että pienimuotoisen toiminnan yhteydessä yleisölle mahdollisesti aiheutetut vahingot ovat pienemmät kuin mittakaavaltaan suurempien (parametrina rahastotoiminnassa on erityisesti hallinnoitavaksi annetun omaisuuden määrä) toimijoiden mahdollisesti aiheuttamat vahingot. Sijoituspalvelutoiminnan suhteen tämä sinänsä käyttökelpoinen lähtökohta on kuitenkin ongelmallinen yksittäisen sijoittajan näkökulmasta; sijoittajansuojan taso ei saisi olla riippuvainen palveluntarjoajan toiminnan volyyymistä. Tästä näkökulmasta nyt ehdotettu luotettavuusvaatimuksiin kohdistuva muutos on perusteltu.

Sääntelyn jatkovalmistelu. Talousvaliokunta pitää ehdotettua sääntelyä kannatettavana nostaen kuitenkin esille huolen niistä ristiriitatilanteista, joissa lain soveltamiseksi on yhteensovittava eri säädösten velvoitteita ja kyettävä asettamaan mahdollisesti keskenään vastakkaiset määräykset etusijajärjestykseen. Mahdollisia kollisiotilanteita on tunnistettavissa erityisesti tietosuojan, rahanpesun ja harmaan talouden estämiseen liittyvien sekä substanssisäännösten välillä.

Talousvaliokunta huomauttaa, että sijoitusrahastojen lainsäädäntökehikkoon vaikuttaa suurelta osin se, että merkittävä osa sääntelystä on annettu EU-tason säädöksinä. Käsillä oleva hallituksen esitys poistaa päällekkäisyyksiä ja pyrkii luomaan sääntelykokonaisuudesta johdonmukaisen. Tässä erittäin tärkeässä suhteessa valiokunta pitää ehdotettua sääntelyä hyvin onnistuneena.

Talousvaliokunta ilmaisee kuitenkin huolensa sääntelyssä käytetyn terminologian vaihteluista; samasta asiasta käytetään eri säädöksissä eri termejä. Talousvaliokunta toteaa, että rahoitusmarkkinoiden sääntely on toimialan luonteen johdosta verraten vaikealukuista, minkä vuoksi on erityisen tärkeää, että normisto on kielellisesti mahdollisimman yksiselitteistä. Talousvaliokunta toteaa, että nykyisellään eräiden suoraan sovellettavien asetusten (esimerkiksi rahamarkkinarahastoasetus (EU) 2017/1131) suomenkieliset versiot eivät kaikilta osin vastaa muualla lainsäädännössä käytössä olevaa terminologiaa, mikä on omiaan aiheuttamaan tulkintaongelmia tai epävarmuutta velvoitteiden sisällöstä. Talousvaliokunta pitää tärkeänä, että valtioneuvosto ryhtyy toimiin käsillä olevaan hallituksen esitykseen liittyvien EU-säädösten kieliversioiden tarkistamiseksi ja korjaamiseksi.

Koska lainsäädännön keinoin ei ole mahdollista aukottomasti ennakoida eikä toisaalta nopeasti reagoida toimialalla tapahtuviin äkillisiin muutoksiin, on tärkeää laatia eduskuntakäsittelyä edellyttävä säädöstaso riittävän yleiseksi ja siten erilaisiin tilanteisiin soveltuvaksi osoittaen valtioneuvostolle ja valvontaviranomaisille riittävän selkeä ja täsmällisesti rajattu mandaatti alemmanasteisen sääntelyn kehikseksi. Rahoitusmarkkinasääntely on jo luonteensakin vuoksi paikoin hy-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

vin teknistä ja sellaisena tarkoituksenmukaisimmin alemmalla tasolla säänneltäväksi soveltuvaa. Tässä työssä tulee kuitenkin huomioida muiden jäsenvaltioiden vastaava sääntely ja kilpailukykymme kannalta keskeinen oikeusvarmuus ja luottamuksensuoja viranomaisten kannanottojen pysyvyyteen.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Sijoitusrahastolaki

1 luku. Yleiset säännökset

3 §. EU-sääntelyyn liittyvät määritelmät. Voimassa olevan lain 2 a pykälään on lisätty hallituksen esityksen HE 141/2018 vp mukaisesti uusi, arvopaperistamisasetusta koskeva momentti, joka tulee sijoittaa uuden lain systematiikan johdonmukaisuuden vuoksi uuden sijoitusrahastolain 1 luvun 3 pykälän uudeksi 9 momentiksi.

3 luku. Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma

3 §. Rahastoyhtiön hallitus. Pykälän 1 momentissa säädetään rahastoyhtiön hallituksen kokoonpanosta. Toisessa momentissa määritellään tarkemmin riippumattomaan hallituksen jäsenen kohdistuvista vaatimuksista.

Pykälän 3 momentissa säädetään kiellosta perustaa rahastoyhtiön hallintoneuvosto. Kielto on ollut voimassa Suomessa sijoitusrahastosääntelyn alusta lukien. Hallituksen esityksessä HE 238/1986 vp on perusteltu kieltoa seuraavasti: ”Rahastoyhtiön hallinnon olisi oltava sekä kustannussyistä että toiminnan luonteesta johtuen yksinkertainen ja joustava. Tästä syystä hallintoneuvosto olisi rahastoyhtiön tapaisessa yhtiössä tarpeeton.”

Talousvaliokunta toteaa, että finanssisektori on nykyisellään varsin raskaasti säännelty toimiala. Tämä on sinänsä perusteltua ottaen huomioon toimialan vaikutukset sekä mikro- että makrotalouteen. Yleisen digitalisoitumiskehityksen myötä myös finanssialan palvelut ovat nykyisellään helpposti kansallisvaltioiden rajat ylittäviä paitsi sisämarkkinoilla myös kolmansien valtioiden suuntaan. Toimintojen fyysisen sijaintipaikan merkityksen ennakoidaan tulevaisuudessa edelleen vähentyvän. Viitaten erityisesti yleisperusteluissa esiin tuotuihin, kansallisten erityispiirteiden säätämiseen liittyviin punnintoihin talousvaliokunta ehdottaa pykälästä poistettavaksi sen kolmannen momentin.

9 luku. Sijoitusrahaston hoitaminen

4 §. Rahasto-osuusrekisteri. Lainkohdassa säännellään merkinnän tekemistä rahasto-osuusrekisteriin. Rahassa tehdyn merkinnän lisäksi tässä säännellään kahta erilaista tilannetta niin kutsutun apporttimerkinnän osalta. Ehdotetun 2 momentin alkuosa vastaa voimassa olevaa sääntelyä, mutta saman momentin loppuosa on uusi, syöttörahastoja koskeva säännös. Juuri näihin syöttörahastoihin liittyy momentin lopussa oleva säännös tilintarkastajan lausunnosta. Vaatimus lau-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

sunnosta on perusteltu nimenomaan näissä jälkimmäisissä tilanteissa, mutta pykälän sanamuodon vuoksi on epäselvää, onko sen tarkoitus ulottua myös momentin alkuosan tilanteisiin.

Talousvaliokunta ehdottaa säännöksen yksiselitteisyyden parantamiseksi pykälän 2 momenttia muutettavaksi siten, että momentin viimeisen virkkeen ensimmäinen sana ”Näiden” korvataan sanoilla ”Kohderahaston osuuksien merkintään käytettävien”. Tällöin 2 momentti saisi seuraavan sanamuodon:

”Rahasto-osuuden merkintähinta on maksettava rahassa tai antamalla sijoitusrahastolle merkintähintaa vastaava määrä 13 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita tai rahamarkkinavälineitä siten, että merkintähinnan määräytymishetkellä eri arvopaperi- tai rahamarkkinavälinelajien jakauma vastaa sijoitusrahaston säännöissä lajikohtaisesti yksilöityä sijoitustoimintaa ja arvopaperien tai rahamarkkinavälineiden yhteenlaskettu markkina-arvo vastaa niitä vastaan annettavan rahasto-osuuden arvoa. Jäljempänä 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua syöttörahaston kohderahastosta merkitsemien rahasto-osuuksien merkintähinta voidaan maksaa myös antamalla 13 luvussa tarkoitettuja rahoitusvälineitä. Kohderahaston osuuksien merkintään käytettävien rahoitusvälineiden arvosta ja vaikutuksesta rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuuteen on ennen rahasto-osuuden merkintää hankittava lausunto KHT-tilintarkastajalta tai sellaiselta tilintarkastusyhteisöltä, jonka lausunnosta vastuullinen tilintarkastaja on KHT-tilintarkastaja.”

5 §. Osuustodistus. Pykälän 3 momentissa on lueteltu seikat, jotka osuustodistuksessa on mainittava. Kolmannen kohdan mukaan tällainen mainittava seikka on ”osuustodistukseen liittyvien rahasto-osuuksien laatu ja lukumäärä”. Talousvaliokunta pitää sijoittajansuojan kannalta tärkeänä, että sana ”laatu” korvataan sanoilla ”osuussarja ja osuuslaji”, koska tätä terminologiaa on vaikiintuneesti käytetty myös muualla lainsäädännössä ja se myös paremmin kuvaa säännöksen tarkoittamaa velvoitetta.

13 luku. Sijoitusrahaston sijoittaminen

4 §. Rahamarkkinavälineet ja sijoittaminen muihin kuin sallituilla markkinapaikoilla kaupankäynnin kohteena oleviin rahoitusvälineisiin. Voimassa olevan lain 71 pykälään on lisätty hallituksen esityksen HE 141/2018 vp mukaisesti uusi, arvopaperistamisasetuksen johdosta säädetty momentti, joka tulee sijoittaa uuden lain systematiikan johdonmukaisuuden vuoksi uuden sijoitusrahastolain 13 luvun 4 pykälän uudeksi 3 momentiksi.

3. Laki Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

5 §. Muut finanssimarkkinoilla toimivat. Pykälään on tehty muutoksia lailla 1108/2018, jotka täytyy ottaa tässä huomioon.

28 §. Johdon toiminnan rajoittaminen. Pykälään on tehty muutoksia lailla 1108/2018, jotka täytyy ottaa tässä huomioon.

40 §. Seuraamusmaksu. Pykälään on tehty muutoksia hallituksen esityksen HE 141/2018 vp mukaisesti. Pykälän 2 momenttiin on tuolloin lisätty uusi kohta 7, jonka vuoksi nyt lisättävät uudet kohdat saavat numeroiksi 8 ja 9.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

41 a §. Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa. Pykälään on tehty useita muutoksia käsillä olevan hallituksen esityksen ollessa vireillä eduskunnassa.

Muutosten jälkeen pykälä kokonaisuudessaan kuuluisi seuraavasti:

1 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:n 2 ja 4 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 2 ja 5 momentissa, kriisinsäätölain 18 luvun 1 §:ssä tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

2 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 10 miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään kaksi miljoonaa euroa.

3 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa taikka tämän lain 40 §:n 2 momentin 7 kohdassa mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

4 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko viisi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa, ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

5 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 4 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 700 000 euroa.

6 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tai 3 momentissa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kolme prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 700 000 euroa.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

7 mom.: Edellä tässä pykälässä säädetyn estämättä seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kaksi kertaa suurempi kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyöty on määritettävissä.

8 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 1 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 15 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 15 miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

9 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 2 500 000 euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään miljoona euroa.

10 mom.: Jos kyse on arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään miljoona euroa ja luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään 500 000 euroa.

11 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 6 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista tai noudattamisen laiminlyöntiä, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään miljoona euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 500 000 euroa.

12 mom.: Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin 8 kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista, siinä mainitun asetuksen 4 artiklan rikkomisesta oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdoista tai enintään viisi miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi, ja 15 artiklan rikkomisesta enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdoista tai enintään 15 miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

13 mom.: Jos edellä 10 momentissa tarkoitettu seuraamusmaksu koskee kyseisessä säännöksessä tarkoitetun asetuksen 11 artiklan 1 kohdan d alakohdan tai 4 kohdan rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kaksi prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään 250 000 euroa sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään 100 000 euroa.

14 mom.: Sen estämättä, mitä 8—13 momentissa säädetään, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määritettävissä.

15 mom.: Tässä pykälässä liikevaihdolla tarkoitetaan:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

- 1) luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen ja niiden konsolidointiryhmään kuuluvan muun yrityksen osalta EU:n vakavaraisuusasetuksen 316 artiklan mukaisesti laskettua tuottojen, tai jos maksuvelvollinen kuuluu luottolaitoksen tai sijoituspalveluyrityksen konsolidointiryhmään, konsolidoitujen tuottojen yhteenlaskettua määrää;
- 2) vakuutusyhtiön, vakuutusyhdistyksen, eläkelaitoksen tai vakuutusyhtiölain 2 luvun 18 b §:ssä tarkoitetun erillisyhtiön vakuutusmaksutuloa taikka eläkesäätiön tai vakuutuskassan maksutuloa, tai, jos vakuutusyhtiö, vakuutusyhdistys, eläkelaitos, erillisyhtiö, eläkesäätiö tai vakuutuskassa kuuluu tytäryrityksenä konserniin, konsernitilinpäätöksen mukaista vakuutusmaksutuloa tai vastaavasti maksutuloa;
- 3) muun kuin 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun yrityksen osalta kirjanpitolain 4 luvun 1 §:ssä tarkoitettua tai sitä vastaavaa liikevaihtoa, tai, jos yrityksen on kirjanpitolain 6 luvun 1 §:n mukaan laadittava emoyhtiönä konsernitilinpäätös tai jos yritys kuuluu tytäryhtiönä konserniin, konsernin ylimmän emoyrityksen konsernitilinpäätöksen mukaista liikevaihtoa.

50 q §. Toiminta arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena. Hallituksen esityksen HE 111/2018 vp mukaisesti lakiin on säädetty uusi 50 q §. Edelleen hallituksen esityksen HE 141/2018 vp mukaisesti lakiin on lisätty uusi pykälä, joka sai numeron 50 r. Uusi, arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksessa tarkoitettuna viranomaisena toimimista koskeva säännös saa siten numeron 50 s.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 243/2018 vp sisältyvät 2. ja 4.—18. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 243/2018 vp sisältyvät 1. ja 3. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Sijoitusrahastolaki

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

I OSA

YLEISET SÄÄNNÖKSET

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala ja rahastoyhtiön sovellettava muu lainsäädäntö

Tätä lakia sovelletaan rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön harjoittamaan toimintaan sekä yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoimiseen yleisölle.

Rahastoyhtiöihin sovelletaan sijoituspalvelulakia (747/2012) tämän lain ja sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:n mukaisesti.

Rahastoyhtiö saa hoitaa vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastoa, jos sillä on vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa tätä toimintaa varten tai se on rekisteröitynyt Finanssivalvontaan noudattaen mainittua lakia. Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettu ulkoisesti hoidetun vaihtoehtorahaston hoitaja saa hoitaa sijoitusrahastoja, jos sillä on rahastoyhtiön toimilupa tätä toimintaa varten.

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa harjoittaa Suomessa kotivaltiossaan saamansa toimiluvan mukaisesti 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua toimintaa noudattaen 24 ja 25 lukua. Yhteissijoitusyritys saa markkinoida osuuksiaan Suomessa yleisölle noudattaen 23 lukua.

Rahamarkkinarahastoista ja niiden hoitajista säädetään tämän lain lisäksi rahamarkkinarahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/1131.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sijoitusrahastotoiminnalla* varojen hankkimista yleisöltä yhteistä sijoittamista varten ja näiden varojen sijoittamista pääasiallisesti rahoitusvälineisiin sekä sijoitusrahaston hoitamista ja rahasto-osuuksien markkinointia sijoitusrahastodirektiivissä ja tässä laissa tarkoitettulla tavalla;

2) *sijoitusrahastolla* sijoitusrahastotoiminnassa hankittuja sekä Suomessa vahvistettujen sääntöjen ja 13 luvun mukaan sijoitettuja varoja sekä niistä johtuvia velvoitteita; sijoitusrahasto voi myös koostua yhdestä tai useammasta alarahastosta;

3) *alarahastolla* sijoitusrahaston osaa, jonka sijoitustoiminta voi poiketa saman sijoitusrahaston muiden alarahastojen sijoitustoiminnasta sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin kuvatulla tavalla;

4) *syöttörahastolla* sijoitusrahastoa, jonka varoista vähintään 85 prosenttia sijoitetaan kohde-rahastona toimivan toisen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen osuuksiin poiketen siitä, mitä 13 luvun 1 §:ssä, 2 §:n 1 momentissa, 4 ja 5 §:ssä, 6 §:n 2, 6 ja 7 momentissa, 7 §:ssä, 9 §:n 3 momentissa, 10 §:ssä ja 15 §:n 1 momentissa säädetään;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

5) *kohderahastolla* sijoitusrahastoa, jonka rahasto-osuudenomistajien joukossa on vähintään yksi syöttörahasto ja joka itse ei ole syöttörahasto ja jonka varoja ei ole sijoitettu syöttörahaston osuuksiin ja yhteissijoitusyritystä, joka kotivaltionsa lainsäädännön perusteella täyttää edellä mainittuja vaatimuksia vastaavat vaatimukset;

6) *rahastoyhtiöllä* pääsääntöisesti sijoitusrahastotoimintaa harjoittavaa suomalaista osakeyhtiötä;

7) *rahastoyhtiön isäntävaltiolla* muuta sellaista ETA-valtiota kuin Suomea, joka ei ole rahastoyhtiön kotivaltio mutta jossa rahastoyhtiöllä on sivuliike tai jossa se tarjoaa palvelujaan;

8) *sijoitusrahaston vastaanottavalla ETA-valtiolla* muuta sellaista ETA-valtiota kuin Suomea, joka ei ole sijoitusrahaston kotivaltio mutta jossa sijoitusrahaston osuuksia markkinoidaan;

9) *säilytysyhteisötoiminnalla* sijoitusrahaston varojen säilyttämistä sekä sen valvontaa, että toiminnassa noudatetaan lakia, muita säännöksiä ja määräyksiä sekä rahaston sääntöjä;

10) *säilytysyhteisöllä* säilytysyhteisötoimintaa harjoittavaa yhteisöä;

11) *johdolla* rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön hallitusta, hallintoneuvostoa ja toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat niiden toimintaa;

12) *toimivalla johdolla* rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön toimitusjohtajaa sekä kaikkia toimitusjohtajan välittömässä alaisuudessa toimivia, jotka ovat rahastoyhtiön tai säilytysyhteisön ylimmissä johtotehtävissä tai tosiasiallisesti johtavat niiden toimintaa;

13) *rahasto-osuudella* samansuuruista osuutta tai vähintään yhtä osuuden murto-osaa sijoitusrahaston tai alarahaston varoista;

14) *rahasto-osuudenomistajalla* henkilöä, yhteisöä tai säätiötä taikka niihin rinnastettavaa ulkomaista yksityis- tai oikeushenkilöä, joka omistaa yhden tai useamman rahasto-osuuden tai sen murto-osan;

15) *arvopaperilla* arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua arvopaperia;

16) *sijoitusrahastodirektiivillä* siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviä 2009/65/EY;

17) *yhteissijoitusyrityksellä* sellaista muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa toimituslupan saanutta yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavaa yritystä, joka kotivaltionsa lainsäädännön perusteella täyttää sijoitusrahastodirektiivin edellytykset;

18) *ulkomaisella rahastoyhtiöllä* 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa harjoittavaa yhteisöä, joka on saanut 1 §:ssä tarkoitettua toimituslupaa vastaavan luvan muussa valtiossa kuin Suomessa;

19) *ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua yhtiötä, joka on saanut tämän lain 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua rahastoyhtiön toimituslupaa vastaavan toimituslupan muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa;

20) *ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltiolla* muuta ETA-valtiota kuin Suomea, jossa rahastoyhtiöllä on sääntömääräinen kotipaikka;

21) *yhteissijoitusyrityksen kotivaltiolla* muuta ETA-valtiota kuin Suomea, jossa yhteissijoitusyritykselle on myönnetty 24 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettua lupaa vastaava lupa;

22) *rahoitusvälineellä* sijoituspalvelulain 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä;

23) *rahamarkkinavälineellä* velkasitoumusta, jolla tavallisesti käydään kauppaa rahamarkkinoilla, joka voidaan muuttaa helposti rahaksi ja jonka arvo voidaan tarkasti määritellä koska tahansa;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

24) *OTC-johdannaisopimuksella* muuta johdannaisopimusta kuin sellaista, jolla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa (1070/2017) tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla;

25) *merkittäväällä sidoksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 575/2013 4 artiklan 1 kohdan 38 alakohdassa tarkoitettua läheistä sidonnaisuutta;

26) *rajat ylittävällä sulautumisella*:

a) sellaisten sijoitusrahastojen tai yhteissijoitusyritysten sulautumista, joista ainakin yksi on sijoittautunut Suomeen ja yksi muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen; tai

b) Suomeen sijoittautuneiden sijoitusrahastojen sulautumista muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen sijoittautuneeseen, vastaperustettuun yhteissijoitusyritykseen taikka samaan muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen sijoittautuneiden yhteissijoitusyritysten sulautumista Suomeen sijoittautuneeseen, vastaperustettuun sijoitusrahastoon;

27) *kotimaisella sulautumisella, jossa on kansainvälinen kytkentä*, sellaista Suomeen sijoittautuneiden sijoitusrahastojen sulautumista, jossa vähintään yhden sulautumiseen osallistuvan sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnista muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa on tehty 22 luvun 7 §:ssä tarkoitettu ilmoitus;

28) *ETA-valtiolla* Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota;

29) *sivuliikkeellä* sellaista rahastoyhtiön liiketoimipaikkaa muualla kuin Suomessa ja sellaista ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön liiketoimipaikkaa Suomessa, joka ei ole oikeushenkilö mutta joka on rahastoyhtiön tai ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön osa ja tarjoaa rahastoyhtiölle myönnetyn toimiluvan mukaisia palveluja;

30) *toimivaltaisilla viranomaisilla* muun ETA-valtion kuin Suomen nimeämiä viranomaisia, joiden tehtävänä on huolehtia sijoitusrahastodirektiivissä säädettyjen velvollisuuksien täyttämisestä ja jotka kyseinen ETA-valtio on ilmoittanut Euroopan komissiolle;

31) *ammattimaisella sijoittajalla* sijoituspalvelulain 1 luvun 23 §:n 1 momentin 1—4 kohdassa tarkoitettua yhteisöä sekä 5 kohdassa tarkoitettua yhteisösijoittajaa sekä muuta sijoittajaa, jos tämä on kirjallisesti ilmoittanut rahastoyhtiölle tai yhteissijoitusyritykselle tai sen asiamiehelle olevansa ammattitaitonsa ja sijoituskokemuksensa perusteella ammattimainen sijoittaja ja sijoittaja täyttää vähintään kaksi seuraavista vaatimuksista:

a) sijoittaja on tehnyt huomattavan suuria liiketoimia kyseisillä markkinoilla keskimäärin kymmenen kertaa neljännesvuodessa neljän viimeksi kuluneen vuosineljänneksen aikana;

b) sijoittajan sijoitusvarallisuuden arvo on yli 500 000 euroa;

c) sijoittaja työskentelee tai on työskennellyt rahoitusalaalla ammattimaisesti vähintään vuoden tehtävässä, joka edellyttää tietämystä suunnitelluista liiketoimista;

32) *ei-ammattimaisella asiakkaalla* sijoituspalvelulain 1 luvun 23 §:n 3 momentissa tarkoitettua ei-ammattimaista asiakasta;

33) *luottoluokituksella* luottoluokituslaitoksista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1060/2009 tarkoitettua luottoluokitusta;

34) *ulkoistamisella* rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön toimintaan liittyvää järjestelyä, jonka perusteella muu palvelun tarjoaja tuottaa rahastoyhtiölle tai säilytisyhteisölle toiminnon tai palvelun, jonka rahastoyhtiö tai säilytisyhteisö olisi muuten itse suorittanut.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Kaikkia rahastoyhtiön samaan ETA-valtioon tai samaan kolmanteen maahan perustamia liiketoimipaikkoja ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kaikkia Suomeen perustamia liiketoimipaikkoja pidetään yhtenä sivuliikkeenä.

Mitä tässä laissa säädetään sijoitusrahaston rahasto-osuuksista, sovelletaan myös yhteissijoitusyrityksen osuuksiin.

3 §

EU-sääntelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *komission avaintietoasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta sijoittajalle annettavien avaintietojen osalta ja avaintietojen tai tarjousesitteen toimittamisessa muuta pysyvää välinettä kuin paperia käyttäen tai verkkosivuston välityksellä noudatettavien ehtojen osalta annettua komission asetusta N:o 583/2010;

2) *komission notifiointiasetuksella* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta ilmoituskirjeen vakiomallin ja yhteissijoitusyritystä koskevan todistuksen muodon ja sisällön, toimivaltaisten viranomaisten välisessä ilmoittamisessa käytettävän sähköisen viestinnän sekä paikalla tehtävissä tarkastuksissa ja tutkinnoissa ja toimivaltaisten viranomaisten välisessä tietojenvaihdossa noudatettavien menettelyjen osalta annettua komission asetusta (EU) N:o 584/2010;

3) *komission riskienhallintadirektiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta organisaatiovaatimusten, eturistiriitojen, liiketoiminnan harjoittamisen, riskienhallinnan sekä säilytysyhteisön ja rahastoyhtiön välisen sopimuksen sisällön osalta annettua komission direktiiviä N:o 2010/43/EU;

4) *komission sulautumisdirektiivillä* Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/65/EY täytäntöönpanosta rahastojen sulautumisia, master-feeder-rakenteita ja ilmoitusmenettelyä koskevien tiettyjen säännösten osalta annettua komission direktiiviä 2010/42/EU;

5) *Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisella* Euroopan valvontaviranomaisen (Euroopan arvopaperimarkkinaviranomainen) perustamisesta sekä päätöksen N:o 716/2009/EY muuttamisesta ja komission päätöksen 2009/77/EY kumoamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 1095/2010 tarkoitettua Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaista;

6) *EU:n vakavaraisuusasetuksella* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 575/2013;

7) *markkinoiden väärinkäyttöasetuksella* markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 596/2014;

8) *eurooppayhtiöasetuksella* eurooppayhtiön (SE) säännöistä annettua neuvoston asetusta (EY) N:o 2157/2001;

9) *arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksella* arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/2365;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

10) arvopaperistamisasetuksella yleisestä arvopaperistamista koskevasta kehyksestä ja erityisesti kehyksestä yksinkertaiselle, läpinäkyvälle ja standardoidulle arvopaperistamiselle sekä direktiivien 2009/65/EY, 2009/138/EY ja 2011/61/EU ja asetusten (EY) N:o 1060/2009 ja (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2017/2402.

4 §

Komission asetukset ja delegoidut säädökset

Rahastoyhtiöstä ja säilytysyhteisöstä säädetään tämän lain lisäksi 3 §:ssä mainituissa komission asetuksissa sekä sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitetuissa Euroopan komission delegoiduissa säädöksissä ja komission asetuksella tai päätöksellä annetuissa teknisissä standardeissa.

5 §

Valvonta

Finanssivalvonta valvoo tämän lain noudattamista Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) mukaisesti ja toimii sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

Finanssivalvonnalla on oikeus saada yhteissijoitusyritykseltä ja ETA-rahastoyhtiöltä valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot ja jäljennökset asiakirjoista.

6 §

Alarahastoon sovellettavat säännökset

Mitä tässä laissa säädetään sijoitusrahastosta, sovelletaan vastaavasti alarahastoon. Alarahastorakenteeseen soveltuvasta tilinpäätöksestä säädetään lisäksi 7 luvun 4 §:n 4 momentissa, varojen erillään pidosta 9 luvun 1 §:n 3 ja 4 momentissa, sijoitusrahaston jakamisesta alarahastoihin 10 luvun 3 §:n 1 momentissa, rahastoesitteestä 15 luvun 3 §:n 1 ja 4 momentissa sekä sulautumisesta 16 luvun 1 §:n 1 momentissa.

II OSA

OIKEUS TOIMIA RAHASTOYHTIÖNÄ

2 luku

Rahastoyhtiön toimilupa

1 §

Luvanvaraisuus

Tässä laissa tarkoitettua sijoitusrahastoa voi hoitaa ja sijoitusrahastotoimintaa harjoittaa vain rahastoyhtiö, jolla on toimilupa tätä toimintaa varten. Rahastoyhtiön toiminnasta ulkomailla säädetään 22 luvussa. Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa toimintaa Suomessa säädetään 1 luvun 1 §:n 4 momentissa.

2 §

Rahastoyhtiölle sallittu toiminta

Rahastoyhtiö saa harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa ja sijoitusrahastotoimintaan olennaisesti liittyvää toimintaa, jos tällainen toiminta ei ole omiaan vahingoittamaan rahasto-osuudenomistajien etua.

Rahastoyhtiö saa lisäksi tarjota:

- 1) sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 4 kohdassa tarkoitettua omaisuudenhoitoa;
- 2) sijoituspalvelulain 1 luvun 15 §:n 5 kohdassa tarkoitettua sijoitusneuvontaa;
- 3) sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä sijoitusrahastojen ja yhteissijoitusyritysten osuuksien osalta.

Rahastoyhtiölle ei voida antaa toimilupaa ainoastaan 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan. Rahastoyhtiölle ei voida myöskään antaa toimilupaa ainoastaan 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettuun toimintaan, jos toimilupaa ei ole myönnetty tai samanaikaisesti haeta myös 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettuun toimintaan.

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, velvollisuudesta kuulua sijoittajien korvausrahastoon säädetään sijoituspalvelulaissa.

Rahastoyhtiöön, joka tarjoaa 2 momentissa tarkoitettuja palveluja, sovelletaan sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ää.

3 §

Toiminimi

Ainoastaan tämän lain mukaisella rahastoyhtiöllä on oikeus käyttää toiminimessään tai muuten toimintaansa osoittamaan nimitystä ”rahastoyhtiö” tai ”rahasto-osakeyhtiö”.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

4 §

Toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta rahastoyhtiön toimiluvan. Hakemukseen on liitettävä riittävät selvitykset hakijasta ja rahastoyhtiön omistuksesta, johdosta ja tilintarkastajista, sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta sekä taloudellisista toimintaedellytyksistä. Toimilupahakemukseen liitettävistä selvityksistä ja siinä annettavista yhteystiedoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

Jos toimilupaa hakeva yhteisö on toisessa ETA-valtiossa toimiluvan saaneen rahastoyhtiön, sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön tytäryritys tai tällaisen rahastoyhtiön, sijoituspalveluyrityksen, luottolaitoksen tai vakuutusyhtiön emoyrityksen tytäryritys, hakemuksesta on pyydetty kyseisen valtion asianomaisen valvontaviranomaisen lausunto. Samoin menetellään, jos toimilupaa hakevan yhteisön määräämisvalta on samoilla luonnollisilla henkilöillä tai oikeushenkilöillä kuin edellä tarkoitettussa ulkomaisessa rahastoyhtiössä, sijoituspalveluyrityksessä, luottolaitoksessa tai vakuutusyhtiössä. Lausuntopyynnössä lausunnonantajaa on pyydetty erityisesti arvioimaan osakkeenomistajien sopivuutta sekä saman ryhmän toisen yrityksen johtamiseen osallistuvien johtajien mainetta ja kokemusta sekä ilmoittamaan edellä mainittuja seikkoja koskevat tiedot, joilla on merkitystä toimiluvan myöntämisen tai rahastoyhtiön valvonnan kannalta.

5 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Rahastoyhtiön toimilupa on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että yhtiön omistajat täyttävät 3 luvun 5 §:ssä ja sen johto 2 §:ssä säädetty vaatimukset ja yhtiön liiketoiminnan aiottu laajuus huomioon ottaen voidaan varmistua siitä, että rahastoyhtiötä johdetaan ammattitaitoisesti sekä terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti.

Toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että yhtiöllä on pääkonttori Suomessa, luotettava hallinto ja riittävät taloudelliset toimintaedellytykset ja että se täyttää muut tässä laissa säädetty vaatimukset. Edellytyksenä on lisäksi, että selvityksen perusteella ei voida pitää todennäköisenä, että rahastoyhtiön ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos tai tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset estävät rahastoyhtiön tehokkaan valvonnan.

Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle rahastoyhtiölle ennen sen rekisteröimistä.

6 §

Toimilupapäätös

Hakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden ku-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

luessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos päätöstä ei ole annettu säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Tässä momentissa tarkoitetun valituksen tekemiseen ja käsittelyyn sovelletaan muutoin Finanssivalvonnasta annettua lakia.

Finanssivalvonnan on ennen asian ratkaisemista pyydettävä hakemuksesta lausunto sijoittajien korvausrahastolta, jos rahastoyhtiö hakee toimilupaa 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen.

7 §

Toimiluvan laajuus ja muuttaminen

Toimiluvassa on mainittava ne 2 §:ssä tarkoitetut palvelut, joita rahastoyhtiöllä on oikeus tarjota sijoitusrahastotoiminnan harjoittamisen ohella. Finanssivalvonta voi toimiluvan myöntämisen jälkeen rahastoyhtiön hakemuksesta muuttaa toimilupaa tässä momentissa säädetyiltä osin.

Finanssivalvonnalla on oikeus toimiluvan hakijaa kuultuaan asettaa toimilupaan rahastoyhtiön liiketoimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

8 §

Toimiluvan rekisteröinti

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimilupa rekisteröitäväksi kaupparekisteriin. Jos toimilupa on myönnetty 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen, Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimilupa myös tiedoksi sijoittajien korvausrahastolle. Perustettavalle rahastoyhtiölle ja kotipaikan Suomeen siirtävälle eurooppayhtiölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla, kun yritys rekisteröidään.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimilupa tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Finanssivalvonnan oikeudesta ja velvollisuudesta luovuttaa tietoja säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:ssä.

9 §

Toiminnan aloittaminen

Rahastoyhtiö voi aloittaa toimintansa, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty. Jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, rahastoyhtiön tulee lisäksi olla rekisteröity. Rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, milloin se aloittaa toimintansa.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

10 §

Rahastoyhtiön kotipaikan siirto Euroopan talousalueella

Jos rahastoyhtiö aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan mukaisesti, rahastoyhtiön on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös mainitun artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja 3 kohdassa tarkoitettua selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun rahastoyhtiö on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Jos rahastoyhtiö aikoo jatkaa sijoitusrahastotoimintaa Suomessa kotipaikan siirron jälkeen, siihen sovelletaan, mitä ulkomaisen rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa tällaista toimintaa Suomessa säädetään.

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain (742/2004) 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitettua luvan myöntämistä, että rahastoyhtiö ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa, Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai toiminnan lopettamista taikka hoitamansa sijoitusrahaston sulautumista, lakkauttamista tai hoidon luovuttamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain (624/2006) 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

11 §

Rahastoyhtiön osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella

Jos rahastoyhtiö osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa tai osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:n 4 momentissa tai jakautumista koskevaa 17 luvun 25 §:n 4 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen luvan myöntämistä, että rahastoyhtiö ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan jatkamista tai lopettamista taikka hoitamansa sijoitusrahaston sulautumista, lakkauttamista tai hoidon luovuttamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta luvan kohteena olevaa menettelyä.

Jos toiseen valtioon rekisteröity vastaanottava yhtiö aikoo sulautumisen tai jakautumisen jälkeen jatkaa sijoitusrahastotoimintaa Suomessa, yhtiöön sovelletaan, mitä ulkomaisen rahastoyhtiön oikeudesta harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa Suomessa säädetään.

12 §

Rahastoyhtiön kotipaikan siirtoon liittyvät erityiset säännökset

Jos 2 §:n 2 momentin mukaista toimintaa harjoittavan rahastoyhtiön kotipaikka siirretään toiseen valtioon taikka sulautumisessa tai jakautumisessa vastaanottava yhtiö on rekisteröity tai rekisteröidään toiseen valtioon, rahastoyhtiön velvollisuuteen laatia korvausrahastoselvitys ja sijoittajan irtisanomisoikeuteen sovelletaan sijoituspalvelulain 13 luvun 9 §:ää.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

13 §

Eurooppayhtiö rahastoyhtiönä

Edellä 4 §:ssä tarkoitettu lupa myönnetään myös toisessa ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen mainitun asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Finanssivalvonnan on lisäksi pyydettävä lupahakemuksesta kyseisessä valtiossa yhteissijoitusyritysten ja rahastoyhtiöiden toimintaa valvo-
van viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

14 §

Kielto omistaa toisen rahastoyhtiön osakkeita tai hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia

Rahastoyhtiö ei saa omistaa toisen rahastoyhtiön, ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön tai muun ulkomaisen rahastoyhtiön osakkeita tai hoitamansa sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen rahasto-osuuksia.

III OSA

RAHASTOYHTIÖN TOIMINTA

3 luku

Toimintaedellytykset ja vähimmäispääoma

1 §

Vähimmäispääoma

Rahastoyhtiön osakepääoman on oltava vähintään 125 000 euroa. Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Rahastoyhtiöllä on oltava 1 momentissa säädetyn vähimmäispääoman lisäksi omia varoja 0,02 sadasosaa määrästä, jolla sen hoitamien sijoitusrahastojen yhteenlaskettu arvo ylittää 250 miljoonaa euroa. Rahastoyhtiön omien varojen kokonaismäärän ei kuitenkaan tarvitse ylittää 10 miljoonaa euroa.

Edellä 2 momentissa säädettyä pääomavaatimusta laskettaessa rahastoyhtiön hoitamien sijoitusrahastojen arvoon luetaan mukaan kaikki rahastoyhtiön hoitamat sijoitusrahastot mukaan luetuna ne sijoitusrahastot, joiden sijoitustoiminnan hoitaminen on annettu toisen yhtiön hoidettavaksi. Pääomavaatimusta laskettaessa ei oteta huomioon niiden sijoitusrahastojen varoja, joita rahastoyhtiö hoitaa toisen rahastoyhtiön antaman toimeksiannon perusteella.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Edellä 2 momentissa asetetuista vaatimuksista huolimatta rahastoyhtiön omien varojen määrä ei saa alittaa yhtä neljäsosaa edellisen tilikauden hyväksytyn tuloslaskelman osoittamista kiinteistä kuluista tai, jos rahastoyhtiön toiminnassa on tilinpäätöksen vahvistamisen jälkeen tapahtunut merkittäviä muutoksia, Finanssivalvonnan rahastoyhtiön hakemuksesta vahvistamaa määrää.

Sen estämättä, mitä 1—4 momentissa säädetään, rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, on aina täytettävä sijoituspalvelulain 6 luvun 2 §:n 1 momentissa säädetyt vaatimukset. Tällaiseen rahastoyhtiöön sovelletaan mainitun pykälän 4 momenttia.

Finanssivalvonta antaa sijoitusrahastodirektiivin vaatimusten täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset tässä pykälässä tarkoitettujen rahastoyhtiön omien varojen määrästä.

2 §

Johtaminen ja luotettavuus

Rahastoyhtiötä on johdettava ammattitaitoisesti sekä terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Rahastoyhtiön johtoon kuuluvien on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Näillä henkilöillä on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoitusrahastotoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen. Sellaisen rahastoyhtiön, jolle on myönnetty toimilupa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun omaisuudenhoitoon, johtoon kuuluvalla on lisäksi oltava sellainen yleinen sijoituspalvelutoiminnan tuntemus kuin rahastoyhtiön harjoittaman sijoituspalvelutoiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei voida pitää sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton rahastoyhtiön johtoon kuuluvaksi; tai

2) muutoin kuin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton mainitussa kohdassa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettua tehtävää, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Rahastoyhtiön on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettuja johtotehtävissä toimivia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

3 §

Rahastoyhtiön hallitus

Rahastoyhtiön hallituksessa on oltava vähintään kolme jäsentä, joista vähintään kolmanneksen on oltava riippumattomia.

Riippumaton hallituksen jäsen ei saa olla:

- 1) rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön palveluksessa;
- 2) rahastoyhtiön kirjanpitolain (1336/1997) 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvallankäyttäjä tai tällaisen määräysvallankäyttäjän edustaja;
- 3) rahastoyhtiön kanssa samaan konserniin kuuluvan yhteisön johtoon kuuluva;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

- 4) rahastoyhtiön hoitaman sijoitusrahaston salkunhoidosta vastaavan muun palveluntarjoajan johtoon kuuluva tai siihen työsuhteessa;
 - 5) muun rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön hallituksen tai johtokunnan jäsen; tai
 - 6) rahastoyhtiön johtoon kuuluvan henkilön puoliso, veli, sisar tai rahastoyhtiön johtoon kuuluvaan henkilöön suoraan ylenevässä tai alenevassa sukulaisuussuhteessa oleva.
- ~~Rahastoyhtiön ei saa perustaa hallintoneuvostoa.~~

4 §

Hallituksen varajäsen ja toimitusjohtajan sijainen

Mitä tässä laissa säädetään rahastoyhtiön tai säilytisyhteisön hallituksen jäsenestä ja toimitusjohtajasta, sovelletaan myös hallituksen varajäseneseen ja toimitusjohtajan sijaiseen.

5 §

Merkittävien omistajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia rahastoyhtiön osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Luotettavana ei voida pitää sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton omistamaan rahastoyhtiötä; tai

2) muutoin kuin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan rahastoyhtiötä.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa rahastoyhtiön omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä rahastoyhtiössä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

6 §

Sisäpiirisäännökset

Rahastoyhtiön sisäpiiriläisen on ilmoitettava rahastoyhtiön hoitamien sijoitusrahastojen rahasto-osuuksia sekä säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevia osakkeita ja sellaisia rahoitusvälineitä, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella, koskevat tiedot 9 §:ssä tarkoitettuun rahastoyhtiön sisäpiirirekisteriin siten kuin 7 §:ssä säädetään (*sisäpiiri-ilmoitus*).

Rahastoyhtiön sisäpiiriläisellä tarkoitetaan:

1) rahastoyhtiön hallituksen jäsentä ja varajäsentä, toimitusjohtajaa ja toimitusjohtajan varamiestä sekä tilintarkastajaa, varatilintarkastajaa ja tilintarkastusyhteisön toimihenkilöä, jolla on päävastuu yhtiön tilintarkastuksesta;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2) muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiön palveluksessa olevaa taikka rahastoyhtiön puolesta tai lukuun toimivaa henkilöä, jolla on mahdollisuus vaikuttaa sijoitusrahaston varojen sijoittamista koskevan päätöksen tekemiseen.

7 §

Sisäpiiri-ilmoitus

Rahastoyhtiön sisäpiiriläisen on tehtävä sisäpiiri-ilmoitus neljäntoista päivän kuluessa siitä, kun hänet on nimitetty 6 §:n 2 momentissa tarkoitettuun tehtäväänsä.

Sisäpiiri-ilmoituksessa on mainittava:

- 1) vajaavaltainen, jonka edunvalvoja sisäpiiriläinen on;
- 2) yhteisö tai säätiö, jossa sisäpiiriläisellä tai 1 kohdassa tarkoitettulla vajaavaltaisella on suoraan tai välillisesti määräysvalta;
- 3) sisäpiiriläisen sekä 1 kohdassa tarkoitettun vajaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitettun yhteisön tai säätiön omistamat rahastoyhtiön hoitamien sijoitusrahastojen rahasto-osuudet sekä säännellyllä markkinalla tai monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä kaupankäynnin kohteena Suomessa olevat osakkeet ja sellaiset rahoitusvälineet, joiden arvo määräytyy kyseisten osakkeiden perusteella.

Sisäpiiriläisen on tehtävässä ollessaan seitsemän päivän kuluessa ilmoitettava rahastoyhtiölle:

- 1) 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetuilla osakkeilla ja rahoitusvälineillä tehdyt hankinnat ja luovutukset, kun omistuksen muutos koskee rahasto-osuuksia tai kun muu omistuksen muutos on vähintään 5 000 euroa;
- 2) muut kuin 1 kohdassa tarkoitettut tässä pykälässä tarkoitetuissa tiedoissa tapahtuvat muutokset.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja tietoja ei tarvitse ilmoittaa siltä osin kuin ne koskevat asunto-osakeyhtiötä, asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettua keskinäistä kiinteistöosakeyhtiötä, aatteellista tai taloudellista yhdistystä taikka voittoa tavoittelematonta yhteisöä. Jos yhteisö käy säännöllisesti kauppaa rahoitusvälineellä, sitä koskevat tiedot on kuitenkin ilmoitettava.

Ilmoitukseen on sisällytettävä asianomaisen henkilön, yhteisön tai säätiön yksilöimiseksi tarvittavat tiedot sekä rahasto-osuuksia, osakkeita ja muita rahoitusvälineitä koskevat tiedot.

Jos 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettut osakkeet tai rahoitusvälineet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, rahastoyhtiö voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

8 §

Rahastoyhtiön osakkeenomistajan ilmoitusvelvollisuus

Rahastoyhtiön osakkeenomistajan on ilmoitettava 9 §:ssä tarkoitettuun sisäpiirirekisteriin omistamansa rahasto-osuudet rahastoyhtiön hoitamissa sijoitusrahastossa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä neljäntoista päivän kuluessa rahasto-osuuden hankkimisesta. Ilmoitus omistuksen muutoksesta on tehtävä samassa ajassa.

Jos rahasto-osuudet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, rahastoyhtiö voi järjestää menettelyn, jossa tiedot saadaan arvo-osuusjärjestelmästä. Rahastoyhtiö voi samoin järjestää menettelyn, jos-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

sa tiedot saadaan rahastoyhtiön hoitaman sijoitusrahaston rahasto-osuusrekisteristä. Tällöin ei erillisiä ilmoituksia ole tehtävä.

9 §

Sisäpiirirekisteri

Rahastoyhtiön on markkinoiden väärinkäytön ehkäisemiseksi pidettävä 7 ja 8 §:ssä tarkoitettuista ilmoituksista rekisteriä (*rahastoyhtiön sisäpiirirekisteri*), josta ilmenevät:

1) kunkin sisäpiiriläisen kohdalla sisäpiiriläisen, 7 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun vaa- jaavaltaisen ja 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön tai säätiön omistamat mainitussa momentissa tarkoitettut rahasto-osuudet, osakkeet ja rahoitusvälineet sekä eriteltyinä hankinnat ja luovutukset;

2) kunkin 8 §:ssä tarkoitetun osakkeenomistajan omistamat rahasto-osuudet ja niiden omistuksen muutokset.

Jos tiedot saadaan 7 §:n 6 momentin mukaisesti, rahastoyhtiön sisäpiirirekisteri voidaan tältä osin muodostaa arvo-osuusjärjestelmästä saatavista tiedoista.

Sisäpiirirekisteriin merkityt tiedot on säilytettävä viisi vuotta tiedon merkitsemisestä. Jokaisella on oikeus saada kulujen korvaamista vastaan otteita ja jäljennöksiä rekisterin tiedoista. Edellä sanottu tietojensaantioikeus ei kuitenkaan koske luonnollisen henkilön henkilötunnusta eikä osoitetta eikä muun luonnollisen henkilön kuin sisäpiiriläisen ja rahastoyhtiön osakkeenomistajan nimeä.

10 §

Finanssivalvonnan määräystenantovaltuus

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 7 ja 8 §:ssä tarkoitettujen ilmoitusten sisällöstä ja tekotavasta sekä rahastoyhtiön sisäpiirirekisterin sisällöstä ja tietojen merkintätavasta.

11 §

Kielto tehdä arvopaperikauppoja sisäpiiriläisen kanssa

Rahastoyhtiön sisäpiiriläinen ja rahastoyhtiön osakkeenomistaja ei saa ilman Finanssivalvonnan lupaa vastikkeellisesti hankkia rahastoyhtiön hoitaman sijoitusrahaston varoihin kuuluvia arvopapereita tai johdannaissopimuksia tai luovuttaa tällaiselle sijoitusrahastolle edellä tarkoitettuja varoja, ellei hankintaa tai luovutusta toteuteta 13 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitulla markkinalla tai markkinapaikalla.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

4 luku

Toiminnan järjestäminen

1 §

Hallinto- ja valvontajärjestelyt

Rahastoyhtiön toiminta on järjestettävä sen harjoittaman sijoitusrahastotoiminnan luonne huomioon ottaen luotettavalla tavalla. Rahastoyhtiöllä on oltava toimintansa asianmukaiseen harjoittamiseen tarvittavat voimavarat, hallintomenettelyt ja valvontajärjestelmät. Rahastoyhtiön toimenpiteistä mahdollisessa eturistiriitatilanteessa säädetään 2 §:ssä.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset rahastoyhtiön toiminnan järjestämisestä.

2 §

Eturistiriidat

Rahastoyhtiön on harjoitettava sijoitusrahastotoimintaa huolellisesti, itsenäisesti ja asiantuntevasti sijoitusrahaston ja sen rahasto-osuudenomistajien etujen mukaisesti. Rahastoyhtiön on toiminnassaan kohdeltava rahasto-osuudenomistajia yhdenvertaisesti.

Rahastoyhtiön on sijoitusrahastotoiminnassaan ja liiketoimintansa rakenteita järjestäessään pyrittävä välttämään eturistiriitatilanteita ja niiden syntyessä varmistettava, että rahastoyhtiön hoitamia sijoitusrahastoja, niiden rahasto-osuudenomistajia ja rahastoyhtiön muita asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset:

- 1) siitä, miten toimitaan sijoitusrahaston etujen hyväksi;
- 2) periaatteista, joilla varmistetaan, että rahastoyhtiöt käyttävät asianmukaisesti liiketoimintansa asianmukaiseen harjoittamiseen tarvittavia voimavaroja ja menettelytapoja;
- 3) toimenpiteistä, joilla täsmennetään eturistiriitojen rajoittamiseen liittyviä rakenteita ja organisaatiovaatimuksia;
- 4) toimenpiteistä eturistiriitojen tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi ja perusteista eturistiriitojen määrittelemiseksi.

Rahastoyhtiö, joka harjoittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua toimintaa, ei saa sijoittaa asiakkaansa varoja hoitamiensa sijoitusrahastojen rahasto-osuuksiin, ellei se ole saanut tähän asiakkaalta etukäteen hyväksyntää.

3 §

Palkitsemisjärjestelmää koskevat yleiset vaatimukset

Rahastoyhtiöllä on oltava sen palkka- ja palkkiopolitiikan sekä palkka- ja palkkiokäytännöt kattava palkitsemisjärjestelmä, joka täyttää tässä laissa säädetyt vaatimukset rahastoyhtiön koko

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

ja sisäinen organisaatio sekä sen liiketoiminnan laatu, laajuus ja monimuotoisuus huomioon ottaen.

Palkitsemisjärjestelmän tulee olla sopusoinnussa rahastoyhtiön hyvän ja tehokkaan riskienhallinnan kanssa ja edistää sitä. Palkitsemisjärjestelmä ei saa kannustaa sellaiseen riskinottoon, joka on ristiriidassa rahastoyhtiön hoitamien sijoitusrahastojen sääntöjen tai riskiprofiilien kanssa tai on vastoin rahastoyhtiön velvollisuutta toimia sijoitusrahaston edun mukaisesti. Palkitsemisjärjestelmän on oltava sopusoinnussa rahastoyhtiön ja sen hoitamien sijoitusrahastojen ja sijoittajien liiketoimintastrategioiden, sijoitustoiminnan tavoitteiden, arvojen ja etujen kanssa. Palkitsemisjärjestelmässä on lisäksi oltava toimenpiteet eturistiriitatilanteiden välttämiseksi.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset rahastoyhtiön palkitsemispolitiikasta siirtokelpoisiin arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun direktiivin 2009/65/EY muuttamisesta säilytystoimintojen, palkka- ja palkkiopolitiikan sekä seuraamusten osalta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/91/EU täytäntöönpanemiseksi.

4 §

Palkitsemisjärjestelmän piiriin kuuluvat henkilöt

Rahastoyhtiön palkitsemisjärjestelmää on sovellettava sellaisiin rahastoyhtiön henkilöstöryhmiin, joiden ammatillisella toiminnalla on olennainen vaikutus rahastoyhtiön tai sen hoitaman sijoitusrahaston riskiprofiiliin. Näitä ovat:

- 1) toimiva johto;
- 2) riskinottoa edellyttävissä tehtävissä toimivat;
- 3) rahastoyhtiön sisäisessä valvontatoiminnossa toimivat;
- 4) sellaiset henkilöstön jäsenet, joiden saama kokonaispalkka tai -palkkio ei poikkea merkittävästi 1 ja 2 kohdassa tarkoitettuun henkilöstöryhmään kuuluvan palkan tai palkkion kokonaismäärästä.

Palkitsemisjärjestelmän piiriin on kuuluttava kaikki rahastoyhtiön maksamat korvaukset, joihin kuuluvat palkat, palkkiot ja harkinnanvaraiset eläke-etuudet, niiden kiinteät ja muuttuvat osat, tulosperusteiset palkkiot ja sijoitusrahastosta maksetut korvaukset sekä rahasto-osuuksien siirrot.

5 §

Palkitsemisjärjestelmän hyväksyminen

Rahastoyhtiön hallituksen on hyväksyttävä rahastoyhtiön palkitsemisjärjestelmä ja siihen sisältyvät yleiset periaatteet. Hallituksen on valvottava yleisten periaatteiden noudattamista ja tarkistettava ne vähintään kerran vuodessa. Hallituksen jäsenellä, joka osallistuu edellä tarkoitettuihin tehtäviin, on oltava riskienhallintaa sekä palkkoja ja palkkioita koskevaa asiantuntemusta eikä hän saa kuulua rahastoyhtiön toimivaan johtoon.

Rahastoyhtiön palkitsemisjärjestelmän ja siihen sisältyvien periaatteiden noudattamisesta on tehtävä riippumaton sisäinen arviointi vähintään kerran vuodessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

6 §

Henkilökohtaiset liiketoimet

Rahastoyhtiön on riittävin toimenpitein pyrittävä estämään vaikuttavassa asemassa olevan ryhtyminen henkilökohtaisiin liiketoimiin, jos siitä voi aiheutua eturistiriita sellaisen liiketoimen tai palvelun kanssa, johon hän osallistuu asemansa vuoksi, tai jos hänellä on arvopaperimarkkina-laissa tarkoitettua sisäpiirintietoa taikka jos hänellä on sijoitusrahastoja tai niiden lukuun toteutettuja liiketoimia koskevia luottamuksellisia tietoja. Tällaisen tiedon luottamuksellisuus on pyrittävä muutoinkin turvaamaan.

Vaikuttavassa asemassa olevalla tarkoitetaan tässä laissa:

1) rahastoyhtiön johtoon kuuluvaa sekä työntekijää ja muuta luonnollista henkilöä, jonka tarjoamat palvelut ovat rahastoyhtiön valvonnassa tai joka osallistuu rahastoyhtiön harjoittamaan sijoitusrahastotoimintaan;

2) luonnollista henkilöä, joka osallistuu rahastoyhtiön ulkoistaman sijoitusrahastotoimintaan kuuluvan palvelun tarjoamiseen.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset henkilökohtaisista liiketoimista.

7 §

Osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskeva ilmoitusvelvollisuus

Sen, joka aikoo suoraan tai välillisesti hankkia rahastoyhtiön osakkeita, on ilmoitettava siitä etukäteen Finanssivalvonnalle, jos hänen omistuksensa:

1) hankinnan johdosta olisi vähintään kymmenen prosenttia rahastoyhtiön osakepääomasta;

2) olisi niin suuri, että se vastaisi vähintään kymmentä prosenttia kaikkien osakkeiden tuotannasta äänimäärästä; tai

3) oikeuttaisi käyttämään 2 kohdassa tarkoitettuun omistukseen rinnastettavaa tai muuten merkittävää vaikutusvaltaa rahastoyhtiön hallinnossa.

Jos 1 momentissa tarkoitettua omistusta aiotaan lisätä vähintään 20, 30 tai 50 prosenttiin rahastoyhtiön osakepääomasta tai omistus vastaisi samansuuruista osuutta kaikkien osakkeiden tuotannasta äänimäärästä tai rahastoyhtiöstä tulisi tytäryritys, myös tästä hankinnasta on ilmoitettava etukäteen Finanssivalvonnalle.

Laskettaessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettua omistusosuutta ja ääniosuutta sovelletaan arvopaperimarkkinain 2 luvun 4 §:ää ja 9 luvun 4—6, 6 a, 6 b ja 7 §:ää. Tätä momenttia sovellettaessa ei oteta huomioon osakkeita, jotka ilmoitusvelvollinen on enintään vuoden ajaksi hankkinut järjestämänsä arvopapereiden liikkeeseenlaskun yhteydessä tai markkinatakauksen nojalla ja joiden nojalla ilmoitusvelvollisella ei ole oikeutta käyttää yhteisössä äänivaltaa eikä muuten vaikuttaa yhteisön johdon toimintaan.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä myös, jos omistettujen osakkeiden määrä laskee jonkin 1 tai 2 momentissa säädetyn omistusrajan alapuolelle tai rahastoyhtiö lakkaa olemasta ilmoitusvelvollisen tytäryritys.

Rahastoyhtiön ja sen omistusyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vähintään kerran vuodessa 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet sekä ilmoitettava viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettusta ilmoituksesta on käytävä ilmi tarpeelliset tiedot ja selvitykset:

- 1) ilmoitusvelvollisesta sekä hänen luotettavuudestaan ja taloudellisesta tilanteestaan;
- 2) ilmoitusvelvollisen omistuksesta ja muista sidonnaisuuksista rahastoyhtiössä;
- 3) hankintaa koskevista sopimuksista, hankinnan rahoituksesta ja, 2 momentissa tarkoitettussa tapauksessa, omistuksen tavoitteista.

Edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin ilmoituksiin liitettävistä tiedoista annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

Mitä 1—7 momentissa säädetään rahastoyhtiön osakkeiden hankinnasta ja luovutuksesta, sovelletaan myös säilytisyhteisön osakkeiden hankintaan ja luovutukseen.

8 §

Osakkeiden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää 7 §:ssä tarkoitettu omistusosuuden hankinta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:ssä ja kieltopäätöksen antamista koskevasta menettelystä 32 b §:ssä.

Ennen Finanssivalvonnasta annetun lain 32 b §:ssä säädetyn määräajan päättymistä ilmoitusvelvollinen saa hankkia 7 §:ssä tarkoitettut osakkeet vain, jos Finanssivalvonta on antanut siihen suostumuksensa.

9 §

Rahastoyhtiön varautumisvelvollisuus

Rahastoyhtiön tulee varmistaa tehtäviensä mahdollisimman häiriötön hoitaminen myös poikkeusoloissa osallistumalla rahoitusmarkkinoiden valmiussuunnitteluun ja valmistelemalla etukäteen poikkeusoloissa tapahtuvaa toimintaa sekä muin toimenpitein (*varautuminen*).

Jos 1 momentista aiheutuvat tehtävät edellyttävät sellaisia toimenpiteitä, jotka selvästi poikkeavat tavanomaisena pidettävästä rahastoyhtiön toiminnasta ja joista aiheutuu olennaisia lisäkustannuksia, tällaiset kustannukset voidaan korvata huoltovarmuuden turvaamisesta annetussa laissa (1390/1992) tarkoitettusta huoltovarmuusrahastosta.

10 §

Tietojen säilyttäminen

Rahastoyhtiön on säilytettävä tiedot jokaisesta liiketoimesta, jossa sijoitusrahasto on osallisena, vähintään viiden vuoden ajan. Edellä 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun toimintaan kuuluvien liiketoimien ja palvelujen koskevien tietojen säilyttämisestä säädetään sijoituspalvelulain 10 luvun 11 §:ssä.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset tietojen säilyttämisestä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

11 §

Asiakasvalitusten käsittely

Rahastoyhtiöllä ja ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä, joka hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa, on oltava tehokkaat menettelytavat muiden kuin ammattimaisten sijoittajien tekemien sijoitusrahastotoimintaa koskevien valitusten käsittelemiseksi asianmukaisesti ja mahdollisimman nopeasti. Rahastoyhtiön tulee säilyttää tiedot asiakasvalituksista ja niiden ratkaisemiseksi toteutetuista toimenpiteistä viisi vuotta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun yhtiön on varmistettava, että sen asiakkaana olevat muut kuin ammattimaiset sijoittajat voivat saattaa sijoitusrahastotoimintaa koskevat yksittäiset erimielisyydet ratkaisusuosituksia antavan riippumattoman toimielimen käsiteltäväksi. Toimielimen sääntöjen tulee turvata erimielisyyksien puolueeton, asiantunteva, avoin, tehokas ja oikeudenmukainen käsittely.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun yhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 2 momentissa tarkoitetun toimielimen nimi ja yhteystiedot. Finanssivalvonnan pyynnöstä edellä tarkoitetun yhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle toimielimen säännöt ja muut 2 momentin säännösten noudattamisen valvontaa varten tarvittavat Finanssivalvonnan määräämät selvitykset.

5 luku

Vakavaraisuus ja riskienhallinta

1 §

Rahastoyhtiön riskienhallinta

Rahastoyhtiö ei saa toiminnassaan ottaa niin suurta riskiä, että siitä aiheutuu olennaista vaaraa rahastoyhtiön vakavaraisuudelle. Rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät.

Rahastoyhtiön riskienhallintaan ja muuhun sisäiseen valvontaan liittyvien tehtävien siirtämiseen sellaisen yrityksen hoidettaviksi, joka ei kuulu rahastoyhtiön kanssa samaan konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa (599/2010) tarkoitettuun yhteenliittymään, sovelletaan 6 luvun 1 §:ää.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetuille riskienhallintajärjestelmille ja muulle sisäiselle valvonnalle sekä luotettavalle hallinnolle asetettavista vaatimuksista.

2 §

Rahastoyhtiön maksuvalmius

Rahastoyhtiön, joka harjoittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa, maksuvalmiuden on oltava rahastoyhtiön toimintaan nähden riittäväällä tavalla turvattu.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

3 §

Omien varojen vähimmäismäärä

Rahastoyhtiön omien varojen yhteismäärän on aina oltava vähintään 3 luvun 1 §:ssä säädetyn vähimmäispääoman suuruinen. Kun vähintään kaksi rahastoyhtiötä sulautuu, Finanssivalvonta voi myöntää poikkeuksen tästä vaatimuksesta. Vastaanottavan rahastoyhtiön tai perustettavan rahastoyhtiön omien varojen määrä ei kuitenkaan saa olla pienempi kuin sulautuvilla rahastoyhtiöillä sulautumishetkellä olleiden omien varojen yhteenlaskettu määrä.

Jos rahastoyhtiön omat varat vähenevät alle 3 luvun 1 §:ssä säädetyn vähimmäismäärän, rahastoyhtiön on viipymättä ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle ja ryhdyttävä toimenpiteisiin omien varojen määrää koskevien vaatimusten täyttämiseksi. Finanssivalvonnan on saatuaan edellä tarkoitetun ilmoituksen tai muuten vastaavan tiedon asetettava määräaika, jonka kuluessa rahastoyhtiön omia varoja koskeva vaatimus on toimiluvan peruuttamisen uhalla täytettävä. Jos vaatimusta ei ole määräajan päättymisen jälkeenkään täytetty, Finanssivalvonta voi tehdä päätöksen toimiluvan peruuttamisesta.

Jos rahastoyhtiön omien varojen määrä on vähemmän kuin 3 luvun 1 §:ssä säädetään, rahastoyhtiö ei saa jakaa voittoa tai muuta tuottoa omalle pääomalle, ellei Finanssivalvonta määräajaksi myönnä poikkeusta. Lupa voidaan myöntää, jos rahastoyhtiö on toimittanut Finanssivalvonnalle tilintarkastetun välitilinpäätöksen ja Finanssivalvonta katsoo, että luvan myöntäminen ei vaaranna rahastoyhtiön omia varoja koskevan vaatimuksen täyttämistä asetetun määräajan kuluessa.

Rahastoyhtiön omien varojen laskentaan sovelletaan EU:n vakavaraisuusasetusta.

6 luku

Ulkoistaminen

1 §

Rahastoyhtiön toiminnan ulkoistaminen

Rahastoyhtiöllä on oltava toimintaansa varten vähintään yksi kiinteä toimipaikka. Rahastoyhtiö voi harjoittaa toimintaansa lisäksi sivuliikkeissä ja muissa toimipaikoissa.

Rahastoyhtiö voi harjoittaa liiketoimintaansa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittäviä toimintojaan, jos se ei haittaa rahastoyhtiön riskienhallintaa, sisäistä valvontaa tai muuten merkittävästi rahastoyhtiön liiketoiminnan hoitamista.

Toiminto on rahastoyhtiön toiminnan kannalta merkittävä, jos virhe tai puute sen suorittamisessa voi haitata olennaisesti rahastoyhtiön toimintaa koskevien lakien tai rahastoyhtiön toimiluvan ehtojen noudattamista, rahastoyhtiön taloudellista asemaa taikka liiketoiminnan jatkuvuutta.

Merkittävän toiminnon ulkoistamisesta on tehtävä kirjallinen sopimus, josta käy ilmi toimeksiannon sisältö ja sopimuksen voimassaoloaika.

Rahastoyhtiön, joka toimiluvan myöntämisen jälkeen aikoo harjoittaa liiketoimintaa asiamiehen välityksellä tai muuten ulkoistaa liiketoimintansa kannalta merkittävän toiminnon, on ilmoitettava ulkoistamisesta etukäteen Finanssivalvonnalle. Rahastoyhtiön ja ulkoistettua toimintaa

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

hoitavan välisessä sopimussuhteessa tapahtuvista merkittävistä muutoksista on ilmoitettava Finanssivalvonnalle. Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset ilmoituksen sisällöstä.

Edellä tarkoitettua ilmoitusta ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos asiamies tai muu ulkoistettavaa toimintaa hoitava kuuluu rahastoyhtiön kanssa samaan konsolidointiryhmään tai talletuspankkien yhteenliittymästä annetussa laissa tarkoitettuun yhteenliittymään.

Rahastoyhtiön on huolehdittava siitä, että se saa ulkoistettua toimintaa hoitavalta jatkuvasti rahastoyhtiön viranomaisvalvonnan, riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan edellyttämät tarpeelliset tiedot ja että sillä on oikeus luovuttaa tiedot edelleen Finanssivalvonnalle.

Poiketen siitä, mitä 1—7 momentissa säädetään, rahastoyhtiön tarjoamien sijoituspalvelujen ulkoistamiseen sovelletaan sijoituspalvelulain 1 luvun 4 §:ää.

2 §

Ulkoistamisen edellytykset

Asiamiehen käyttäminen ei saa estää rahastoyhtiötä toimimasta sen hoitaman sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien edun mukaisesti. Rahastoyhtiön käyttämällä asiamiehellä on sille annetut tehtävät huomioon ottaen oltava riittävä ammattitaito suoriutua tehtävistään. Rahastoyhtiön on huolehdittava siitä, että se voi asiamiehelle antamansa toimeksiannon voimassaoloaikana antaa tälle lisäohjeita ja purkaa asiamiehen kanssa tehdyn sopimuksen välittömästi, jos tämä on rahasto-osuudenomistajien etujen mukaista.

Jos sijoitustoiminnan hoitamisessa käytetään asiamiestä, asiamiehenä saa toimia vain yhteisö, joka on saanut toimiluvan tai on rekisteröity tätä toimintaa varten, ja jonka toiminnan vakautta valvotaan. Jos asiamiehen kotipaikka on muussa kuin ETA-valtiossa, sitä valvovan viranomaisen sekä Finanssivalvonnan välinen yhteistyö on riittävässä määrin varmistettava. Rahastoyhtiön on määräajoin annettava asiamiehelle määräykset sijoitustoiminnan yleisistä perusteista.

Sijoitusrahaston hoitoon liittyvien tehtävien hoitamisessa ei saa käyttää asiamiehenä sijoitusrahaston säilytysyhteisöä eikä muuta yhteisöä, jonka edut voivat olla ristiriidassa rahastoyhtiön tai rahasto-osuudenomistajien etujen kanssa. Sopimus rahastoyhtiön vastuun siirtämisestä kolmannelle on mitätön. Asiamieheen sovelletaan 26 luvun 1 §:n 1 momenttia salassapitovelvollisuudesta.

Rahastoyhtiöllä tai sen asiamiehellä ja sen hoitaman sijoitusrahaston säilytysyhteisöllä ei saa olla palveluksessaan samoja henkilöitä sijoitusrahaston hoitoon liittyvissä eikä säilytysyhteisön 21 luvun 2 §:ssä tarkoitetuissa tehtävissä.

Sijoitusrahaston rahastoesitteessä on mainittava, miltä osin rahastoyhtiö käyttää toiminnassaan asiamiestä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

7 luku

Tilinpäätös ja tilintarkastus

1 §

Tilintarkastajan kelpoisuus

Rahastoyhtiön yhtiökokouksen on kullekin tilikaudelle yhtiön ja sen hoidettavana olevien sijoitusrahastojen tilintarkastusta varten valittava vähintään yksi tilintarkastaja ja tälle varamies.

Ainakin yhden tilintarkastajan on oltava KHT-tilintarkastaja tai sellainen tilintarkastusyhteisö, jonka päävastuullinen tilintarkastaja on KHT-tilintarkastaja.

Mitä tässä laissa säädetään tilintarkastajasta, sovelletaan myös tilintarkastajan varamieheen.

2 §

Tilintarkastajan määrääminen

Finanssivalvonnan on määrättävä kelpoisuusehdot täyttävä tilintarkastaja, jos:

1) 1 §:n 1 tai 2 momentin taikka tilintarkastuslain (1141/2015) 2 luvun 1 §:n säännöksiä on rikottu;

2) tilintarkastaja ei ole tilintarkastuslain 4 luvun 6 §:ssä tarkoitetulla tavalla riippumaton; tai

3) rahastoyhtiön yhtiöjärjestykseen otettua tilintarkastajien lukumäärää tai kelpoisuutta koskevaa määräystä ei ole noudatettu.

Finanssivalvonnan on pyydettävä Patentti- ja rekisterihallituksen tilintarkastuslautakunnalta lausunto 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetussa riippumattomuutta koskevassa asiassa ennen sen ratkaisemista.

Osakeyhtiölain 7 luvun 7 §:ssä tarkoitetun rahastoyhtiötä tai säilytisyhteisöä koskevan määräyksen antaa Finanssivalvonta.

Rahastoyhtiön hallitusta on kuultava ennen tässä pykälässä tarkoitetun määräyksen antamista. Määräys on voimassa siihen asti, kunnes 1 momentissa tarkoitetun tilintarkastajan tilalle on säädettyssä järjestyksessä valittu tilintarkastaja.

3 §

Arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastaminen

Ainakin yhden 1 §:n 2 momentissa tarkoitetun tilintarkastajan on vähintään vuosittain tarkastettava rahasto-osuuden arvonlaskennan oikeellisuus sekä tarkastettava kalenterivuoden viimeisen arvonlaskentapäivän arvo, jolle sijoitusrahaston arvot on laskettu.

Tilintarkastajan on laadittava kirjallinen tarkastuskertomus ja toimitettava se rahastoyhtiölle

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

4 §

Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilinpäätös ja toimintakertomus

Kultakin tilikaudelta on laadittava erikseen rahastoyhtiön ja kunkin sijoitusrahaston osalta tilinpäätös, joka käsittää tuloslaskelman ja taseen sekä tuloslaskelman ja taseen liitteenä ilmoitettavat tiedot. Tilinpäätökseen on liitettävä toimintakertomus.

Rahastoyhtiön tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen sovelletaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 12 luvun 1 ja 3—10 §:ää lukuun ottamatta 5 §:n säännöstä vakavaraisuuslaskelman sisällyttämisestä toimintakertomukseen.

Rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tuloslaskelman ja taseen kaavasta sekä tuloslaskelman ja taseen liitetiedoista sekä toimintakertomuksessa ilmoitettavista tiedoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella. Valtiovarainministeriön on ennen asetuksen antamista pyydettävä Finanssivalvonnan ja kirjanpitolautakunnan lausunto.

Jos sijoitusrahasto koostuu yhdestä tai useammasta alarahastosta, alarahastokohtaisten tilinpäätösten ja toimintakertomusten lisäksi tulee esittää sijoitusrahaston yhdistetty tulos- ja taselaskelma.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laatimisesta. Ennen määräyksen antamista Finanssivalvonnan on pyydettävä siitä valtiovarainministeriön ja kirjanpitolautakunnan lausunto. Jos Finanssivalvonnan ohje tai lausunto, joka koskee tämän pykälän tai sen nojalla annetun valtiovarainministeriön asetuksen soveltamista, on kirjanpitolain, kirjanpitoasetuksen tai osakeyhtiölain yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Finanssivalvonnan on ennen ohjeen tai lausunnon antamista pyydettävä siitä kirjanpitolautakunnan lausunto.

Finanssivalvonta voi rahastoyhtiön hakemuksesta erityisestä syystä määrääjäksi myöntää luvan poiketa 5 momentissa tarkoitetuista määräyksistä, jos poikkeus on tarpeen oikean ja riittävän kuvan saamiseksi hakijan taikka sijoitusrahaston toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Jos asia on kirjanpitolain, kirjanpitoasetuksen tai osakeyhtiölain tilinpäätöstä koskevien säännösten yleisen soveltamisen kannalta merkittävä, Finanssivalvonnan on ennen asian ratkaisemista pyydettävä lupahakemuksesta kirjanpitolautakunnan lausunto.

5 §

Sijoitusrahaston toimintakertomuksen toimittaminen Finanssivalvonnalle

Rahastoyhtiön on ilman aiheetonta viivytystä lähetettävä Finanssivalvonnalle sijoitusrahaston toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus sekä jäljennökset:

- 1) rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilinpäätösasiakirjoista;
- 2) tilintarkastajien laatimista ja rahastoyhtiön hallitukselle luovuttamista rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilintarkastuskertomuksista sekä rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston hoitoa koskevista asiakirjoista;
- 3) yhtiön yhtiökokousten ja rahasto-osuudenomistajien kokousten pöytäkirjoista;
- 4) 3 §:n 2 momentissa tarkoitetusta tarkastuskertomuksesta.

IV OSA

SIJOITUSRAHASTON HOITOON LIITTYVÄT ERITYISET SÄÄNNÖKSET

8 luku

Sijoitusrahaston perustaminen, säännöt, vähimmäispääoma ja rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä

1 §

Perustamispäätös

Rahastoyhtiö, jolla on toimilupa sijoitusrahastojen hoitamiseen, voi perustaa yhden tai useamman sijoitusrahaston ETA-valtioon. Rahastoyhtiöt eivät saa perustaa yhteistä sijoitusrahastoa, erikoissijoitusrahastoa tai kommandiittiyhtiötä.

Sijoitusrahastolla on oltava säännöt. Sijoitusrahaston säännöistä ja niiden muuttamisesta päättää rahastoyhtiön hallitus.

2 §

Sijoitusrahaston säännöt

Sijoitusrahaston säännöissä on määrättävä ainakin:

- 1) sijoitusrahaston nimi sekä rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön toiminimi;
- 2) sijoitusrahaston sijoitustoiminnan tarkoitus sekä sijoitusrahaston varojen sijoittaminen;
- 3) mahdollisesta alarahastorakenteesta;
- 4) mahdollisesta rahasto-osuuden jakamisesta murto-osiin sekä murto-osaosuuksien jakajasta;
- 5) rahasto-osuuksien tuotto- tai kasvuosuusluonne;
- 6) perusteet korvauksesta, jonka rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö saavat toiminnastaan;
- 7) perusteet, millä edellytyksillä sijoittaja voi merkitä eri osuussarjoja;
- 8) sijoitusrahastolle säännöllisesti aiheutuvista kuluista;
- 9) tarkemmat perusteet rahasto-osuuden arvon sekä merkintä- ja lunastushinnan laskemiseksi;
- 10) missä ja miten rahasto-osuudet merkitään ja lunastetaan sekä mahdolliset merkintä- tai lunastusrajoitukset;
- 11) perusteet, joiden nojalla rahastoyhtiö voi käyttää sille säännöissä mahdollisesti varattua oikeutta lunastaa rahasto-osuudet ilman rahasto-osuudenomistajan myötävaikutusta;
- 12) tilanteet, joissa rahastoyhtiö voi keskeyttää tai on velvollinen keskeyttämään rahasto-osuuksien lunastamisen;
- 13) missä, milloin ja miten rahasto-osuuden arvo julkistetaan sekä tiedot rahasto-osuuksien merkintä- ja lunastushinnoista ovat yleisön saatavissa;
- 14) rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston tilikausi;
- 15) tuotonjaon perusteet sekä miten ja missä tuotonjako tapahtuu;
- 16) milloin ja missä sijoitusrahaston rahastoesite, avaintietoesite, puolivuotiskatsaus sekä sijoitusrahaston ja rahastoyhtiön toimintakertomus ovat yleisön saatavilla;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

17) rahasto-osuudenomistajien kokousten koollekutsumistapa sekä miten ilmoitukset saataan rahasto-osuudenomistajien tietoon;

18) siitä, jos rahasto-osuudet, osuuslaji tai osuussarja liitetään arvo-osuusjärjestelmään.

3 §

Sijoitusrahaston säännöissä esitettävät muut tiedot

Sijoitusrahaston säännöissä on mainittava, jos sijoitusrahaston toiminnassa on tarkoitus soveltaa lain sallimaa mahdollisuutta:

1) ottaa sijoitusrahaston lukuun väliaikaiseen tarkoitukseen sijoitusrahastotoimintaa varten luottoa;

2) sijoitusrahaston purkuperusteesta; sekä

3) ne 13 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitettut valtiot, paikalliset julkisyhteisöt tai luonteeltaan julkisoikeudelliset kansainväliset yhteisöt, joiden liikkeeseen laskemiin tai takaamiin arvopapereihin rahastoyhtiö aikoo sijoittaa yli 35 prosenttia sijoitusrahaston varoista.

Jos sijoitusrahaston sijoitustoiminnassa käytetään johdannaissopimuksia, sen säännöissä on mainittava:

1) johdannaissopimusten käyttötarkoitus, käytettävien johdannaissopimusten lajit ja käytön laajuus;

2) OTC-johdannaissopimusten vastapuolet;

3) riskienhallintamenetelmät, joita rahastoyhtiö aikoo soveltaa.

Sijoitusrahaston säännöissä on lisäksi mainittava:

1) rahastoyhtiön aikomuksesta tehdä lainaus- tai takaisinostosopimuksia sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista ja rahamarkkinavälineistä;

2) se enimmäisosuus sijoitusrahaston arvopaperi- ja rahamarkkinavälinesijoitusten tai varojen määrästä, joka voi samanaikaisesti olla 1 kohdassa tarkoitettujen sopimusten kohteena;

3) 13 luvun 18 §:ssä tarkoitettu yhteisö, jonka palveluksia rahastoyhtiön on tarkoitus käyttää.

Rahastoyhtiön on noudatettava sijoitusrahaston säännöissä määrättyjä varojen sijoittamista koskevia rajoituksia.

4 §

Sijoitusrahaston nimeäminen

Sijoitusrahaston nimessä on oltava sana ”sijoitusrahasto”. Ainoastaan tämän lain mukaisesta sijoitusrahastosta saadaan käyttää nimitystä sijoitusrahasto.

Sijoitusrahaston on nimeltään selvästi erottava ennen sitä sääntönsä vahvistuttaneista sijoitusrahastoista.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

5 §

Sijoitusrahaston sääntöjen vahvistaminen

Finanssivalvonta vahvistaa rahastoyhtiön hakemuksesta sijoitusrahaston säännöt ja niiden muutokset. Sijoitusrahaston säännöt ja niiden muutokset on vahvistettava, jos ne ovat lain mukaiset ja selkeät.

Sijoitusrahaston sääntöjen muutos tulee voimaan kuukauden kuluttua siitä, kun Finanssivalvonta on vahvistanut muutoksen ja muutos on saatettu rahasto-osuudenomistajien tietoon sijoitusrahaston säännöissä määrättyllä tavalla, jollei Finanssivalvonta toisin päättä muutoksen laajuus ja rahasto-osuudenomistajien etu huomioon ottaen.

6 §

Kielto muuttaa sijoitusrahasto erikoissijoitusrahastoksi

Sellaista sijoitusrahastoa, jonka säännöt täyttävät sijoitusrahastodirektiivin vaatimukset, ei saa muuttaa erikoissijoitusrahastoksi.

7 §

Sijoitusrahaston markkinoinnin aloittaminen

Rahastoyhtiö ei saa aloittaa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoimista yleisölle eikä sijoitusrahastoon saa ottaa varoja ennen kuin sijoitusrahaston säännöt on vahvistettu.

Rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, milloin se aloittaa sijoitusrahaston toiminnan.

Jos rahastoyhtiö ei ole aloittanut sijoitusrahaston toimintaa kahden vuoden kuluessa siitä, kun sen säännöt on ensimmäisen kerran vahvistettu 5 §:n mukaisesti, sääntöjen vahvistamisen on katsottava rauenneen.

8 §

Sijoitusrahaston vähimmäispääoma ja avoimuus

Sijoitusrahaston varojen on oltava vähintään kaksi miljoonaa euroa (*vähimmäispääoma*). Sijoitusrahasto on avoinna kaikille sijoittajille sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin säädettyjen merkintä- ja lunastusedellytysten mukaisesti. Sijoitusrahastolla on oltava ainakin 30 rahasto-osuudenomistajaa. Rahasto-osuudenomistajien lukumäärää laskettaessa yhtenä kokonaisuutena on pidettävä rahasto-osuudenomistajaa ja tämän määräysvallassa kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettulla tavalla olevaa yhteisöä tai siihen verrattavaa ulkomaista yritystä. Rahasto-osuuden hoitajaa ei katsota yhdeksi rahasto-osuudenomistajaksi, jos rahasto-osuuden hoitaja täyttää tämän lain 11 luvun 7 §:n vaatimukset. Sijoitusrahaston vähimmäispääoman määrä sekä rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä on saavutettava vuoden kuluessa sijoitusrahaston toiminnan aloittamisesta.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Rahastoyhtiön on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle, kun 1 momentissa tarkoitettu vähimmäispääoma tai rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä on ensi kerran saavutettu tai sen jälkeen vähentynyt alle mainitussa momentissa säädetyn rajan taikka uudelleen saavuttanut rajan.

9 §

Sijoitusrahaston sijoitustoiminnan periaatteet

Sijoitusrahaston varat on sijoitettava ilman aiheutonta viivytystä 13 luvun mukaisesti.

Rahastoyhtiö ei saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja markkina-arvoa kalliimmalla hinnalla tai luovuttaa niitä markkina-arvoa halvemmalla hinnalla, ellei siihen ole erityistä syytä.

Finanssivalvonta antaa tarkemmat määräykset 8 §:ssä tarkoitettujen sijoitusrahaston pääomaa ja rahasto-osuudenomistajien määrää koskevien tietojen sekä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen sijoitusrahaston varojen sijoittamista koskevien tietojen ilmoittamisesta.

9 luku

Sijoitusrahaston hoitaminen

1 §

Rahastoyhtiön oikeus edustaa sijoitusrahastoa ja velvollisuus varojen erillään pitoon

Sijoitusrahaston varat kuuluvat rahasto-osuudenomistajille. Rahasto-osuudenomistajat eivät vastaa henkilökohtaisesti sijoitusrahastoa koskevista velvoitteista.

Rahastoyhtiön on pidettävä sijoitusrahaston varat erillään rahastoyhtiön sekä toisen sijoitusrahaston omaisuudesta antamalla ne säilytysyhteisön säilytettäväksi. Sijoitusrahaston varoja ei saa ulosmitata rahastoyhtiön velasta.

Jos sijoitusrahastoon on perustettu 10 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu alarahasto tai alarahastoja, myös nämä varat on pidettävä erillään 2 momentin mukaisesti. Alarahaston varoja ei saa ulosmitata sijoitusrahaston tai toisen alarahaston taikka rahastoyhtiön velasta.

Rahastoyhtiö edustaa omissa nimissään sijoitusrahastoa tai sen alarahastoa. Sijoitusrahastoa ja alarahastoa koskevissa oikeustoimissa on mainittava, minkä sijoitusrahaston tai alarahaston puolesta rahastoyhtiö toimii.

2 §

Rahasto-osuudenomistajien kokous ja kokouksen koolle kutsuminen

Rahasto-osuudenomistajien kokous on pidettävä, kun rahastoyhtiön hallitus katsoo siihen olevan aihetta taikka jos tilintarkastaja, hallituksen riippumaton jäsen tai rahasto-osuudenomistajat, joilla yhteensä on vähintään yksi kahdeskymmenesosa kaikista liikkeellä olevista rahasto-osuuksista, kirjallisesti sitä vaatii ilmoittamansa asian käsittelyä varten.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Rahastoyhtiö on velvollinen tiedottamaan rahasto-osuudenomistajille sijoitusrahaston säännöissä määrättyllä tavalla saamastaan 26 luvun 9 §:ssä tarkoitetun kokouksen koolle kutsumista koskevasta aloitteesta tai muusta rahasto-osuudenomistajan kokousaloitteesta, jollei kokouksen koolle kutsumista esittävällä rahasto-osuudenomistajalla ole 1 momentin mukaista vähimmäisomistusta. Rahastoyhtiö voi perustellusta syystä kieltäytyä tiedottamisesta, jos se katsoo, ettei kokouksen järjestämiselle ole perustetta. Rahastoyhtiön on ilmoitettava tällaisesta kieltäytymisestään ja kieltäytymisen perusteesta kokouksen koolle kutsumista esittäneelle rahasto-osuudenomistajalle.

Kokous on kutsuttava koolle viivytyksettä, jos 1 momentin mukainen vähemmistö kannattaa kokouksen koollekutsumista.

3 §

Menettely rahasto-osuudenomistajien kokouksessa ja osuudenomistajatiedot

Rahasto-osuudenomistajien kokoukseen sovelletaan yhdistyksen kokouksessa noudatettavia säännöksiä, jos sijoitusrahaston säännöistä tai tästä laista ei muuta johdu.

Rahasto-osuudenomistaja käyttää oikeuttaan rahasto-osuudenomistajien kokouksessa henkilökohtaisesti tai asiamiehen välityksellä. Asiamiehen tulee esittää päivätty valtakirja. Valtuutus koskee yhtä kokousta, jollei valtakirjasta muuta ilmene. Valtakirja on kuitenkin voimassa enintään kolme vuotta sen antamisesta.

Rahasto-osuudenomistajalla ja asiamiehellä saa olla rahasto-osuudenomistajien kokouksessa avustaja.

Jokainen rahasto-osuus sijoitusrahastossa tuottaa rahasto-osuudenomistajien kokouksessa yhden äänen.

Rahasto-osuudenomistaja, jolla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla määräysvalta rahastoyhtiössä, ei saa itse tai asiamiehen välityksellä äänestää rahastoyhtiön hoitaman sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien kokouksessa.

Mitä 5 momentissa säädetään rahasto-osuudenomistajasta, sovelletaan myös sellaiseen yhteisöön ja säätiöön, jossa edellä tarkoitetulla rahasto-osuudenomistajalla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitettu määräysvalta.

4 §

Rahasto-osuusrekisteri

Rahastoyhtiön on rahasto-osuudenomistajan omistuksen kirjaamiseksi pidettävä rahasto-osuuksista rahasto-osuusrekisteriä, johon on merkittävä ainakin:

- 1) rahasto-osuudenomistajan nimi ja postiosoite;
- 2) omistettujen rahasto-osuuksien määrä;
- 3) erilajisten ja erisarjaisten rahasto-osuuksien erittely;
- 4) rahasto-osuuden rekisteröintipäivämäärä;
- 5) rahasto-osuusmerkinnän järjestysnumero.

Rahasto-osuusrekisteriin voidaan tehdä merkintä vasta, kun on varmistettu, että rahasto-osuuden merkintähinta saadaan sijoitusrahastolle markkinoilla normaalisti noudatettavassa määräajassa. Rahasto-osuuden merkintähinta on maksettava rahassa tai antamalla sijoitusrahastolle

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

merkintähintaa vastaava määrä 13 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuja arvopapereita tai rahamarkkinavälineitä siten, että merkintähinnan määräytymishetkellä eri arvopaperi- tai rahamarkkinavälinelajien jakauma vastaa sijoitusrahaston säännöissä lajikohtaisesti yksilöityä sijoitustoimintaa ja arvopaperien tai rahamarkkinavälineiden yhteenlaskettu markkina-arvo vastaa niitä vastaan annettavan rahasto-osuuden arvoa. Jäljempänä 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettun syöttörahaston kohderahastosta merkitsemien rahasto-osuuksien merkintähinta voidaan maksaa myös antamalla 13 luvussa tarkoitettuja rahoitusvälineitä. Kohderahaston osuuksien merkintään käytettävien rahoitusvälineiden arvosta ja vaikutuksesta rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuuteen on ennen rahasto-osuuden merkintää hankittava lausunto KHT-tilintarkastajalta tai sellaiselta tilintarkastusyhteisöltä, jonka lausunnosta vastuullinen tilintarkastaja on KHT-tilintarkastaja.

Rahasto-osuudenomistajan rahastoyhtiölle ilmoittama saanto, josta on esitetty luotettava selvitys, sekä muu rahasto-osuusrekisteriin merkittyä seikkaa koskeva rahastoyhtiölle ilmoitettu muutos on viivytyksettä merkittävä rahasto-osuusrekisteriin.

Rahastoyhtiöllä on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettuja tietoja syyttäjä- ja esitutkintaviranomaiselle rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada sellaisia tietoja. Rahasto-osuusrekisteri on pidettävä rahasto-osuudenomistajien kokouksen nähtävänä.

5 §

Osuustodistus

Rahastoyhtiö voi antaa rahasto-osuudesta rahasto-osuudenomistajan pyynnöstä osuustodistuksen, jos sijoitusrahaston rahasto-osuuksia ei ole liitetty arvo-osuusjärjestelmään.

Osuustodistus voi koskea useita rahasto-osuuksia tai niiden murto-osia, ja se voidaan asettaa vain nimetyille rahasto-osuusrekisteriin merkityille henkilölle, yhteisölle tai säätiölle.

Osuustodistuksessa on mainittava:

1) rahasto-osuudenomistajan ja sijoitusrahaston nimi sekä rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön toiminimi;

2) osuustodistuksen järjestysnumero;

3) osuustodistukseen liittyvien rahasto-osuuksien osuussarja, osuuslaji ja lukumäärä;

4) miten rahasto-osuus lunastetaan.

Osuustodistus on päivittävä ja rahastoyhtiön hallituksen tai sen valtuuttaman henkilön on allekirjoitettava se. Allekirjoitus saadaan kuitenkin tehdä myös painamalla tai muulla siihen verrattavalla tavalla.

Rahastoyhtiön hallitus voi päättää, ettei sen hoitamien rahastojen rahasto-osuuksista anneta osuustodistuksia päätöksessä määrätystä ajankohdasta lukien.

6 §

Rahasto-osuudenomistajan oikeuksien käyttäminen

Rahasto-osuudensaajalla ei ole oikeutta käyttää rahasto-osuudenomistajalle tässä laissa säädettyjä oikeuksia ennen kuin rahasto-osuus on 4 §:n mukaisesti rekisteröity tai saanto on ilmoitettu ja sitä koskeva selvitys on esitetty rahastoyhtiölle. Tämä ei kuitenkaan koske sellaista oikeutta, jota käytetään esittämällä tai luovuttamalla osuustodistus tai siihen kuuluva osinkolippu.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

7 §

Rahasto-osuuden luovutus ja panttaus

Osuustodistuksen luovutukseen ja panttaukseen sovelletaan velkakirjalain (622/1947) 13, 14 ja 22 §:ää. Edellä tarkoitettuja säännöksiä sovellettaessa se, jolla on osuustodistus hallussaan ja joka rahastoyhtiön osuustodistukseen tekemän merkinnän mukaan on rahasto-osuudenomistajana merkitty rahasto-osuusrekisteriin, on rinnastettava siihen, jolla velkakirjalain 13 §:n 2 momentin mukaan edellytetään olevan velkakirjan osoittama oikeus.

Osuustodistukseen liitetystä osinkolippusta säädetään velkakirjalain 24 ja 25 §:ssä.

Jollei osuustodistukseen liity osinkolippuja tai osuustodistusta ei ole luovutettu, sijoitusrahaston sääntöihin voidaan ottaa määräys, että se, joka on rahasto-osuusrekisteriin merkitty rahasto-osuudenomistajaksi, on oikeutettu nostamaan rahasto-osuudelle tulevan tuoton. Tuoton maksua on rahasto-osuusrekisteriin merkitylle henkilölle, yhteisölle tai säätiölle pidettävä pätevänä, vaikkei tällä olisikaan ollut siihen oikeutta, jollei rahastoyhtiö tiennyt taikka sen olisi pitänyt tietää asiasta.

Jos rahasto-osuudesta ei ole annettu osuustodistusta, rahasto-osuusrekisteriin on lisäksi merkittävä rahastoyhtiölle ilmoitettu rahasto-osuutta rasittava panttioikeus tai muu vastaava oikeus.

8 §

Sijoitusrahaston omistajaohjauksen periaatteet

Rahastoyhtiön hallituksen on hyväksyttävä tavoitteet ja toimintatavat sijoitusrahaston varoihin kuuluvien osakkeiden tuottaman äänioikeuden käyttämisestä osakeyhtiön yhtiökokouksessa. Omistajaohjauksen tavoitteet on ilmoitettava rahastoesitteessä. Sijoitusrahaston puolivuotiskatsauksessa ja toimintakertomuksessa on esitettävä tiedot siitä, miten sijoitusrahastolle kuuluvaa äänioikeutta on katsauskaudella käytetty.

Jos rahastoyhtiö on sijoittanut hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja saman osakeyhtiön osakkeisiin määrän, joka muutoin kuin tilapäisesti ylittää yhden kahdeskymmenesosan kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, sen on sijoitusrahaston toimintakertomuksessa julkistettava omistajaohjauksen tavoitteet kyseisessä osakeyhtiössä siltä osin kuin ne poikkeavat rahastoesitteessä 1 momentin mukaisesti ilmoitetuista omistajaohjauksen tavoitteista.

10 luku

Sijoitusrahaston arvon laskeminen, liikkeeseenlasku ja lunastaminen

1 §

Rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku

Rahastoyhtiön on vaadittaessa laskettava liikkeeseen hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia. Sijoitusrahaston säännöissä voidaan sen sijoitustoiminnan luonteesta johtuvasta tai

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

muusta erityisestä syystä määrätä, että rahasto-osuuksia on laskettava liikkeeseen vain sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määriteltynä ajankohtina.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, rahastoyhtiö voi väliaikaisesti keskeyttää hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskun tilanteissa, jotka on mainittu sijoitusrahaston säännöissä ja rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuus tai rahasto-osuudenomistajien muu painava etu sitä erityisesti vaatii.

Finanssivalvonta voi määrätä rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskun keskeytettäväksi, jos se on välttämätöntä arvopaperimarkkinoita tai kiinteistömarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen varmistamiseksi, rahasto-osuudenomistajien edun turvaamiseksi tai muusta erityisen painavasta syystä.

Rahastoyhtiö saa kieltäytyä rahasto-osuuden liikkeeseenlaskusta ja rahasto-osuuden merkinnän hyväksymisestä, jos kieltäytymiselle on sijoitusrahaston säännöissä mainittu painava peruste. Perusteen tulee liittyä asiakkaaseen tai hänen aiempaan käyttäytymiseensä taikka siihen, ettei asiakassuhteelle rahastoyhtiön mielestä ilmeisesti ole todellista tarvetta. Kieltäytymisen peruste on ilmoitettava asiakkaalle.

Mitä 4 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos 26 luvun 15 §:stä tai rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetusta laista (444/2017) johtuu muuta.

Jos rahastoyhtiö on 2 momentissa tarkoitetulla tavalla väliaikaisesti keskeyttänyt hoitamansa sijoitusrahaston osuuksien liikkeeseenlaskun, sen on ilmoitettava päätöksestään viipymättä Finanssivalvonnalle. Jos rahastoyhtiö on 4 momentissa tarkoitetulla tavalla kieltäytynyt rahasto-osuuden liikkeeseenlaskusta ja rahasto-osuuden merkinnän hyväksymisestä, sen on ilmoitettava päätöksestään Finanssivalvonnalle seuraavan kuukauden loppuun mennessä.

2 §

Rahasto-osuuksien jakaminen murto-osiiin

Sijoitusrahastoon varoja sijoittaneella on oikeus rahasto-osuuteen.

Rahasto-osuudet voidaan jakaa murto-osiiin, jos rahaston säännöissä on niin määrätty. Säännöissä on mainittava, kuinka moneen yhtä suureen osaan kukin rahasto-osuus jaetaan.

3 §

Sijoitusrahaston alarahastot, osuuslajit ja osuussarjat

Sijoitusrahaston säännöissä voidaan määrätä, että sijoitusrahasto voidaan jakaa yhteen tai useampaan sellaiseen alarahastoon, joiden sijoituspolitiikat voivat poiketa toisistaan. Säännöissä on tällöin lisäksi määrättävä alarahastokohtaisesti noudatettavasta sijoituspolitiikasta.

Sijoitusrahaston rahasto-osuudet ovat tuotto- tai kasvuosuuksia. Sijoitusrahaston säännöissä voidaan määrätä, että rahastolla on sekä tuotto- että kasvuosuuksia.

Sijoitusrahaston säännöissä on määrättävä rahaston varoista tuotto-osuudelle maksettavan ja kasvuosuudelle pääomitettavan vuotuisen tuoton määräytymisperusteista.

Sijoitusrahaston säännöissä voidaan määrätä, että rahaston osuudet voivat poiketa toisistaan siinä, paljonko rahastoyhtiö veloittaa sijoitusrahaston varoista korvausta rahaston hoitamisesta. Säännöissä on tällöin määrättävä, millä edellytyksillä sijoittaja voi merkitä korvauksen kannalta toisistaan poikkeavia osuussarjoja. Säännöissä voidaan myös määrätä, että tuotto- ja kasvuosuuk-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

sia voidaan laskea liikkeeseen eri valuutoissa tai että osuussarjoille voidaan hankkia erilainen indeksi-, inflaatio-, korko- tai valuuttasuojaus tai muu suojaus.

Samantajisten rahasto-osuuksien on oltava samassa sijoitusrahastossa keskenään yhtäsuuret ja niiden on tuotettava yhtäläiset oikeudet sijoitusrahaston varoihin.

4 §

Rahasto-osuuden arvon laskeminen

Rahastoyhtiön on kunakin sellaisena päivänä, jolloin talletuspankit ovat yleisesti auki (*pankkipäivä*), laskettava rahasto-osuuden arvo.

Rahasto-osuuden arvo on sijoitusrahaston arvo jaettuna liikkeessä olevien rahasto-osuuksien lukumäärällä. Sijoitusrahaston arvo lasketaan siten, että rahaston varoista vähennetään rahastoa koskevat velat. Sijoitusrahasto voi ottaa rahasto-osuudenomistajien pitkäjänteisen sijoitustoiminnan edistämiseksi käyttöön hinnoittelumenetelmän, jolla voidaan korvata rahastolle aiheutuvia kaupankäyntikustannuksia ja kurssieroja sekä edistää rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuutta ja josta tarkemmin määrätään rahaston säännöissä. Menetelmän on oltava läpinäkyvä ja muutoinkin rahasto-osuudenomistajien edun mukainen.

Sijoitusrahaston varoille määrätään arvo niiden markkina-arvojen mukaan. Jollei markkina-arvoa ole tai sitä ei voida olosuhteiden vuoksi saada, sijoituskohteen arvo määrätään sijoitusrahaston säännöissä määritettyjen perusteiden mukaisesti. Sijoitusrahaston säännöissä määrätään myös muutoin tarkemmin rahasto-osuuden arvon laskemisesta. Jos rahasto-osuuden arvoa ei voida poikkeuksellisen epävakaan ja ennalta arvaamattoman markkinatilanteen tai muutoin poikkeuksellisten olosuhteiden taikka muun painavan syyn vuoksi luotettavasti määrittää, rahasto-osuuden arvo voidaan rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuuden turvaamiseksi jättää väliaikaisesti laskematta. Jos rahastoyhtiö on jättänyt väliaikaisesti laskematta rahasto-osuuden arvon, sen on ilmoitettava päätöksestään viipymättä Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonta antaa tarkempia määräyksiä rahasto-osuuden arvon laskemisesta.

5 §

Rahasto-osuuden lunastaminen

Rahastoyhtiön on rahasto-osuudenomistajan vaatimuksesta sijoitusrahaston säännöissä tarkemmin määrätyllä tavalla ja määrättyinä ajankohtina lunastettava hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuus. Rahasto-osuus on lunastettava välittömästi sijoitusrahaston varoista rahasto-osuuden 4 §:n mukaan määräytyvästä lunastuspäivän arvosta. Lunastukset on toteutettava vaatimusten esittämisjärjestyksessä. Lunastuksen edellytyksenä on osuustodistuksen luovuttaminen rahastoyhtiölle, jos sellainen on annettu. Jos varat lunastukseen on hankittava myymällä arvopapereita, arvopaperit on myytävä ilman aiheetonta viivytystä, kuitenkin viimeistään kahden viikon kuluessa lunastusvaatimuksen esittämisestä. Rahasto-osuudet on lunastettava heti, kun varat arvopapereiden myymisestä on saatu. Finanssivalvonta voi erityisestä syystä myöntää luvan ylittää arvopapereiden myymiselle asetetun määräajan.

Rahastoyhtiö voi omasta aloitteestaan lunastaa rahasto-osuudenomistajan rahasto-osuudet, jos siihen on säännöissä määritelty osuudenomistajaan liittyvä painava peruste. Perusteen tulee lisäksi liittyä siihen, että omistuksesta sijoitusrahastossa voi aiheutua velvoitteita, joita rahastoyhtiön

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

ei voida edellyttää kohtuudella hoitavan. Lunastus tulee tällöin toteuttaa päätöksen tekopäivän arvoon eikä siitä saa periä lunastuspalkkiota. Lunastuksesta ja lunastuksen perusteesta on ilmoitettava viipymättä rahasto-osuudenomistajalle.

6 §

Lunastusten rajoittaminen ja väliaikainen keskeyttäminen

Rahastoyhtiö voi säännöissään määrättyllä tavalla rajoittaa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien suurten lunastusten toteuttamista ja väliaikaisesti keskeyttää osuuksien lunastamisen tilanteissa, jotka on mainittu sijoitusrahaston säännöissään. Rahasto-osuuksien lunastaminen voidaan keskeyttää ainoastaan, jos rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuus tai rahasto-osuudenomistajien muu painava etu sitä erityisesti vaatii.

Rahastoyhtiön on keskeytettävä rahasto-osuuksien lunastaminen sijoitusrahaston varallisuuden arvon tai rahasto-osuudenomistajien määrän laskettua alle laissa säädetyn tai rahaston säännöissään määrätyn vähimmäismäärän, jos tilannetta ei ole korjattu 90 vuorokauden kuluessa siitä, kun vähimmäisvaatimus alitettiin. Lunastuskieltoa ei kuitenkaan sovelleta ennen 8 luvun 8 §:ssä tarkoitetun määräajan päättymistä. Kaikessa sijoitusrahaston markkinointiaineistossa on keskeytyksen ajan mainittava sijoitusrahaston poikkeuksellisesta tilasta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetun lunastusrajoituksen perusteista ja tilanteista, joissa lunastusrajoitusta voidaan käyttää.

7 §

Finanssivalvonnan oikeus määrätä lunastusten keskeyttämisestä

Finanssivalvonta voi määrätä rahasto-osuuksien lunastukset keskeytettäviksi, jos se on välttämätöntä arvopaperimarkkinoita kohtaan tunnetun luottamuksen varmistamiseksi, rahasto-osuudenomistajien edun turvaamiseksi tai muusta erityisen painavasta syystä.

8 §

Ilmoitus lunastusten keskeyttämisestä

Jos rahastoyhtiö on keskeyttänyt 6 §:ssä tarkoitetulla tavalla rahasto-osuuksien lunastamisen, sen on ilmoitettava päätöksestään viipymättä Finanssivalvonnalle.

Rahastoyhtiön on 6 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa ja Finanssivalvonnan 7 §:ssä tarkoitetussa tapauksessa ilmoitettava päätöksestään viipymättä kaikkien niiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa kysymyksessä olevan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia on markkinoitu.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

11 luku

Rahasto-osuuden hoitajan hallinnoimat rahasto-osuudet

1 §

Ulkomaalaisen omistamat rahasto-osuudet

Ulkomaalaisen tai ulkomaisen yhteisön tai säätiön omistamat rahasto-osuudet voidaan merkitä rahasto-osuusrekisteriin siten, että siihen merkitään rahasto-osuudenomistajan sijasta rahasto-osuuden hoitaja, joka toimeksiannon nojalla hallitsee rahasto-osuuksia rahasto-osuudenomistajan lukuun. Rahasto-osuusrekisteriin on merkittävä tieto, että rahasto-osuuden hoitaja hallinnoi kyseisiä rahasto-osuuksia omistajan lukuun, sekä rahasto-osuuden hoitajasta 9 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettut tiedot.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun rahasto-osuuden rekisteröinnin edellytyksenä on, että rahastoyhtiön oikeus saada tieto rahasto-osuuden lopullisesta omistajasta on turvattu tämän luvun mukaisesti.

2 §

Rahasto-osuudenomistajan lukuun toimiva rahasto-osuuden hoitaja

Rahasto-osuuden hoitajana saa toimia sellainen rahastoyhtiö, luottolaitostoinnasta annetussa laissa tarkoitettu luottolaitos tai sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys, jolla on oikeus tarjota sijoituspalvelulain 2 luvun 3 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettua rahoitusvälineiden säilyttämistä, sekä toisessa ETA-valtiossa vastaavaan toimintaan toimiluvan saanut yhteisö. Rahasto-osuuden hoitajana voi toimia myös arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 1 luvun 3 §:n 5 kohdassa tarkoitettu arvopaperikeskus sekä sellainen 6 kohdassa tarkoitettu ulkomainen arvopaperikeskus, joka on saanut arvopaperitoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014 mukaisen toimiluvan hoitaa arvopaperikeskuksen tehtäviä ETA-valtiossa tai kolmannessa maassa.

3 §

Rahastoyhtiön ja rahasto-osuuden hoitajan välinen kirjallinen sopimus

Rahastoyhtiön on tehtävä rahasto-osuuden hoitajan kanssa kirjallinen sopimus hallinnoimansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien hoitamisesta. Sopimus voidaan tehdä vain sellaisen osapuolen kanssa, joka on luotettava, hyvämaineinen ja toiminnassaan ammattitaitoinen. Sopimuksessa on sovittava, että rahasto-osuuden hoitaja toimittaa rahastoyhtiölle hallinnoimiensa rahasto-osuuksien omistajia koskevat 9 luvun 4 §:n mukaiset tiedot ja muut rahastoyhtiön sen toimintaa koskevan lainsäädännön perusteella tarvitsemat tiedot.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

4 §

Rahasto-osuuden hoitajan ja tämän asiakkaan välinen kirjallinen sopimus

Rahasto-osuuden hoitajan on tehtävä ulkomaisen rahasto-osuudenomistajan taikka tätä edustavan luottolaitoksen, sijoituspalveluyrityksen tai muun osapuolen kanssa rahasto-osuuksien hoitamisesta kirjallinen sopimus, jossa on todettava rahasto-osuuden hoitajan velvollisuus antaa tarvittavat tiedot rahasto-osuudenomistajasta.

Jos rahasto-osuuden hoitaja pitää muussa valtiossa rekisteriä rahasto-osuuksiin kohdistuvista oikeuksista, rahasto-osuudenomistajan tai muun oikeudenhaltijan oikeuksiin sovelletaan kyseisen valtion lakia, jollei rahasto-osuusrekisteriin tehdyistä merkinnöistä muuta johdu.

5 §

Rahasto-osuuksiin liittyvien oikeuksien käyttäminen

Rahasto-osuuden hoitajalla on oikeus käyttää vain hallinnoimiinsa rahasto-osuuksiin liittyviä taloudellisia oikeuksia.

Rahasto-osuuden hoitajan hallinnoimien rahasto-osuuksien nojalla ei ole oikeutta osallistua rahasto-osuudenomistajien kokoukseen.

Rahasto-osuuden hoitajan nimiin merkityistä rahasto-osuuksista ei anneta osuustodistusta.

6 §

Vahingonkorvausvelvollisuus

Rahasto-osuuden hoitaja on velvollinen korvaamaan toiminnassaan tahallisesti tai tuottamuksesta aiheuttamansa vahingon rahasto-osuudenomistajalle tai muulle henkilölle.

7 §

Tietojen antaminen viranomaisille

Rahasto-osuuden hoitaja on pyynnöstä velvollinen ilmoittamaan Finanssivalvonnalle hallinnoimiensa rahasto-osuuksien omistajan nimen, kotivaltion ja tämän omistamien rahasto-osuuksien määrän. Finanssivalvonta voi vaihtoehtoisesti hyväksyä, että rahasto-osuuden hoitaja ilmoittaa vastaavat tiedot rahasto-osuudenomistajan puolesta toimivasta asiamiehestä sekä tämän antaman kirjallisen vakuutuksen siitä, ettei rahasto-osuudenomistaja ole suomalainen.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tavasta, jolla tämän lain mukaiset tiedot rahasto-osuudenomistajasta tai tämän puolesta toimivasta asiamiehestä sekä näiden tuntemiseksi tarpeellisista tiedoista on ilmoitettava, sekä seikoista, jotka on otettava huomioon rahastoyhtiön ja rahasto-osuuden hoitajan välistä sopimusta tehtäessä.

Rahasto-osuuden hoitajalla on velvollisuus antaa rahasto-osuudenomistajaa koskevat tiedot syyttäjä- ja esitutkintaviranomaisille rikoksen selvittämiseksi sekä muulle viranomaiselle, jolla on lain nojalla oikeus saada kyseiset tiedot.

12 luku

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvat rahasto-osuudet

1 §

Rahasto-osuuksien liittäminen arvo-osuusjärjestelmään

Sen estämättä, mitä 9 luvun 4—7 §:ssä ja 10 luvun 5 §:n 1 momentissa säädetään, sijoitusrahaston sääntöihin voidaan ottaa määräys siitä, että rahasto-osuudet, osuuslaji tai osuussarja liitetään rahastoyhtiön päätöksellä arvo-osuusjärjestelmään. Rahastoyhtiön päätöksessä on määrättävä aika, jonka kuluessa rahasto-osuuksien liittäminen tapahtuu. Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvasta rahasto-osuudesta ei anneta osuustodistusta. Oikeudesta tällaiseen rahasto-osuuteen sekä rahasto-osuuteen perustuvan suoritusvelvollisuuden täyttämisestä säädetään arvo-osuustileistä annetussa laissa (827/1991).

Osuustodistus on toimitettava viimeistään rahastoyhtiön päätöksessä määrättynä ilmoittautumispäivänä johonkin arvo-osuusrekisteriin omistusoikeuden kirjaamista varten. Arvo-osuusrekisterinpitäjän on selvitettävä omistajan saanto. Rahasto-osuudenomistajan on omistusoikeutensa kirjaamisen yhteydessä luovutettava osuustodistus rekisterinpitäjälle, jonka on varustettava se merkinnällä rahasto-osuuden liittämisestä arvo-osuusjärjestelmään.

Pantinhaltijan ja muun oikeudenhaltijan on viimeistään ilmoittautumispäivänä ilmoitettava oikeutensa kirjattavaksi rahasto-osuudenomistajan arvo-osuustilille. Jos rahasto-osuudenomistajalla ei ole arvo-osuustiliä ja hakija esittää tarpeellisen selvityksen oikeudestaan ja luovuttaa osuustodistuksen arvo-osuusrekisterin pitäjälle, arvo-osuusrekisterin pitäjän on avattava rahasto-osuudenomistajan nimiin arvo-osuustili, jolle rahasto-osuus ja haltijan oikeus kirjataan. Panttaus voidaan tässä tapauksessa kirjata ilman tilinhaltijan kirjallista suostumusta.

Rahastoyhtiön on viimeistään ilmoittautumispäivänä ilmoitettava arvo-osuusrekisterin pitäjälle ne rahasto-osuudet, joista ei ole luovutettu 9 luvun 5 §:n 1 momentin mukaisesti osuustodistusta tai joista osuustodistus on säilytettävänä rahastoyhtiössä rahasto-osuudenomistajan lukuun, kirjattavaksi rahasto-osuudenomistajan arvo-osuustilille. Jos rahasto-osuudenomistajalla ei ole arvo-osuustiliä, arvopaperikeskuksen arvo-osuusrekisterissä on avattava rahasto-osuudenomistajan nimiin arvo-osuustili, jolle kirjataan rahastoyhtiön ilmoittamat 9 luvun 4 §:ssä tarkoitetut rahasto-osuusrekisteriin merkityt ilmoitushetken tiedot.

2 §

Yhteistili

Rahasto-osuudenomistajille, jotka eivät ole toimittaneet osuustodistustaan tai selvitystä omistusoikeuden kirjaamista varten arvo-osuusrekisteriin, on ilmoittautumispäivänä avattava arvopaperikeskuksen arvo-osuusrekisterissä yhteinen arvo-osuustili, jonka tilinhaltijaksi merkitään rahastoyhtiö ilmoittautumatta jääneiden rahasto-osuudenomistajien lukuun.

Arvopaperikeskuksessa on laadittava erillinen luettelo, johon merkitään ne rahasto-osuusrekisterin mukaiset rahasto-osuudenomistajat, joiden osuustodistuksia ei ole 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla toimitettu kirjattaviksi. Luetteloa ei kuitenkaan tarvitse laatia, jos rahasto-osuuksien liittäminen arvo-osuusjärjestelmään tapahtuu sellaisella rahasto-osuudenomistajan oikeudet turvaa-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

valla ja arvopaperikeskuksen hyväksymällä tavalla, jossa osuustodistukset varustetaan merkinnällä, jonka perusteella niiden yhteys rahasto-osuudenomistajan arvo-osuustilille tehtyyn merkintään voidaan selvittää. Tilille kirjattuja rahasto-osuuksia koskevista merkinnöistä on voitava selvittää osuustodistuksen järjestysnumero.

Sillä, joka esittää selvityksen oikeudestaan 1 momentissa mainitulle tilille kirjattuihin rahasto-osuuksiin sekä asianomaiset osuustodistukset, on oikeus vaatia oikeutensa kirjaamista 1 §:n mukaisesti.

3 §

Rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuus

Rahastoyhtiön on viimeistään kolme kuukautta ennen ilmoittautumispäivää ilmoitettava niille rahasto-osuudenomistajille, joiden osoite on yhtiön tiedossa, 1 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä sekä siitä, miten rahasto-osuudenomistajan tai sen, jonka hallussa osuustodistus on, on meneteltävä saadakseen oikeus rahasto-osuuteen kirjatuksi arvo-osuustilille. Vastaavat ohjeet on annettava myös siitä, miten rahasto-osuuteen kohdistuvat muut oikeudet voidaan kirjata.

Rahastoyhtiön 1 §:ssä tarkoitetusta päätöksestä on lisäksi tiedotettava siten kuin ilmoitukset rahasto-osuudenomistajille on sijoitusrahaston sääntöjen mukaan toimitettava. Siitä on myös julkaistava tieto Virallisessa lehdessä ja vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä. Ohjeet ja tiedotteet on edelleen lähetettävä arvo-osuusrekisterin pitäjille.

Arvopaperikeskuksen säännöissä voidaan tarvittaessa määrätä tarkemmin 1 ja 2 momentissa tarkoitetusta menettelystä.

4 §

Yhteistilillä olevien rahasto-osuuksien lunastaminen omistajien lukuun

Rahastoyhtiö voi viiden vuoden kuluttua ilmoittautumispäivästä päättää lunastaa 2 §:n 1 momentissa tarkoitetulla yhteisellä arvo-osuustilillä olevat rahasto-osuudet niiden omistajien lukuun. Rahastoyhtiön päätös on annettava tiedoksi päätöksessä tarkoitetuille rahasto-osuudenomistajille ja 1 §:n 3 momentissa tarkoitetuille henkilöille ja kehotettava näitä merkitsemään rahasto-osuutensa arvo-osuusjärjestelmään uhalla, että rahasto-osuus muutoin lunastetaan. Kehotus on lähetettävä rahasto-osuudenomistajille ja 1 §:n 3 momentissa tarkoitettulle henkilölle, jos näiden nimi ja osoite ovat rahastoyhtiön tiedossa, sekä julkaistava Virallisessa lehdessä. Kehotuksesta on lisäksi ilmoitettava siten kuin ilmoitukset rahasto-osuudenomistajille on sijoitusrahaston sääntöjen mukaan toimitettava.

Jollei yhteisellä arvo-osuustilillä olevan rahasto-osuudenomistaja tai 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö ole vuoden kuluessa 1 momentissa tarkoitetusta kehotuksesta vaatinut oikeutensa kirjaamista, hän on menettänyt oikeutensa rahasto-osuuteen. Rahastoyhtiön on viipymättä tämän jälkeen lunastettava rahasto-osuus sijoitusrahaston varoista.

Rahastoyhtiön on rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapautumiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain (281/1931) mukaisesti viipymättä talletettava varat, joista on vähennetty ilmoittamisesta ja lunastamisesta aiheutuneet kulut, rahastoyhtiön kotipaikan aluehallintovirastoon pidättämättä itselleen oikeutta saada talle-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

tettua takaisin. Rahasto-osuudenomistaja tai 1 §:n 3 momentissa tarkoitettu henkilö voi osuustodistusta vastaan nostaa rahasto-osuutta vastaavan osuuden varoista.

5 §

Tuoton maksaminen

Edellä 2 §:ssä tarkoitetuille rahasto-osuuksille tulevaa tuotonjakoa tai niille tulevia maksuja, joista on päätetty ilmoittautumispäivän jälkeen, ei voida nostaa ennen kuin rahasto-osuus on toimitettu arvo-osuusrekisteriin omistusoikeuden kirjaamista varten.

Rahasto-osuudenomistaja, joka on ennen ilmoittautumispäivää merkitty rahasto-osuusrekisteriin tai joka on rahastoyhtiölle ilmoittanut ja selvittänyt saantonsa, voi käyttää sijoitusrahastossa muita kuin 1 momentissa lueteltuja oikeuksiaan, vaikkei hän olisikaan toimittanut osuustodistustaan omistusoikeuden kirjaamista varten arvo-osuusrekisteriin. Rahastoyhtiön vaatimuksesta rahasto-osuudenomistajan on tällöin esitettävä osuustodistuksensa tai selvitys siitä, missä ne ovat, taikka muu selvitys siitä, ettei omistusoikeutta rahasto-osuuteen vielä ole kirjattu arvo-osuustilille.

Ilmoittautumispäivän jälkeen rahasto-osuus ei tuota sijoitusrahastossa kuin 2 §:n 3 momentissa säädetyn oikeuden. Osuustodistuksen luovutuksen vaikutukseen ilmoittautumispäivän jälkeen sovelletaan velkakirjalain 27 ja 29—31 §:ää. Osuustodistus voidaan ilmoittautumispäivän jälkeenkin kuolettaa noudattaen, mitä siitä on erikseen säädetty.

6 §

Osuudenomistajatietojen ylläpito arvo-osuusjärjestelmässä

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvista rahasto-osuuksista ja niiden omistajista pidetään rahasto-osuudenomistajaluetteloa arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 3 §:n mukaisesti. Rahasto-osuuden kirjaamiseen arvo-osuustilille ja rahasto-osuudenomistajaluetteloon sovelletaan tämän lain 9 luvun 4 §:n 2 momenttia.

Rahasto-osuudenomistajaluetteloon on merkittävä se arvo-osuusrekisteri, jossa pidettävälle arvo-osuustilille rahasto-osuudet on kirjattu sekä 9 luvun 4 §:n 1 momentin 1—4 kohdan mukaan rahasto-osuusrekisteriin merkittävät tiedot.

Hallintarekisteröidyt rahasto-osuudet on erikseen merkittävä rahasto-osuudenomistajaluetteloon siten, että siihen merkitään rahasto-osuuden hoitajasta samat tiedot, jotka edellä säädetty merkittäviksi rahasto-osuudenomistajasta, sekä maininta hallintarekisteröinnistä.

Hallintarekisteröityjen rahasto-osuuksien osalta sekä sellaisten rahasto-osuuksien, joiden osalta muu kuin rahasto-osuudenomistaja on arvo-osuustilin merkintöjen mukaan oikeutettu ottamaan vastaan rahasto-osuuteen perustuvat suoritukset, on maksuosoitteeksi merkittävä rahasto-osuudenomistajaluetteloon asianomainen arvo-osuusrekisteri.

Rahasto-osuudenomistajaluettelon ja 7 §:ssä tarkoitetun odotusluettelon julkisuuteen sovelletaan 9 luvun 4 §:n 4 momenttia. Rahasto-osuudenomistajaluettelon pitäjällä on kuitenkin velvollisuus luovuttaa rahasto-osuudenomistajaluetteloon merkittyjä tietoja rahastoyhtiölle.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

7 §

Väliaikainen kirjaus

Jos luovutuksensaajan saannosta on tehty arvo-osuustileistä annetun lain 18 §:ssä tarkoitettu väliaikainen kirjaus, luovutuksensaajaa ei saa merkitä rahasto-osuudenomistajaluetteloon, vaan arvopaperikeskuksessa on pidettävä erillistä luetteloa, johon saanto merkitään (*odotusluettelo*), kunnes lopullinen kirjaus on tapahtunut. Väliaikaisen kirjauksen tapauksessa on luovutuksensaajan saantomies myös poistettava rahasto-osuudenomistajaluettelosta ja merkittävä odotusluetteloon.

Arvo-osuusjärjestelmään kuuluvan rahasto-osuuden saajalla ei ole oikeutta käyttää rahasto-osuudenomistajalle sijoitusrahastossa kuuluvia oikeuksia ennen kuin hänet on merkitty rahasto-osuudenomistajaluetteloon, ellei 5 §:n 2 momentista tai arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 4 §:n 2 momentista muuta johdu.

8 §

Arvo-osuusjärjestelmään liitetyn sijoitusrahaston säännöt

Sijoitusrahaston sääntöihin on otettava määräys, jonka mukaan ilmoittautumispäivän jälkeen oikeus saada sijoitusrahastosta jaettavia tuottoja on vain sillä:

1) joka on määrättyä täsmäytyspäivänä merkitty rahasto-osuudenomistajaksi rahasto-osuudenomistajaluetteloon;

2) jonka oikeus suorituksen saamiseen on täsmäytyspäivänä kirjattu rahasto-osuudenomistajaluetteloon merkityn rahasto-osuudenomistajan arvo-osuustilille; tai

3) jonka arvo-osuustilille rahasto-osuus on täsmäytyspäivänä kirjattu ja jonka rahasto-osuuden hoitaja on täsmäytyspäivänä arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 4 luvun 4 §:n nojalla merkitty rahasto-osuudenomistajaluetteloon rahasto-osuuden hoitajaksi, jos rahasto-osuus on hallintarekisteröity.

Jos rahasto-osuuden omistus on täsmäytyspäivänä merkitty odotusluetteloon, 1 momentissa mainittu oikeus kuuluu sille, joka osoittaa, että rahasto-osuus on täsmäytymispäivänä kuulunut hänelle.

9 §

Osuudenomistajaoikeudet arvo-osuusjärjestelmässä

Oikeus osallistua rahasto-osuudenomistajien kokoukseen sijoitusrahastossa, jonka rahasto-osuudet, osuuslaji tai osuussarja on liitetty arvo-osuusjärjestelmään, on vain rahasto-osuudenomistajalla, joka on kymmenen päivää ennen rahasto-osuudenomistajien kokousta merkitty rahasto-osuudenomistajaksi rahasto-osuudenomistajaluetteloon, jollei 5 §:n 2 momentista muuta johdu. Rahasto-osuudenomistajan äänimäärää laskettaessa ei oteta huomioon hänelle edellä mainitun päivän jälkeen rahasto-osuudenomistajaluetteloon merkittyjä rahasto-osuuksia.

Kutsu rahasto-osuudenomistajien kokoukseen on toimitettava viimeistään viikkoa ennen 1 momentissa tarkoitettua määräpäivää.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

10 §

Rahasto-osuuksien poistaminen arvo-osuusjärjestelmästä

Rahastoyhtiö voi päättää, että sen hoitaman sijoitusrahaston rahasto-osuudet poistetaan arvo-osuusjärjestelmästä. Menettelyyn sovelletaan tällöin 1 ja 3 §:ää. Rahasto-osuudet kirjataan rahasto-osuusrekisteriin rahasto-osuudenomistajaluettelon mukaisilla tiedoilla.

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta, jos rahasto-osuuksien poistaminen arvo-osuusjärjestelmästä johtuu sijoitusrahaston lakkauttamisesta tai sulautumisesta.

V OSA

SIJOITUSRAHASTON VAROJEN SIJOITTAMINEN, SYÖTTÖRAHASTORAKENNE, TIEDONANTOVEVOLLISUUS JA MARKKINOINTI

13 luku

Sijoitusrahaston sijoittaminen

1 §

Sijoitusrahaston varojen hajauttaminen

Rahastoyhtiön on hajautettava sijoitustoiminnasta aiheutuvat riskit sijoittaessaan sijoitusrahaston varoja.

2 §

Sallitut markkinapaikat

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja:

1) arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin, joilla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitetulla säännellyllä markkinalla tai joilla käydään kauppaa muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla;

2) arvopapereihin, joiden liikkeeseenlaskuehdoissa on sitouduttu saattamaan arvopaperit kaupankäynnin kohteeksi yhden vuoden kuluessa niiden liikkeeseenlaskusta 1 kohdassa tarkoitetussa vaihdantajärjestelmässä, jos kaupankäynti hyvin todennäköisesti alkaa viimeistään sanotun ajan kuluttua umpeen.

Finanssivalvonta voi pyydettyään rahastoyhtiöiden yhteisön lausunnon antaa tarkempia määräyksiä edellytyksistä, joiden nojalla markkinapaikan voidaan katsoa täyttävän 1 momentin 1 kohdassa säädetyt vaatimukset.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

3 §

Vähimmäislikviditeetti

Sijoitusrahastolla on oltava toiminnan edellyttämät käteisvarat.

4 §

Rahamarkkinavälineet ja sijoittaminen muihin kuin sallituilla markkinapaikoilla kaupankäynnin kohteena oleviin rahoitusvälineisiin

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja rahamarkkinavälineisiin, jotka eivät ole kaupankäynnin kohteena 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla markkinapaikalla, jos niiden liikkeeseenlaskua tai liikkeeseenlaskijaa koskee sijoittajien ja säästöjen suojaamiseksi annettu sääntely ja niiden:

1) liikkeeseenlaskija tai takaaja on ETA-valtion keskus-, alue- tai paikallisviranomainen tai keskuspankki, Euroopan keskuspankki, Euroopan unioni tai Euroopan investointipankki, muu kuin ETA-valtio tai tällaisen valtion osavaltio taikka kansainvälinen julkisyhteisö, jossa on jäsenenä vähintään yksi ETA-valtio;

2) liikkeeseenlaskija on yhteisö, jonka liikkeeseen laskema arvopaperi on kaupankäynnin kohteena 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla markkinapaikalla;

3) liikkeeseenlaskija tai takaaja on yhteisö, jonka toiminnan vakautta valvotaan Euroopan unionin lainsäädännössä määriteltujen perusteiden mukaisesti, tai yhteisö, johon sovelletaan ja joka noudattaa toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, jotka vastaavat Euroopan unionin lainsäädäntöä; tai

4) liikkeeseenlaskija on muu kuin 1—3 kohdassa tarkoitettu yhteisö, jonka liikkeeseen laskeisiin rahamarkkinavälineisiin tehtyihin sijoituksiin sovelletaan sijoittajansuojaa, joka vastaa mainituissa kohdissa tarkoitettuihin liikkeeseenlaskijoihin sovellettavaa tiedonantovelvollisuutta, ja liikkeeseenlaskijan oma pääoma on vähintään 10 miljoonaa euroa ja joka laatii ja julkaisee tilinpäätöksensä tietyntyyppisten yritysten vuositilinpäätöksistä, konsernitilinpäätöksistä ja niihin liittyvistä kertomuksista, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2006/43/EY muuttamisesta ja neuvoston direktiivien 78/660/ETY ja 83/349/ETY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2013/34/EU mukaisesti, tai yhteisö, joka kuuluu konserniin, jossa on yksi tai useampia yhtiöitä, joiden liikkeeseen laskema arvopaperi on kaupankäynnin kohteena 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla markkinapaikalla, ja joka on erikoistunut konsernin rahoitukseen, taikka yhteisö, joka on erikoistunut sellaisten arvopaperistamisvälineiden rahoitukseen, joissa hyödynnetään luottolaitoksen maksuvalmiuslimiittiä.

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoista enintään yhden kymmenesosan muihin kuin 2 §:ssä ja tässä pykälässä tarkoitettuihin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin.

Rahastoyhtiön on ryhdyttävä rahasto-osuuden omistajien etujen turvaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin, jos sijoitusrahaston varoja on sijoitettu sellaisiin arvopaperistamisasetuksessa tarkoitettuihin arvopaperistamisiin, jotka eivät enää täytä mainitussa asetuksessa niille säädettyjä edellytyksiä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

5 §

Talletukset

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja talletuksiin luottolaitoksissa, jos:

1) talletus on vaadittaessa takaisinmaksettava tai nostettavissa ja erääntyy maksettavaksi viimeistään 12 kuukauden kuluessa; ja

2) luottolaitoksen kotipaikka on ETA-valtiossa tai jos luottolaitoksen kotipaikka on muussa kuin ETA-valtiossa, edellyttäen että luottolaitokseen sovelletaan sen kotivaltiossa sellaisia toiminnan vakautta koskevia säännöksiä, jotka vastaavat Euroopan unionin lainsäädäntöä.

6 §

Rahastosijoitukset

Rahastoyhtiö saa sijoittaa hoitamansa sijoitusrahaston varoja toisten sijoitusrahastojen tai yhteissijoitusyritysten osuuksiin sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettujen ETA-valtioon tai kolmanteen maahan sijoittautuneiden vaihtoehtorahastojen osuuksiin, jos niiden tarkoituksena on yleisöltä hankittujen varojen yhteinen sijoittaminen 2, 4 tai 5 §:ssä taikka tässä pykälässä tarkoitettuihin rahoitusvälineisiin tai muuhun helposti rahaksi muutettavaan rahoitusomaisuuteen ja jos ne toimivat riskin hajauttamisen periaatteella ja jos niiden osuudet lunastetaan haltijan vaatimuksesta takaisin suoraan tai välillisesti näiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten varoilla.

Sijoitusrahaston varoja ei saa kuitenkaan sijoittaa sellaisen sijoitusrahaston, yhteissijoitusyrityksen tai vaihtoehtorahaston osuuksiin, jonka varoista sen sääntöjen tai yhtiöjärjestyksen mukaan saadaan sijoittaa yhteensä enemmän kuin yksi kymmenesosa toisten sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtorahastojen osuuksiin.

Vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa tarkoitettuna ETA-valtioon tai kolmanteen maahan sijoittautuneen 1 momentissa tarkoitettuna vaihtoehtorahaston osuuksiin saadaan sijoitusrahaston varoja sijoittaa, jos sijoittamisen kohteena olevan vaihtoehtorahaston:

1) kotivaltion lainsäädännön mukaan se on sellaisen valvonnan alainen, joka vastaa Euroopan unionin lainsäädäntöä, ja sitä valvovan viranomaisen sekä Finanssivalvonnan välinen yhteistyö on riittävässä määrin varmistettu;

2) osuudenomistajien suoja vastaa sijoitusrahaston ja yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajien suojaa ja erityisesti varojen erillään pidon, lainaksioton, lainaksiannon sekä arvopapereiden ja rahamarkkinavälineiden ilman katetta tapahtuvan luovutuksen sääntely vastaa sijoitusrahastodirektiivin vaatimuksia; ja

3) toiminnasta julkistetaan puolivuotiskatsaus ja toimintakertomus, joiden nojalla sen varoista ja veloista sekä tuloista ja sijoitustoiminnasta voidaan tehdä arvio kertomuskaudelta.

Edellä 3 momentissa tarkoitettuja sijoituksia voi sijoitusrahaston varoista yhteensä olla enintään kolme kymmenesosaa.

Jos sijoitusrahaston varoja sijoitetaan sellaisten sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten tai 1 ja 3 momentissa tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen osuuksiin, joita hallinnoi suoraan tai toimeksiannosta sama rahastoyhtiö tai jokin muu yhtiö, johon rahastoyhtiö on sidoksissa yhteisen liikkeenjohdon tai määräysvallan taikka merkittävän suoran tai välillisen omistuksen kautta, rahas-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

toyhtiö tai muu yhtiö ei saa veloittaa merkintä- tai lunastuspalkkiota sijoitusrahaston sijoituksista näiden osuuksiin.

Rahastoyhtiö saa sijoittaa enintään yhden viidesosan sijoitusrahaston varoista saman sijoitusrahaston, yhteissijoitusyrityksen taikka 1 tai 3 momentissa tarkoitetun vaihtoehtorahaston osuuksiin.

Tässä luvussa säädettyjä sijoitusrajoituksia laskettaessa ei oteta huomioon niiden sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten taikka 1 tai 3 momentissa tarkoitettujen vaihtoehtorahastojen varoja, joihin sijoitusrahaston varoja on sijoitettu.

7 §

Sijoitusrahaston vähimmäishajautusvaatimukset

Sijoitusrahaston varoista saadaan sijoittaa enintään yksi kymmenesosa saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin. Enintään yksi viidesosa saadaan sijoittaa talletuksiin samassa luottolaitoksessa.

OTC-johdannaissopimuksiin sijoittamisesta aiheutuva vastapuoliriski ei saa saman vastapuolen osalta ylittää yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston varoista, jos vastapuoli on 5 §:ssä tarkoitettu luottolaitos, ja muussa tapauksessa yhtä kahdeskymmenesosaa sijoitusrahaston varoista.

Sellaisia sijoituksia saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin, jotka ylittävät yhden kahdeskymmenesosan sijoitusrahaston varoista, saa yhteensä olla enintään kaksi viidesosaa sijoitusrahaston varoista. Tätä rajoitusta ei sovelleta talletuksiin eikä sellaisiin OTC-johdannaissopimuksiin sijoittamiseen, joissa vastapuolena on 5 §:ssä tarkoitettu luottolaitos.

Sijoitusrahaston varoista yhteensä enintään yksi viidesosa saadaan sijoittaa saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin, kyseisen yhteisön vastaanottamiin talletuksiin tai sellaisiin OTC-johdannaissopimuksiin, joista sijoitusrahastolle aiheutuu kyseiseen yhteisöön kohdistuva vastapuoliriski.

Tässä pykälässä sekä 10 §:ssä, 11 §:n 1 momentissa ja 12 §:n 1 momentissa säädettyjä rajoituksia laskettaessa yhtenä kokonaisuutena on pidettävä kirjanpitolain 1 luvun 6 §:n mukaan samaan konserniin kuuluvia yhteisöjä. Tämän estämättä samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen liikkeeseen laskemiin arvopapereihin ja rahamarkkinavälineisiin saadaan kuitenkin sijoittaa yhteensä enintään yksi viidesosa sijoitusrahaston varoista.

8 §

Indeksirahasto

Edellä 7 §:ssä säädettyjen rajoitusten estämättä rahastoyhtiö saa sijoittaa saman liikkeeseenlaskijan osakkeisiin tai joukkovelkakirjoihin yhteensä enintään yhden viidesosan sijoitusrahaston varoista, jos sijoitusrahaston sijoitustoiminnan tavoitteena on sen sääntöjen mukaan jäljitellä tiettyä rahoitusmarkkinoilla yleisesti tunnettua osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä. Jäljiteltävän indeksin koostumuksen on oltava riittävästi hajautettu ja indeksin on kuvattava riittävän tarkasti niitä markkinoita, joiden kehitystä sen on tarkoitus osoittaa. Indeksien koostumuksesta ja kehityksestä on oltava yleisesti saatavilla riittävät tiedot.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Edellä 1 momentissa säädetyn edellytyksin rahastoyhtiö saa sijoittaa saman liikkeeseenlaskijan osakkeisiin tai joukkovelkakirjoihin yhteensä enintään 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista, jos tämä on perusteltua poikkeuksellisten markkinaolosuhteiden vuoksi sellaisilla säännellyillä markkinoilla, joilla tietyt arvopaperit ovat erittäin määräävässä asemassa. Tähän enimmäismäärään saakka saa sijoittaa vain yhden liikkeeseenlaskijan osalta.

9 §

Huomattavan vaikutusvallan käyttäminen

Rahastoyhtiö ei saa käyttää huomattavaa vaikutusvaltaa osakeyhtiössä, jonka osakkeisiin se on sijoittanut hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja. Rahastoyhtiö ei saa käyttää yhden kymmenesosan ylittävää äänivaltaa kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä sellaisessa muussa yhtiössä, johon se on sijoittanut hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja. Jos rahastoyhtiö on sijoittanut hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja saman osakeyhtiön osakkeisiin määrän, joka muutoin kuin tilapäisesti ylittää yhden kahdeskymmenesosan kaikkien osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, sen on julkistettava omistajaohjauksen tavoitteet kyseisessä osakeyhtiössä 9 luvun 8 §:n 2 momentin mukaisesti. Edellä mainittuja rajoituksia on sovellettava myös sijoitettaessa sijoitusrahaston varoja sellaisten sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten tai vaihtoehtorahastojen osuuksiin, joita ei lunasteta vaadittaessa takaisin suoraan tai välillisesti näiden yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavien yritysten varoilla. Edellä mainittuja rajoituksia ei kuitenkaan sovelleta, jos kyse on rahastoyhtiön hoitamien erikoissijoitusrahastojen kautta sijoitetuista varoista.

Rahastoyhtiö saa hankkia sijoitusrahaston omistukseen enintään yhden kymmenesosan saman liikkeeseenlaskijan:

- 1) äänioikeudettomista osakkeista;
- 2) joukkovelkakirjoista; ja
- 3) rahamarkkinavälineistä.

Rahastoyhtiö saa hankkia sijoitusrahaston omistukseen enintään yhden neljäsosan saman sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen osuuksista.

Edellä 2 momentin 2 ja 3 kohdassa sekä 3 momentissa säädettyjä rajoituksia ei tarvitse hankintahetkellä noudattaa, ellei tuolloin voida laskea joukkovelkakirjojen tai rahamarkkinavälineiden yhteismäärää tai liikkeeseen laskettujen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen osuuksien nettomäärää.

10 §

Erityisvakuudelliset joukkovelkakirjat

Sen estämättä, mitä 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa säädetään, rahastoyhtiö saa sijoittaa enintään yhden neljäsosan sijoitusrahaston varoista saman liikkeeseenlaskijan joukkovelkakirjoihin, jos:

- 1) liikkeeseenlaskija on lain mukaan velkakirjan haltijoiden suojaamiseksi asetetun julkisen tarkastuksen alainen luottolaitos, jolla on kotipaikka ETA-valtiossa; ja
- 2) niiden liikkeeseenlaskusta saadut varat on lain mukaan sijoitettava pääoman sekä korkojen suorittamisen turvaavalla tavalla edellyttäen, että sanotut varat voidaan etuoikeudella käyttää tähän tarkoitukseen, jos liikkeeseenlaskija ei kykene suoriutumaan maksuvelvoitteestaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Sellaisia sijoituksia 1 momentissa mainittuihin saman liikkeeseenlaskijan joukkovelkakirjoihin, jotka ylittävät yhden kahdeskymmenesosan sijoitusrahaston varoista, saa yhteensä olla enintään neljä viidesosaa sijoitusrahaston varoista.

Finanssivalvonnan on toimitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle luettelo 1 momentissa tarkoitetuista joukkovelkakirjoista sekä niiden sellaisista liikkeeseenlaskijoista, joilla on lupa laskea liikkeeseen 1 momentissa mainitut ehdot täyttäviä velkakirjalainoja. Luetteloon on liitettävä ilmoitus siitä, minkälaiset takaukset lainoille tarjotaan.

11 §

Julkisyhteisön liikkeeseen laskemat arvopaperit ja rahamarkkinavälineet

Sen estämättä, mitä 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa ja 9 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetään, rahastoyhtiö saa sijoittaa enintään 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista saman liikkeeseenlaskijan tai takaajan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin, jos liikkeeseenlaskija tai takaaja on Suomen valtio, suomalainen kunta tai kuntayhtymä, ETA- valtio, tällaisen valtion osavaltio tai muu paikallinen julkisyhteisö, Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön OECD:n jäsenvaltio taikka sellainen kansainvälinen julkisyhteisö, jossa on jäsenenä vähintään yksi ETA-valtio.

Rahastoyhtiö saa riskinhajauttamisen periaatetta soveltaen sijoittaa enemmän kuin 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista 1 momentissa tarkoitettuihin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin. Edellytyksenä on, että tästä on otettu maininta sijoitusrahaston sääntöihin, sääntöjen mukaan arvopaperit tai rahamarkkinavälineet ovat peräisin vähintään kuudesta eri liikkeeseenlaskusta eikä samaan liikkeeseenlaskuun ole tarkoitus sijoittaa määrää, joka ylittää kolme kymmenesosaa sijoitusrahaston varoista ja jos rahasto-osuudenomistajille voidaan taata vastaava suoja kuin sellaisessa sijoitusrahastossa, joka noudattaa 7 §:n 1, 3 ja 4 momentissa ja 9 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa säädettyjä rajoituksia.

12 §

Poikkeukset vähimmäishajautussäännöstä

Edellä 7 §:n 1—4 momentissa, 10 §:ssä ja 11 §:n 1 momentissa tarkoitettut sijoitukset saman liikkeeseenlaskijan arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin tai sen vastaanottamiin talletuksiin tai sellaisiin OTC-johdannaisopimuksiin, joissa kyseinen yhteisö on vastapuolena, eivät saa ylittää määrää, joka vastaa 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista.

Edellä 10 §:ssä ja 11 §:n 1 momentissa tarkoitettuja arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä ei tarvitse ottaa huomioon sovellettaessa 7 §:n 3 momentissa säädettyä rajoitusta.

Edellä tässä luvussa säädettyjä rajoituksia ei tarvitse noudattaa käytettäessä sijoitusrahaston varoihin kuuluviin arvopapereihin tai rahamarkkinavälineisiin liittyviä merkintäoikeuksia. Jos rajoitukset on ylitetty rahastoyhtiöstä riippumattomista syistä tai merkintäoikeuksien käyttämisen takia, rahastoyhtiön on pidettävä sijoitusrahastotoiminnan ensisijaisena tavoitteena tilanteen korjaamista rahasto-osuudenomistajien edun mukaisella tavalla.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

13 §

Poikkeus hajautusvaatimuksista sijoitusrahaston toiminnan alussa

Rahastoyhtiö saa sijoittaessaan sijoitusrahaston varoja huolehtien riskin hajauttamisen periaatteen soveltamisesta poiketa 6—8, 10 ja 11 §:ssä sekä 12 §:n 1 momentissa säädetyistä rajoituksista enintään kuuden kuukauden ajan sijoitusrahaston toiminnan aloittamisesta.

14 §

Erityistilanteet sijoitettaessa Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Sijoitusrahaston varoja voidaan sijoittaa sellaisen Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitsevan yhtiön osakkeisiin tai muihin pääomaosuuksiin, joka sijoittaa varansa pääasiallisesti sellaisiin arvopapereihin, joiden liikkeeseenlaskijan kotipaikka sijaitsee yhtiön kotivaltiossa, jos tämä on kysymyksessä olevan valtion lainsäädännön mukaan ainoa tapa sijoittaa sanotussa valtiossa liikkeeseenlaskettuihin arvopapereihin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuja sijoituksia voidaan tehdä ainoastaan, jos yhtiön toiminnassa noudatetaan 6, 7, 9 ja 10 §:ssä, 11 §:n 1 momentissa ja 12 §:n 1 momentissa säädetyt rajoitukset. Jos 6 §:ssä, 7 §:n 1 ja 3 momentissa, 10 §:ssä, 11 §:n 1 momentissa ja 12 §:n 1 momentissa tarkoitettuja rajoituksia ylitetään merkintäoikeuksien käyttämisen vuoksi tai rahastoyhtiöstä riippumattomista syistä tai milloin kysymyksessä on rahastoyhtiön hoitama sijoitusrahasto, jonka toiminta on aloitettu viimeisen kuuden kuukauden aikana, sovelletaan 12 §:n 3 momenttia ja 13 §:ää.

15 §

Johdannaissopimukset

Rahastoyhtiö saa sijoittaa sijoitusrahaston varoja sellaisiin johdannaissopimuksiin, joilla käydään kauppaa kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetussa laissa tarkoitettulla säännellyllä markkinalla tai muulla säännellyllä, säännöllisesti toimivalla, tunnustetulla ja yleisölle avoimella markkinapaikalla ja vastaavilla käteisellä selvitettävillä sopimuksilla, sekä OTC-johdannaissopimuksiin, jos:

1) johdannaissopimuksen kohde-etuutena on 2 tai 4—6 §:ssä tarkoitettu rahoitusväline, johdannaissopimus, jonka kohde-etuutena on tässä pykälässä mainittu rahoitusväline tai kohde-etuus, rahoitusindeksi, korko, valuuttakurssi tai valuutta, joka vastaa sijoitusrahaston sijoitus-toiminnalle sen säännöissä asetettuja tavoitteita;

2) OTC-johdannaissopimuksen vastapuoli on yhteisö, jonka toiminnan vakautta valvotaan Euroopan unionin lainsäädännössä määriteltyjen perusteiden mukaisesti, tai yhteisö, johon sovelletaan ja joka noudattaa toiminnan vakautta koskevia sääntöjä, jotka vastaavat Euroopan unionin lainsäädäntöä;

3) rahastoyhtiö kykenee määrittämään OTC-johdannaissopimusten arvon luotettavasti ja todennettavasti päivittäin ja ne voidaan rahastoyhtiön aloitteesta milloin tahansa myydä, muuttaa rahaksi tai kattaa vastakkaisella toimella niiden käypään arvoon.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

16 §

Rahoitusindeksit johdannaissopimuksen kohteena

Sijoitettaessa sijoitusrahaston varoja johdannaissopimuksiin tässä luvussa säädettyjä sijoitusrajoituksia ei saa ylittää. Rajoituksia laskettaessa ei kuitenkaan oteta huomioon sijoituksia sellaisiin johdannaissopimuksiin, joiden kohde-etuutena on rahoitusindeksi, joka täyttää 8 §:n 1 momentissa säädetty edellytykset.

Jos arvopaperiin tai rahamarkkinavälineeseen sisältyy johdannaissopimus, se on otettava huomioon 15 ja 17 §:n ja tämän pykälän vaatimuksia noudatettaessa.

17 §

Johdannaissopimusten vähimmäishajautusvaatimus

Sijoitusrahaston johdannaissopimuksiin liittyvä kokonaisriski ei saa ylittää sen kaikkien sijoitusten kokonaisnettoarvoa. Riskin laskennassa otetaan huomioon sijoitusrahaston varojen nykyarvo, vastapuoliriski, markkinoiden tuleva kehitys ja sijoitusten rahaksi muuttamiseen tarvittava aika.

Rahastoyhtiöllä on oltava käytössään riskienhallintamenetelmät, joiden avulla se kykenee jatkuvasti seuraamaan ja mittaamaan yksittäisen sijoituksen riskiä ja sen vaikutusta sijoitusrahaston sijoitusten kokonaisriskiin. Sen on sovellettava menettelyjä, joilla voidaan arvioida tarkasti ja riippumattomasti vakioimattomien johdannaissopimusten arvo. Rahastoyhtiö ei saa käyttää luottoluokituksia yksinomaisten perusteena tai mekaanisesti arvioidessaan sijoitusrahaston varojen luottokelpoisuutta.

Rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle vuosittain kunkin hoitamansa sijoitusrahaston sijoitustoiminnassa käytettävien johdannaissopimusten lajit, niihin liittyvät riskit, johdannaissopimusten riskien arviointiin käytetyt menetelmät sekä määrälliset rajat. Ilmoitus on tehtävä myös, jos edellä mainituissa tiedoissa tapahtuu merkittäviä muutoksia.

Finanssivalvonta antaa komission riskienhallintadirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset perusteista riskienhallintamenettelyjen riittävyyden arvioimiseksi ja vakioimattomien johdannaissopimusten arvonmääritysmenettelyistä sekä 3 momentissa tarkoitettujen tietojen sisällöstä ja tietojen toimittamisesta noudatettavasta menettelystä.

18 §

Lainaus- ja takaisinostosopimukset

Tehokkaan omaisuudenhoidon edistämiseksi rahastoyhtiö saa tehdä sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista ja rahamarkkinavälineistä lainaus- ja takaisinostosopimuksia, jos ne selvitetään arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitettussa selvitysyhteisössä tai ulkomaisessa selvitysyhteisössä taikka, jos selvitys tapahtuu muualla, jos niiden vastapuolena on sijoituspalvelulaissa tarkoitettu sijoituspalveluyritys tai muu sijoituspalvelun tarjoaja ja niiden ehdot ovat markkinoille tavanomaiset ja yleisesti tunnetut.

Sijoitusrahaston varoihin kuuluvia arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä saadaan luovuttaa velaksi ja niitä koskevia takaisinostosopimuksia voidaan tehdä ainoastaan riittävää vakuutta vas-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

taan. Rahastoyhtiön tehtävänä on päivittäin huolehtia siitä, että vakuuden arvo pysyy riittävänä koko lainaus- tai takaisinostosopimuksen voimassaoloajan. Selvitysyhteisön taikka Finanssivalvonnan tai sitä vastaavan toimivaltaisen viranomaisen valvonnassa olevan muun yhteisön on säilytettävä vakuutta sijoitusrahaston lukuun lainaus- tai takaisinostosopimuksen päättymiseen saakka.

Sijoitusrahaston tekemien lainaussopimusten yhteismäärä ei saa ylittää yhtä neljäsosaa sijoitusrahaston arvopaperi- ja rahamarkkinavälinesijoitusten arvosta. Rajoitus ei koske lainaussopimuksia, jotka voidaan irtisanoa ja joiden tarkoittamat arvopaperit voidaan saada vaadittaessa takaisin viimeistään seuraavana pankkipäivänä.

Sijoitusrahaston tekemien takaisinostosopimusten ja 20 §:ssä tarkoitettujen luottojen yhteismäärä ei saa ylittää yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston varojen arvosta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä rahastoyhtiön oikeudesta tehdä lainaus- tai takaisinostosopimuksia sijoitusrahaston varoihin kuuluvista arvopapereista ja rahamarkkinavälineistä.

19 §

Kielto luovuttaa sijoitusrahaston arvopapereita, rahamarkkinavälineitä tai johdannaissopimuksia ilman katetta

Rahastoyhtiö ei saa sijoitusrahaston lukuun luovuttaa ilman katetta arvopapereita, rahamarkkinavälineitä tai johdannaissopimuksia.

20 §

Luoton ottaminen

Rahastoyhtiö saa ottaa sijoitusrahaston lukuun väliaikaiseen tarkoitukseen sijoitusrahastotoimintaa varten luottoa määrän, joka vastaa enintään yhtä kymmenesosaa sijoitusrahaston arvosta. Sijoitusrahastoon saadaan hankkia ulkomaista valuuttaa luotonvälityksen avulla.

Rahastoyhtiö saa antaa sijoitusrahaston varoja vakuudeksi:

- 1) 1 momentissa tarkoitettu luotosta;
- 2) 18 §:ssä tarkoitettu arvopaperien takaisinostosopimuksesta;
- 3) 15 §:ssä tarkoitettu johdannaissopimuksesta johtuvasta vastuusta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä luotonotosta ja sijoitusrahaston varojen käytämisestä luoton vakuutena.

21 §

Luoton ja takauksen antaminen

Rahastoyhtiö ei saa myöntää luottoa sijoitusrahaston varoista eikä antaa takausta tai muuta vakuutta kolmannen sitoumuksista. Sijoitusrahastoon voidaan kuitenkin hankkia arvopapereita, rahamarkkinavälineitä tai johdannaissopimuksia, joita ei ole täysin maksettu.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

22 §

Sijoitukset muihin rahastoyhtiöihin

Rahastoyhtiö ei saa sijoittaa hoitamiensa sijoitusrahastojen varoja toisen rahastoyhtiön osakkeisiin.

23 §

Jalometallit

Sijoitusrahaston varoja ei saa sijoittaa jalometalleihin tai niihin oikeuttaviin todistuksiin.

24 §

Asetuksenantovaltuus

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan arvopapereihin kohdistuvaa yhteistä sijoitustoimintaa harjoittavia yrityksiä (yhteissijoitusyritykset) koskevien lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten yhteensovittamisesta annetun neuvoston direktiivin 85/611/ETY täytäntöönpanosta tiettyjen määritelmien selventämiseksi annetun komission direktiivin 2007/16/EY täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset vaatimuksista, jotka koskevat 1 luvun 2 §:n 1 momentin 23 kohdassa tarkoitettua rahamarkkinavälinettä, tämän luvun 2 §:n 1 momentissa ja 4 §:n 2 momentissa tarkoitettuja arvopapereita, 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuja rahamarkkinavälineitä, 8 §:n 1 momentissa tarkoitettua osake- tai joukkovelkakirjaindeksiä, 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuja johdannaissopimuksia ja kohde-etuutena käytettyjä rahoitusindeksejä, 16 §:n 2 momentissa tarkoitettuja arvopapereita ja rahamarkkinavälineitä ja 18 §:ssä tarkoitettuja tehokkaan omaisuudenhoidon menetelmiä.

14 luku

Syöttörahasorakenne

1 §

Syöttörahason varojen sijoittaminen

Syöttörahason varoista enintään 15 prosenttia saa olla:

- 1) toiminnan edellyttäminä käteisvaroina; tai
 - 2) sijoitettuna suojaustarkoituksessa 13 luvun 15—17 §:n mukaisesti johdannaissopimuksiin.
- Syöttörahason 13 luvun 17 §:n 1 momentissa tarkoitettu kokonaisriski on laskettava laskemalla yhteen 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettujen sijoitusten aiheuttama suora riski ja kohderahas-ton 13 luvun 15 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin johdannaissopimuksiin liittyvä:
- 1) tosiasiallinen riski suhteessa syöttörahason kohderahasoon tekemiin sijoituksiin; tai

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2) mahdollisen kokonaisriskin kohderahaston säännöissä määrättävä enimmäismäärä suhteessa syöttörahaston kohderahastoon tekemiin sijoituksiin.

2 §

Kohderahaston avoimuus

Jos kohderahaston rahasto-osuudenomistajina on vähintään kaksi syöttörahastoa, kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö voi 1 luvun 1 §:n ja 2 §:n 1 momentin 1 kohdan estämättä päättää, hankkiiko se pääomaa muilta sijoittajilta.

Mitä 22 luvun 7 §:ssä säädetään, ei sovelleta kohderahastoon, jonka osuudenomistajina on ainoastaan muuhun ETA-valtioon kuin Suomeen sijoittautuneita syöttörahastoja ja jonka rahastosuuksia ei markkinoida yleisölle muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.

Mitä 23 luvun 1 §:ssä säädetään, ei sovelleta kohderahastona toimivaan yhteissijoitusyritykseen, jonka osuudenomistajina on Suomeen sijoittautuneita syöttörahastoja ja jonka rahastosuuksia ei markkinoida yleisölle Suomessa.

3 §

Finanssivalvonnan lupa ja syöttörahaston sääntöjen vahvistaminen

Syöttörahaston varoja ei saa ilman Finanssivalvonnan lupaa sijoittaa kohderahastoon enempää kuin 13 luvun 6 §:n 6 momentissa säädetyn määrän. Finanssivalvonnan on annettava lupa, jos syöttörahasto, sen säilytisyhteisö ja tilintarkastaja sekä kohderahasto täyttävät tässä luvussa säädetty vaatimukset.

Finanssivalvonnan on toimitettava seuraavat asiakirjat 1 momentissa tarkoitetun luvan saamiseksi:

- 1) syöttörahaston ja kohderahaston säännöt tai perustamisasiakirjat;
- 2) rahastoesite ja avaintietoesite syöttörahastosta ja kohderahastosta;
- 3) syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön ja kohderahaston välinen 4 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus tai liiketoiminnan harjoittamista koskevat sisäiset säännöt;
- 4) osuudenomistajille annettavat 11 §:n 1 momentissa tarkoitetut tiedot;
- 5) säilytisyhteisöjen välinen 8 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus, jos syöttörahastolla ja kohderahastolla on eri säilytisyhteisö;
- 6) tilintarkastajien välinen 9 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus, jos syöttörahastolla ja kohderahastolla on eri tilintarkastajat.

Jos 1 momentissa tarkoitettu kohderahasto on yhteissijoitusyritys, Finanssivalvonnan on lisäksi toimitettava kohderahaston kotivaltion toimivaltaisten viranomaisten todistus siitä, että kohderahasto täyttää kotivaltionsa lainsäädännön mukaan sijoitusrahastodirektiivin 58 artiklan 3 kohdan b ja c alakohdassa säädetty vaatimukset.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu todistus on toimitettava suomen tai ruotsin kielellä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle lupaa koskevasta päätöksestä viimeistään 15 työpäivän kuluttua siitä, kun sille on toimitettu luvan antamiseksi tarvittavat asiakirjat.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

4 §

Syöttörahastoa ja kohderahastoa koskevat yhteiset säännökset

Kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön on annettava syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle asiakirjat ja tiedot, jotka tämä tarvitsee täyttääkseen tässä laissa säädetty vaatimukset. Jos kohderahasto on yhteissijoitusyrittäjä, syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on huolehdittava siitä, että se saa kohderahastona olevalta yhteissijoitusyrittäjältä edellä tarkoitettut asiakirjat ja tiedot. Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on tehtävä sopimus kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön tai kohderahastona olevan yhteissijoitusyrittäjän kanssa tarvittavien tietojen toimittamisesta. Sopimus on oltava pyynnöstä osuudenomistajien saatavilla veloitusetta.

Syöttörahaston varoja saa sijoittaa enemmän kuin 13 luvun 6 §:n 6 momentissa säädetyn määrän kohderahaston rahasto-osuuksiin vasta sen jälkeen, kun tämän pykälän 1 momentissa tarkoitettu sopimus on tullut voimaan. Jos sama rahastoyhtiö hoitaa sekä syöttö- että kohderahastoa, sopimus voidaan korvata liiketoiminnan harjoittamista koskevilla sisäisillä säännöillä.

Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön ja kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön tai kohderahastona olevan yhteissijoitusyrittäjän on toteutettava tarvittavat toimenpiteet, joilla rahaston varojen nettoarvon laskenta- ja julkistamispäivät ajoitetaan samanaikaisiksi keinottelumahdollisuuksien ehkäisemiseksi.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen sopimuksen ja 2 momentissa tarkoitettujen sisäisten liiketoiminnan harjoittamista koskevien sääntöjen sisällöstä.

5 §

Kohderahaston lunastusten keskeyttäminen

Jos kohderahaston rahasto-osuuksien lunastaminen tai liikkeeseenlasku keskeytetään väliaikaisesti kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön tai kohderahastona olevan yhteissijoitusyrittäjän aloitteesta taikka Finanssivalvonnan tai kohderahastona olevan yhteissijoitusyrittäjän kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä, kohderahaston syöttörahastoa hoitava rahastoyhtiö saa 10 luvun 1 §:ssä ja 6 §:n 1 momentissa säädettyjen ehtojen estämättä keskeyttää hoitamansa syöttörahaston rahasto-osuuksien lunastamisen tai liikkeeseenlaskun vastaavaksi ajaksi.

6 §

Kohderahaston lakkauttaminen

Jos kohderahasto lakkautetaan, myös sen osuudenomistajana oleva syöttörahasto on lakkautettava. Syöttörahastoa ei tarvitse lakkauttaa, jos Finanssivalvonta hyväksyy:

1) sen, että vähintään 85 prosenttia syöttörahaston varoista sijoitetaan toisen kohderahaston osuuksiin; tai

2) syöttörahaston sääntöjen muuttamisen siten, että se ei enää ole syöttörahasto.

Kohderahasto voidaan lakkauttaa aikaisintaan kolmen kuukauden kuluttua siitä, kun sitä hoitava rahastoyhtiö on ilmoittanut kohderahaston rahasto-osuudenomistajille ja Finanssivalvonnalle.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

le sekä kohderahaston syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille lakkauttamista koskevasta sitovasta päätöksestään.

Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitetun hyväksymisen saamiseksi tarvittava selvitys viimeistään kahden kuukauden kuluttua siitä päivästä, jona kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö tai kohderahastona oleva yhteissijoitusyritys on ilmoittanut sille kohderahaston lakkauttamisesta.

Jos kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö tai kohderahastona oleva yhteissijoitusyritys on ilmoittanut syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle kohderahaston lakkauttamista koskevasta sitovasta päätöksestä yli viisi kuukautta ennen sitä päivää, jona lakkauttaminen aloitetaan, syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on poiketen siitä, mitä 3 momentissa säädetään, toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitetun hyväksymisen saamiseksi tarvittava selvitys viimeistään kolme kuukautta ennen viimeksi mainittua päivää.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava hyväksymistä koskevasta päätöksestään syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle 15 työpäivän kuluessa asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetusta hyväksymismenettelystä ja hyväksymistä varten toimitettavista asiakirjoista.

7 §

Syöttörahaston lakkauttaminen

Syöttörahasto on lakkautettava, jos sen kohderahasto sulautuu toisen sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen kanssa tai jakautuu kahdeksi tai useammaksi sijoitusrahastoksi. Syöttörahasto ei tarvitse lakkauttaa, jos Finanssivalvonta antaa hyväksymisen sille, että:

1) syöttörahasto jatkaa kohderahaston sulautumisen tai jakautumisen jälkeen kohderahaston tai jonkin toisen sijoitusrahaston syöttörahastona;

2) vähintään 85 prosenttia syöttörahaston varoista sijoitetaan sellaisen kohderahaston osuuksiin, joka ei ole syntynyt edellä mainitun sulautumisen tai jakautumisen tuloksena; tai

3) syöttörahaston sääntöjä muutetaan siten, että se ei enää ole syöttörahasto.

Kohderahaston sulautuminen tai jakautuminen tulee voimaan, jos kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö toimittaa kohderahaston rahasto-osuudenomistajille sekä Finanssivalvonnalle ja kohderahaston syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille 16 luvun 9 ja 10 §:ssä tarkoitetut tiedot viimeistään 60 päivää ennen sulautumisen tai jakautumisen aiottua voimaantulopäivää. Syöttörahaston kohderahastona olevan yhteissijoitusyrityksen sulautumisen tai jakautumisen voimaantulon edellytyksenä on, että syöttörahastoa hoitava rahastoyhtiö ja Finanssivalvonta saavat asianomaiselta yhteissijoitusyritykseltä 16 luvun 9 ja 10 §:ssä tarkoitettuja tietoja vastaavat tiedot viimeistään 60 päivää ennen sulautumisen tai jakautumisen aiottua voimaantulopäivää.

Jos Finanssivalvonta ei ole antanut 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua hyväksyntää, syöttörahaston rahasto-osuudet kohderahastossa on voitava lunastaa ennen kohderahaston sulautumisen tai jakautumisen voimaantuloa.

Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitetun hyväksymisen saamiseksi tarvittava selvitys viimeistään kuukauden kuluttua siitä päi-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

västä, jona rahastoyhtiö on saanut 2 momentin mukaisesti tiedon kohderahaston aiotusta sulautumisesta tai jakautumisesta.

Jos kohderahastoa hoitava rahastoyhtiö on antanut 16 luvun 9 ja 10 §:ssä tarkoitetut tiedot tai kohderahastona oleva yhteissijoitusyritys tämän pykälän 2 momentissa tarkoitetut vastaavat tiedot syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle yli neljä kuukautta ennen aiottua sulautumisen tai jakautumisen voimaantulopäivää, syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on poiketen siitä, mitä 4 momentissa säädetään, toimitettava Finanssivalvonnalle 1 momentissa tarkoitetun hyväksymisen saamiseksi tarvittava selvitys viimeistään kolme kuukautta ennen kohderahaston sulautumisen tai jakautumisen aiottua voimaantulopäivää.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava hyväksymistä koskevasta päätöksestään syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle 15 työpäivän kuluessa asian ratkaisemiseksi tarvittavien asiakirjojen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetusta hyväksymismenettelystä ja hyväksymistä varten toimitettavista asiakirjoista.

8 §

Syöttörahaston ja kohderahaston säilytysyhteisöt

Syöttörahaston ja kohderahaston säilytysyhteisöjen on tehtävä sopimus tietojen vaihdosta kummallekin säilytysyhteisölle kuuluvien velvollisuuksien täyttämiseksi.

Syöttörahaston varoja saa sijoittaa kohderahaston osuuksiin vasta sen jälkeen, kun 1 momentissa tarkoitettu sopimus on tullut voimaan.

Syöttörahaston ja kohderahaston säilytysyhteisöillä on tämän lain salassapitosäännösten estämättä oikeus käyttää tietoja, jos se on tarpeen säilytysyhteisölle tämän luvun mukaan kuuluvien velvollisuuksien täyttämiseksi ja ne ovat tässä luvussa säädettyjen vaatimuksien mukaisia.

Rahastoyhtiön on toimitettava hoitamansa syöttörahaston säilytysyhteisölle kohderahastosta kaikki tiedot, jotka syöttörahaston säilytysyhteisön velvollisuuksien täyttäminen edellyttää.

Kohderahaston säilytysyhteisön on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle, syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle ja syöttörahaston säilytysyhteisölle sekä syöttörahastona olevalle yhteissijoitusyritykselle ja sen säilytysyhteisölle sellaisesta havaitsemastaan säännösten vastaisesta toiminnasta kohderahastossa, jolla katsotaan olevan kielteinen vaikutus syöttörahastoon.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen sisällöstä ja 5 momentissa tarkoitetun säännösten vastaisen toiminnan arvioinnissa huomioon otettavista seikoista.

9 §

Syöttörahaston ja kohderahaston tilintarkastajat

Syöttörahaston ja kohderahaston tilintarkastajien on tehtävä sopimus tietojen vaihdosta kummallekin tilintarkastajalle kuuluvien 3 ja 4 momentissa säädettyjen ja muiden velvollisuuksien täyttämiseksi.

Syöttörahaston varoja saa sijoittaa kohderahaston osuuksiin vasta sen jälkeen, kun 1 momentissa tarkoitettu sopimus on tullut voimaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Syöttörahaston tilintarkastajan on otettava tilintarkastuskertomuksessaan huomioon kohderahaston tilintarkastuskertomus. Jos syöttörahastolla ja kohderahastolla on eri tilikausi, kohderahaston tilintarkastajan on laadittava erillinen kertomus syöttörahaston tilinpäätöspäivältä. Syöttörahaston tilintarkastajan on ilmoitettava tilintarkastuskertomuksessaan kaikista kohderahaston tilintarkastuskertomuksessa esiin tuoduista sääntöjenvastaisuuksista ja niiden vaikutuksesta syöttörahastoon.

Syöttörahaston ja kohderahaston tilintarkastajalla on tämän lain salassapitosäännösten estämittä oikeus käyttää tietoja, jos se on tarpeen tilintarkastajalle tämän luvun mukaan kuuluvan velvollisuuden täyttämiseksi ja ne ovat tässä luvussa säädettyjen vaatimuksien mukaisia.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitetun sopimuksen sisällöstä.

10 §

Tarkemmat säännökset tiedonantovelvollisuudesta

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan sijoitusrahastodirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset tiedoista, jotka syöttörahastosta julkistettavassa rahastoesitteessä on 15 luvun 3 §:n 2 momentissa tarkoitettujen ja vuosikertomuksessa 7 §:ssä tarkoitettujen tietojen lisäksi ilmoitettava.

Syöttörahaston toimintakertomuksessa ja puolivuotiskatsauksessa on ilmoitettava, missä kohderahaston toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus ovat saatavilla.

Syöttörahaston rahastoesitteen ja avaintietoesitteen toimittamisesta Finanssivalvonnalle säädetään 15 luvun 3 §:n 5 momentissa ja 12 §:n 1 momentissa. Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on lisäksi toimitettava kohderahaston toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus välittömästi Finanssivalvonnalle tiedoksi.

Syöttörahaston markkinoinnissa on ilmoitettava, että vähintään 85 prosenttia syöttörahaston varoista sijoitetaan pysyvästi kohderahaston osuuksiin.

Syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön on toimitettava veloituksetta sijoittajille näiden pyynnöstä kohderahaston rahastoesite, toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus kirjallisena.

11 §

Sijoitusrahaston muuttaminen syöttörahastoksi ja kohderahaston vaihtaminen

Syöttörahaston rahasto-osuudenomistajille on annettava:

1) ilmoitus siitä, että Finanssivalvonta on hyväksynyt syöttörahaston varojen sijoittamisen kohderahaston osuuksiin;

2) avaintietoesite syöttörahastosta ja kohderahastosta;

3) tieto päivästä, jona syöttörahaston varojen sijoittamien kohderahastoon aloitetaan tai päivä, jona kohde-rahastoon sijoitettavien varojen määrä ylittää 13 luvun 6 §:n 6 momentissa säädetyn määrän;

4) ilmoitus siitä, että rahasto-osuudenomistajilla on oikeus vaatia 30 päivän kuluessa 1 kohdassa tarkoitettun ilmoituksen tekemisestä osuuksiensa lunastamista ilman muita kustannuksia kuin ne, jotka rahastoyhtiö perii sijoitusrahaston purkautumisesta välittömästi aiheutuvien kustannusten kattamiseksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Edellä 1 momentissa tarkoitetut tiedot ja selvitykset on annettava vähintään 30 päivää ennen 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua päivää.

Jos syöttörahaston rahasto-osuuksia markkinoidaan 22 luvun 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen perusteella sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, 1 momentissa tarkoitetut tiedot ja selvitykset on annettava vastaanottavan ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka kyseisen ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä. Syöttörahastoa hoitava rahastoyhtiö vastaa käännöksen laadinnasta.

Syöttörahaston varoja ei saa sijoittaa kohderahaston osuuksiin enempää kuin 13 luvun 6 §:n 6 momentissa säädetty määrä ennen kuin tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettu 30 päivän määräaika on kulunut.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 1 momentissa tarkoitettujen tietojen ja selvitysten antamisesta.

12 §

Rahastoyhtiön seurantavelvollisuus ja palkkiot

Rahastoyhtiön on seurattava hoitamansa syöttörahaston kohderahaston toimintaa.

Jos syöttörahasto tai sitä hoitava rahastoyhtiö tai niiden lukuun toimiva vastaanottaa jakelupalkkion tai muun palkkion tai saa muuta rahallista hyötyä kohderahaston osuuksiin tehdyn sijoituksen yhteydessä, jakelupalkkio, muu palkkio tai muu rahallinen hyöty on laskettava syöttörahaston varoihin.

13 §

Kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuus Finanssivalvonnalle

Rahastoyhtiön on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle syöttörahastosta ja sellaisesta syöttörahastona olevasta yhteissijoitusyrityksestä, jonka varoja sijoitetaan sen hoitaman kohderahaston rahasto-osuuksiin. Finanssivalvonnan on välittömästi ilmoitettava syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen sijoituksesta yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Rahastoyhtiö ei saa veloittaa merkintä- tai lunastuspalkkioita sen hoitaman kohderahaston osuuksiin tehdyistä syöttörahaston tai syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen sijoituksista tai niiden lunastuksista.

Kohderahastoa hoitavan rahastoyhtiön on huolehdittava siitä, että tämän lain sekä kohderahaston sääntöjen mukaisesti vaadittavat tiedot ovat ajoissa kohderahastoon sijoittavan syöttörahastoa hoitavan rahastoyhtiön, syöttörahaston säilytysyhteisön ja tilintarkastajien, syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen, sen säilytysyhteisön ja tilintarkastajien sekä Finanssivalvonnan ja syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisten viranomaisten saatavilla.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

14 §

Finanssivalvonnan ilmoitusvelvollisuus

Finanssivalvonnan on välittömästi ilmoitettava syöttörahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle päätöksestä, toimenpiteestä, tässä luvussa asetettujen ehtojen noudattamatta jättämisestä ja Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:n mukaisesti ilmoitetuista tiedoista, jos ne koskevat kohderahastoa tai sitä hoitavaa rahastoyhtiötä tai kohderahaston säilytysyhteisöä tai tilintarkastajaa. Jos kohderahaston syöttörahastona on yhteissijoitusyritys, ilmoitus on tehtävä syöttörahastona olevan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

15 luku

Rahasto-osuuksien markkinointi ja rahastoyhtiön tiedonantovelvollisuus

1 §

Markkinointiperiaatteet

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksia markkinoitaessa on käytettävä suomen tai ruotsin kieltä tai Finanssivalvonnan hyväksymää muuta kieltä, jos Finanssivalvonta sitä vaatii.

Sijoitusrahaston rahasto-osuuksia ei saa markkinoida antamalla totuudenvastaista tai harhaanjohtavaa tietoa. Markkinoinnista on käytävä ilmi sen kaupallinen tarkoitus. Sellaisessa markkinoinnissa, jossa kehoitetaan ostamaan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia ja joka sisältää erityisiä tietoja sijoitusrahastosta, ei saa esittää väitteitä, jotka ovat ristiriidassa rahastoesitteen ja avaintietoesitteen sisältämien tietojen kanssa tai jotka vähentävät niiden merkitystä. Markkinointiaineistosta on käytävä ilmi, missä ja millä kielellä rahastoesite ja avaintietoesite ovat sijoittajien saatavilla tai käytettävissä.

Jos sijoitusrahaston varojen nettoarvo todennäköisesti vaihtelee huomattavasti sen sijoitusten koostumuksen tai niiden hoidossa käytettävien menetelmien johdosta, rahastoesitteessä ja tarvittaessa markkinointiaineistoissa on oltava maininta tästä erityispiirteestä.

2 §

Riskikeskittymien ilmoittaminen rahastoesitteessä ja markkinointiaineistossa

Edellä 13 luvun 11 §:n 2 momentissa tarkoitetun sijoitusrahaston rahastoesitteessä ja kaikessa markkinointiaineistossa on selkeästi ilmoitettava siitä, että sijoitusrahaston varat voidaan sijoittaa yhden yksittäisen lainkohdassa tarkoitetun liikkeeseenlaskijan arvopapereihin. Rahastoesitteessä ja markkinointiaineistossa on lisäksi ilmoitettava ne valtiot, paikalliset julkisyhteisöt tai luonteeltaan kansainväliset julkisyhteisöt, joiden liikkeeseen laskemiin tai takaamiin arvopapereihin rahastoyhtiön tarkoituksena on sijoittaa tai se on sijoittanut enemmän kuin 35 sadasosaa sijoitusrahaston varoista.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

3 §

Rahastoesite

Rahastoyhtiön on julkistettava jokaisesta hoitamastaan sijoitusrahastosta esite (*rahastoesite*). Jos sijoitusrahasto koostuu yhdestä tai useammasta alarahastosta, niistä voidaan julkistaa yhdistetty rahastoesite. Rahastoesite on pidettävä ajan tasalla ja siihen on liitettävä sijoitusrahaston säännöt.

Rahastoesitteessä on oltava sijoitusrahaston ja erityisesti siihen liittyvien riskien arvioimiseksi olennaiset ja riittävät tiedot sijoitusrahaston sijoitustoiminnan tavoitteista ja sen muista ominaisuuksista, sijoitusrahastoa hoitavasta rahastoyhtiöstä sekä sijoitusrahaston käyttämästä säilytysyhteisöstä. Lisäksi rahastoesitteessä on oltava:

1) yksityiskohtaiset, ajan tasalla olevat tiedot rahastoyhtiön palkka- ja palkkiopolitiikasta sekä kuvaus palkkojen ja palkkioiden sekä etuuksien laskemisesta ja niiden myöntämisestä vastaavien henkilöiden tiedot sekä, jos yhtiössä on palkitsemisvaliokunta, tiedot sen kokoonpanosta; tai

2) yhteenveto rahastoyhtiön palkka- ja palkkiopolitiikasta ja ilmoitus siitä, että 1 kohdassa tarkoitettujen yksityiskohtaiset tiedot rahastoyhtiön palkka- ja palkkiopolitiikasta ovat saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla, tieto internetsivujen osoitteesta sekä ilmoitus siitä, että rahastoesite toimitetaan sijoittajalle kirjallisena ja veloituksetta tämän pyynnöstä.

Valtiovarainministeriön asetuksella säädetään tarkemmin rahastoesitteen sisällöstä ja siitä, miten esitteessä olevat tiedot esitetään.

Jos alarahastokohtaiset tiedot esitetään yhdistetyssä rahastoesitteessä, rahastoyhtiön tulee varmistaa, että alarahastoista esitetyt tiedot vastaavat sijoitusrahastokohtaisesti annettavan rahastoesitteen tietoja ja ovat selkeät.

Rahastoyhtiön on toimitettava hoitamansa sijoitusrahaston rahastoesite ja siihen tehdyt muutokset välittömästi Finanssivalvonnalle tiedoksi.

Arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja kokonaistuoton vaihtosopimusten määrittämisestä rahastoesitteessä säädetään lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 14 artiklassa.

4 §

Avaintietoesite

Rahastoyhtiön on kunkin hoitamansa sijoitusrahaston osalta laadittava lyhyt asiakirja, joka sisältää sijoittajalle annettavat avaintiedot (*avaintietoesite*). Avaintietoesitteessä on oltava ilmaisu "sijoittajalle annettavat avaintiedot" suomen tai ruotsin kielellä taikka Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Avaintietoesitteessä on oltava sijoittajan ymmärrettävissä ilman muita asiakirjoja:

1) sijoitusrahaston ja Finanssivalvonnan tunnistetiedot;
2) lyhyt kuvaus sijoitustavoitteista ja sijoituspolitiikasta;
3) aikaisemman tuottokehityksen tai tarvittaessa odotettavissa olevan tuottokehityksen esittely;

4) tiedot kuluista ja liitännäisistä maksuista;

5) tiedot sijoituksen riski-hyötyprofiilista sekä asianmukaiset ohjeet ja varoitukset kyseiseen sijoitusrahastoon sijoittamiseen liittyvistä riskeistä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Avaintietoesite on julkistettava suomen tai ruotsin kielellä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä.

Avaintietoesitettä koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi komission avaintietoasetuksessa.

5 §

Avaintietoesitteen sisältö

Avaintietoesitteessä on kerrottava, mistä ja miten voi saada rahastoesitteen, toimintakertomuksen, puolivuotiskatsauksen ja muita rahastoa koskevia lisätietoja sekä millä kielillä asiakirjat ja tiedot ovat saatavissa. Avaintietoesitteessä on oltava ilmoitus siitä, että 3 §:n 2 momentin 1 kohtaa vastaavat tiedot rahastoyhtiön palkka- ja palkkiopolitiikasta ovat saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla, tieto internetsivujen osoitteesta ja ilmoitus siitä, että rahastoesite toimitetaan sijoittajalle kirjallisena ja veloituksetta tämän pyynnöstä.

Avaintietoesite on kirjoitettava tiiviisti yleiskielellä ja laadittava yhteiseen ja vertailukelpoiseen muotoon. Esitteen tulee olla ymmärrettävä myös muille kuin ammattimaisille sijoittajille. Tietojen on oltava asiallisia ja selkeitä sekä yhdenmukaisia rahastoesitteen vastaavien tietojen kanssa.

Avaintietoesitettä on käytettävä sellaisenaan kaikissa ETA-valtioissa, joissa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia 22 luvun 7 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen perusteella markkinoidaan.

Avaintietoesitteessä ilmoitettavia tietoja koskevista vaatimuksista säädetään lisäksi komission avaintietoasetuksessa.

6 §

Sijoitusrahaston puolivuotiskatsaus

Rahastoyhtiön on julkistettava verkkosivustollaan jokaisesta hoitamastaan sijoitusrahastosta puolivuotiskatsaus vähintään jokaisen tilikauden kuudelta ensimmäiseltä kuukaudelta. Puolivuotiskatsaus on julkistettava kahden kuukauden kuluessa katsauskauden päättymisestä.

Puolivuotiskatsauksessa on esitettävä selvitys sijoitusrahaston varoista ja veloista, liikkeessä olevien osuuksien lukumäärästä, rahasto-osuuden arvosta, sijoitusten jakautumisesta sijoitusrahaston sijoituspolitiikka huomioon ottaen sekä sijoitusten koostumuksessa katsauskauden aikana tapahtuneista muutoksista.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä puolivuotiskatsauksen sisällöstä ja siitä, miten puolivuotiskatsauksessa olevat tiedot esitetään.

Arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen antamisesta sijoitusrahaston puolivuotiskatsauksessa säädetään lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 artiklassa.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

7 §

Sijoitusrahaston vuosikertomuksen ja muiden tietojen julkistaminen

Rahastoyhtiön on julkistettava verkkosivustollaan jokaisesta hoitamastaan sijoitusrahastosta viimeisin vuosikertomus jokaiselta tilikaudelta. Vuosikertomus on julkistettava kolmen kuukauden kuluessa tilikauden päättymisestä.

Vuosikertomuksessa on oltava tilinpäätös, tuloslaskelma, tase ja niiden liitetiedot sekä sijoitusrahaston toiminnan kehityksen ja tuloksen arvioimiseksi tarvittavat muut olennaiset ja riittävät tiedot.

Vuosikertomuksesta on lisäksi käytävä ilmi:

- 1) rahastoyhtiön henkilöstölleen maksamien palkkojen ja palkkioiden kokonaismäärä tilikauden aikana eriteltynä kiinteään ja muuttuvaan palkanosaan, edunsaajien määrä sekä sijoitusrahastosta suoraan maksetut määrät ja niihin kuuluvat tulosperusteiset palkkiot;
- 2) palkkojen ja palkkioiden kokonaismäärä jaoteltuna 4 luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettujen henkilöstöryhmien tai muiden työntekijäryhmien mukaan;
- 3) miten palkat ja palkkiot sekä etuudet on laskettu;
- 4) 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettujen arviointien tulokset ja ilmenneet sääntöjenvastaisuudet;
- 5) olennaiset muutokset hyväksytyyn palkka- ja palkkiopolitiikkaan.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan tarkemmat säännökset toimintakertomuksen sisällöstä ja siitä, miten toimintakertomuksessa olevat tiedot esitetään.

Arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen antamisesta sijoitusrahaston vuosikertomuksessa säädetään lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 artiklassa.

8 §

Rahastoesitteen, vuosikertomuksen ja puolivuotiskatsauksen antaminen

Rahastoyhtiön on toimitettava asiakkaalle tämän pyynnöstä veloituksetta rahastoesite ja viimeisin sijoitusrahastoa koskeva vuosikertomus ja puolivuotiskatsaus.

Rahastoyhtiön on huolehdittava, että sijoitusrahaston viimeisin vuosikertomus ja puolivuotiskatsaus pidetään yleisesti saatavilla rahastoesitteessä ja avaintietoesitteessä ilmoitetulla tavalla. Asiakkaalle on tämän pyynnöstä veloituksetta toimitettava vuosikertomus ja puolivuotiskatsaus kirjallisena.

Asiakkaan pyynnöstä rahastoyhtiön on toimitettava tälle lisätietoja sijoitusrahaston riskien hallinnassa käytettävistä menetelmistä ja sovellettavista määrällisistä rajoista sekä sijoitusrahaston sijoitustoiminnan kannalta keskeisten rahoitusvälineitten luokkien riskien ja tuottojen viimeaikaisesta markkinakehityksestä.

Rahastoyhtiön on toimitettava rahastoesite asiakkaalle siten, että se osoitetaan asiakkaalle henkilökohtaisesti joko kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla siten, että asiakas voi säilyttää, tallentaa ja toisintaa sen muuttumattomana tai siten, että rahastoesite on saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla asianmukaisen ajan. Asiakkaalle on aina tämän pyynnöstä toimitettava veloituksetta rahastoesite kirjallisena.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Ehdoista, joita sovelletaan rahastoesitteen tai avaintietoesitteen toimittamiseen muuta pysyvää välinettä kuin paperia käyttäen tai verkkosivuston välityksellä, säädetään komission avaintietoasetuksessa.

9 §

Sijoitusrahaston arvon julkistaminen ja arvon korjaaminen julkistamisen jälkeen

Rahastoyhtiön on julkistettava rahasto-osuuden arvo sekä liikkeessä olevien rahasto-osuuksien määrä aina kun se laskee liikkeeseen tai lunastaa rahaston osuuksia ja vähintään kaksi kertaa kuukaudessa.

Finanssivalvonta voi hakemuksesta antaa rahastoyhtiölle luvan julkistaa tiedot ainoastaan keran kuukaudessa, jos tällainen menettely ei vaaranna rahasto-osuudenomistajien etuja.

Rahastoyhtiön on viipymättä oikaistava julkistetun rahasto-osuuden arvon olennainen virhe. Julkistetun rahasto-osuuden arvon virheestä on välittömästi tehtävä ilmoitus Finanssivalvonnalle, joka ratkaisee virheen olennaisuuden.

10 §

Avaintietoesitteen toimittaminen sijoittajalle etukäteen

Rahastoyhtiön, joka myy sijoitusrahaston rahasto-osuuksia suoraan tai sen puolesta toimivan luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön välityksellä rahastoyhtiön vastuulla, on toimitettava avaintietoesite sijoittajalle hyvissä ajoin ennen sijoitusrahaston rahasto-osuuksien merkintää.

Rahastoyhtiön, jonka hoitaman sijoitusrahaston rahasto-osuuksia myydään muulla kuin 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, on kunkin sijoitusrahaston osalta annettava avaintietoesite pyynnöstä:

- 1) niille, jotka käyttävät rahasto-osuuksia oman rahoitustuotteensa osana;
- 2) välittäjille, jotka myyvät kyseisen sijoitusrahaston osuuksia tai sellaisia tuotteita, joihin sisältyy kyseiseen sijoitusrahastoon kohdistuva riski;
- 3) välittäjille, jotka antavat tällaisiin sijoituksiin tai tuotteisiin liittyvää neuvontaa.

Avaintietoesite on toimitettava sijoittajille veloituksetta.

11 §

Avaintietoesitteen pitämien saatavilla

Rahastoyhtiön on toimitettava avaintietoesite sijoittajalle 8 §:n 4 momentissa tarkoitettulla pysyvällä tavalla tai siten, että se on saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla asianmukaisen ajan. Sijoittajalle on aina tämän pyynnöstä toimitettava veloituksetta avaintietoesite kirjallisena.

Rahastoyhtiön on pidettävä ajan tasalla oleva avaintietoesite saatavilla rahastoyhtiön internetsivuilla.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

12 §

Avaintietoesitteen toimittaminen Finanssivalvonnalle ja päivittäminen

Rahastoyhtiön on toimitettava avaintietoesite ja sen muutokset välittömästi Finanssivalvonnalle tiedoksi.

Avaintietoesite on pidettävä keskeisiltä osiltaan ajan tasalla.

VI OSA

SIJOITUSRAHASTON SULAUTUMINEN, JAKAUTUMINEN, LAKKAUTTAMINEN JA TOIMINNAN LUOVUTTAMINEN

16 luku

Sijoitusrahaston sulautuminen

1 §

Sulautuminen

Sijoitusrahasto (*sulautuva sijoitusrahasto*) voi sulautua toisen sijoitusrahaston (*vastaanottava sijoitusrahasto*) tai yhteissijoitusyrityksen (*vastaanottava yhteissijoitusyritys*) kanssa. Myös alarahasto voi toimia sulautuvana tai vastaanottavana sijoitusrahastona. Mitä tässä laissa säädetään sijoitusrahaston sulautumisesta, sovelletaan myös alarahaston sulautumiseen. Sijoitusrahasto, jolla on alarahastoja, ei voi toimia sulautuvana tai vastaanottavana sijoitusrahastona.

Sulautumisella tarkoitetaan järjestelyä, jossa:

1) sulautuvan sijoitusrahaston varat ja vastuut siirretään purkautumishetkellä ilman selvitysmenettelyä toiselle toiminnassa olevalle vastaanottavalle sijoitusrahastolle tai vastaanottavalle yhteissijoitusyritykselle ja jossa sulautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille annetaan vastikkeeksi vastaanottavan sijoitusrahaston tai vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuuksia ja mahdollisesti rahavastike, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia näiden osuuk-sien nettoarvosta; tai

2) vähintään kahden sulautuvan sijoitusrahaston tai sulautuvan sijoitusrahaston ja 6 §:ssä tar-koitetun sulautuvan yhteissijoitusyrityksen varat ja vastuut siirretään purkautumishetkellään il-man selvitysmenettelyä niiden muodostamalle vastaanottavalle sijoitusrahastolle tai vastaanotta-valle yhteissijoitusyritykselle ja jossa sulautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille an-netaan vastikkeeksi vastaanottavan sijoitusrahaston tai vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuuksia ja mahdollisesti rahavastike, joka saa olla enintään kymmenen prosenttia näiden osuuk-sien nettoarvosta.

Jos sulautuminen on muu kuin rajat ylittävä sulautuminen taikka kotimainen sulautuminen, jossa on kansainvälinen kytkentä, siihen sovelletaan tämän luvun säännöksiä lukuun ottamatta

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

vaatimuksia, jotka koskevat yhteissijoitusyritystä tai liittyvät rahasto-osuuksien markkinointiin muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa.

2 §

Sulautumishakemus

Sijoitusrahaston sulautumisen edellytyksenä on etukäteen annettu lupa. Luvan myöntää sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön hakemuksesta Finanssivalvonta.

Hakemuksessa on oltava seuraavat selvitykset:

1) sulautumissuunnitelma, jonka sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö sekä vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö tai vastaanottava yhteissijoitusyritys ovat hyväksyneet;

2) rahastoesite ja avaintietoesite vastaanottavasta yhteissijoitusyrityksestä;

3) kunkin sulautuvan ja vastaanottavan sijoitusrahaston säilytysyhteisön antama ilmoitus, jossa vahvistetaan, että säilytysyhteisö on tehnyt 7 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen, ja yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisön antama edellä mainittua ilmoitusta vastaava ilmoitus;

4) sulautuvan sijoitusrahaston ja vastaanottavan sijoitusrahaston sekä vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen rahasto-osuudenomistajille annettavat tiedot sulautumisesta.

Lupaa on haettava kahden kuukauden kuluessa 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetun sulautumissuunnitelman hyväksymisestä, jos sijoitusrahasto sulautuu toisen sijoitusrahaston kanssa.

Edellä 2 momentissa tarkoitetut selvitykset on annettava suomen tai ruotsin kielellä ja yhteissijoitusyrityksen kotivaltion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka Finanssivalvonnan ja asianomaisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen hyväksymällä kielellä.

Jos Finanssivalvonta katsoo, ettei kaikkia luvan myöntämiseksi tarvittavia 2 momentissa tarkoitettuja selvityksiä ole toimitettu sille, sen on vaadittava lisäselvitystä kymmenen työpäivän kuluessa sille toimitettujen selvitysten vastaanottamisesta.

3 §

Sulautumisen edellytysten arviointi

Finanssivalvonnan on tarkasteltava aiotusta sulautumisesta aiheutuvia vaikutuksia sulautuvan sijoitusrahaston ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille sen arvioimiseksi, ovatko rahasto-osuudenomistajille annettavat tiedot sulautumisesta riittävät.

Finanssivalvonta voi tarvittaessa vaatia, että sulautuvan sijoitusrahaston tai vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille annettavia tietoja selvennetään.

Finanssivalvonnan on toimitettava kaikki tarvittavat 2 §:n 2 momentissa tarkoitetut selvitykset välittömästi vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

4 §

Luvan myöntämisen edellytykset

Finanssivalvonnan on myönnettävä lupa aiotulle sulautumiselle, jos:

1) sulautuminen täyttää tässä pykälässä ja 2, 3, 5, 7 ja 8 §:ssä säädetty vaatimukset;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2) vastaanottavan sijoitusrahaston ja vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettu markkinoivan osuuksiaan kaikissa niissä ETA-valtioissa, joissa sulautuvan sijoitusrahaston rahastoyhtiöllä on lupa hoitaa sijoitusrahastoja tai joissa sen on 22 luvun 7 §:n mukaisesti ilmoitettu markkinoivan rahasto-osuuksiaan;

3) Finanssivalvonta pitää sulautuvan sijoitusrahaston ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille sulautumisesta annettavia tietoja riittävinä; ja

4) Finanssivalvonta on vakuuttunut siitä, että vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen pitää vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille annettavia tietoja riittävinä tilanteessa, jossa:

a) viimeksi mainittu viranomainen ei ole tehnyt Finanssivalvonnalle ilmoitusta siitä, että se pitää vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille annettavia tietoja riittämättöminä 20 työpäivän kuluessa siitä, kun Finanssivalvonta toimitti sille kaikki tarvittavat selvitykset 3 §:n 1 momentin mukaisesti; tai

b) viimeksi mainittu viranomainen on a alakohdassa mainitussa ajassa ensin ilmoittanut Finanssivalvonnalle pitävänsä vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille annettavia tietoja riittämättöminä ja sen jälkeen ilmoittanut pitävänsä muutettuja tietoja riittävinä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitavalle rahastoyhtiölle viimeistään 20 työpäivän kuluttua siitä, kun rahastoyhtiö toimitti sille 2 §:ssä tarkoitetut luvan saamiseksi tarvittavat selvitykset, onko sulautumiselle myönnetty lupa. Jos Finanssivalvonta ei ole saanut vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta 1 momentin 4 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ilmoitusta muutettujen tietojen riittävydestä, sen on ilmoitettava rahastoyhtiölle, ettei lupaa sulautumiselle voida myöntää ennen kuin se on saanut edellä tarkoitettulta viranomaiselta ilmoituksen muutettujen tietojen riittävydestä.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksestään vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Finanssivalvonta voi antaa vastaanottavalle sijoitusrahastolle luvan poiketa kuuden kuukauden ajan siitä, mitä 13 luvun 6 §:n 6 ja 7 momentissa sekä 7, 8, 10 ja 11 §:ssä säädetään, jos riskin hajauttamisen periaatteen noudattamisesta huolehditaan.

5 §

Sulautumissuunnitelma

Sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön sekä vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön ja vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen on laadittava sulautumissuunnitelma, jossa on oltava seuraavat tiedot ja selvitykset:

1) sulautumismenetelmä ja sulautumiseen osallistuvat sijoitusrahastot ja yhteissijoitusyritykset;

2) sulautumisen tausta ja syyt;

3) vaikutukset, joita sulautumisella arvioidaan olevan sulautuvan ja vastaanottavan sijoitusrahaston ja vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajille;

4) hyväksytyt perusteet, joiden pohjalta määritetään varojen arvo ja tarvittaessa vastuut päivänä, jona lasketaan vaihtosuhte;

5) vaihtosuhteen laskentamenetelmä;

6) sulautumisen suunniteltu voimaantulopäivä;

7) varojen siirtoon ja osuuksien vaihtoon sovellettavat säännökset;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

8) 1 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettussa sulautumisessa muodostetun vastaanottavan sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen säännöt tai perustamisasiakirjat.

Finanssivalvonta ei saa vaatia lisätietojen sisällyttämistä sulautumissuunnitelmaan.

Sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö ja vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö ja vastaanottava yhteissijoitusyritys voivat päättää sisällyttää sulautumissuunnitelmaan myös muita kuin 1 momentissa tarkoitettuja tietoja.

6 §

Yhteissijoitusyrityksen sulautuminen sijoitusrahastoon

Yhteissijoitusyritys (*sulautuva yhteissijoitusyritys*) voi sulautua sijoitusrahastoon (*vastaanottava sijoitusrahasto*), jos sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaiset viranomaiset toimittavat Finanssivalvonnalle seuraavat tiedot ja asiakirjat aiotusta sulautumisesta:

1) sulautumissuunnitelma, jonka sulautuva yhteissijoitusyritys ja vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö ovat hyväksyneet;

2) rahastoesite ja avaintietoesite vastaanottavasta sijoitusrahastosta;

3) vastaanottavan sijoitusrahaston säilytysyhteisön antama ilmoitus, jossa vahvistetaan, että säilytysyhteisö on tehnyt 7 §:ssä tarkoitetun tarkastuksen ja sulautuvan yhteissijoitusyrityksen säilytysyhteisön antama edellä mainittua ilmoitusta vastaava ilmoitus;

4) sulautuvan yhteissijoitusyrityksen ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille annettavat tiedot sulautumisesta.

Finanssivalvonnan tulee saada 1 momentissa tarkoitettut tiedot ja asiakirjat 2 §:n 4 momentissa säädetyllä kielellä.

Finanssivalvonnan on tarkasteltava sulautumisesta aiheutuvia vaikutuksia vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille sen arvioimiseksi, ovatko heille sulautumisesta annettavat tiedot riittävät. Jos Finanssivalvonta pitää tietoja riittämättöminä, se voi 15 työpäivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten vastaanottamisesta kirjallisesti vaatia vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavaa rahastoyhtiötä antamaan vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille riittävät lisätiedot. Finanssivalvonnan on tässä tapauksessa ilmoitettava sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle, että se pitää rahasto-osuudenomistajille annettavia tietoja riittämättöminä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava 20 työpäivän kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen selvitysten vastaanottamisesta sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille, pitääkö se rahasto-osuudenomistajille annettavia lisätietoja riittävinä.

Sulautumisen edellytyksenä on, että Finanssivalvonta saa sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen sulautumista koskevasta päätöksestä.

7 §

Säilytysyhteisön velvollisuus tarkastaa sulautumisen tiedot

Sulautumiseen osallistuvan sijoitusrahaston säilytysyhteisön on tarkastettava, että sulautumissuunnitelmaa koskevat 5 §:n 1 momentin 1, 6 ja 7 kohdassa tarkoitettut tiedot ovat tämän lain ja sijoitusrahaston sääntöjen mukaiset.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

8 §

Tilintarkastajan lausunto

Sulautuvaa tai vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön 7 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun tilintarkastajan tai muun vastaavat edellytykset täyttävän tilintarkastajan on annettava lausunto, jossa vahvistetaan:

- 1) hyväksytyt perusteet, joiden pohjalta määritetään varojen arvo ja tarvittaessa vastuut päivänä, jona lasketaan vaihtosuhte;
- 2) tarvittaessa osuutta kohti laskettu rahavastike;
- 3) vaihtosuhteen laskentamenetelmä ja 13 §:n 1 momentissa tarkoitettulle vaihtosuhteen laskentapäivälle laskettu todellinen vaihtosuhte.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lausunto ei saa olla tilintarkastuslain 3 luvun 5 §:n 3 momentissa tarkoitettu vakiomuotoinen lausunto.

Jäljennös tilintarkastajan lausunnosta on asetettava sulautuvan sijoitusrahaston sekä vastaanottavan sijoitusrahaston ja vastaanottavan yhteissijoitusyrityksen osuudenomistajien sekä Finanssivalvonnan ja yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisten viranomaisten saataville näiden pyynnöstä. Sulautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön on huolehdittava jäljennöksen saataville asettamisesta.

9 §

Rahasto-osuudenomistajille annettavien tietojen antaminen

Sulautuvan ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille on annettava sellaiset tarkoituksenmukaiset ja täsmälliset tiedot aiotusta sulautumisesta, joiden perusteella nämä voivat tehdä perustellun arvion sulautumisen vaikutuksista sijoituksiinsa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava rahasto-osuudenomistajille kirjallisesti ja julkaistava vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä sen jälkeen, kun Finanssivalvonta on antanut luvan sulautumiselle. Rajat ylittävässä sulautumisessa, jossa sulautuva yhteissijoitusyritys sulautuu vastaanottavan sijoitusrahaston kanssa, 1 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille sen jälkeen, kun sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on antanut luvan sulautumiselle ja ilmoittanut siitä Finanssivalvonnalle. Tiedot on annettava viimeistään 30 päivää ennen viimeistä päivää, jona on mahdollista pyytää 11 §:ssä tarkoitettua osuuksien maksutonta takaisinostoa, lunastusta tai muuntamista.

10 §

Rahasto-osuudenomistajille annettavien tietojen sisältö

Rahasto-osuudenomistajille annettavien tietojen on oltava sellaiset, että rahasto-osuudenomistaja voi niiden perusteella tehdä perustellun päätöksen sulautumisen mahdollisista vaikutuksista sijoituksiinsa sekä päätöksen käyttää 11 §:ssä tarkoitettuja oikeuksiaan.

Rahasto-osuudenomistajille on annettava seuraavat tiedot ja asiakirjat:

- 1) sulautumisen tausta ja syyt;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2) olennaiset erot sijoituspolitiikassa ja -strategiassa, kustannukset, odotettu tuottokehitys, määräaikaikatsaukset, mahdolliset suoritusongelmat ja tarvittaessa varoitus rahasto-osuudenomistajille siitä, että heidän verokohtelunsa saattaa muuttua sulautumisen johdosta sekä muut vastaavat vaikutukset, joita sulautumisesta voi aiheutua rahasto-osuudenomistajille;

3) oikeus saada lisätietoja, oikeus saada pyynnöstä jäljennös tilintarkastajan 8 §:ssä tarkoitusta lausunnosta, oikeus pyytää 11 §:ssä tarkoitettua maksutonta rahasto-osuuksien lunastusta tai muuntamista ja mainitun oikeuden viimeinen käyttöpäivä sekä kaikki muut rahasto-osuudenomistajille sulautumisesta aiheutuvat erityiset oikeudet;

4) menettelyä koskevat tiedot ja sulautumisen suunniteltu voimaantulopäivä;

5) avaintietoesite vastaanottavasta sijoitusrahastosta tai yhteissijoitusyrityksestä.

Jos sulautuvan tai vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnista on ilmoitettu 22 luvun 7 §:n mukaisesti, 2 momentissa tarkoitettut tiedot on annettava sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion virallisella kielellä tai yhdellä sen virallisista kielistä taikka valtion toimivaltaisten viranomaisten hyväksymällä kielellä. Käännöksestä vastaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset 9 §:n 1 momentissa ja tämän pykälän 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen antamisesta.

11 §

Rahastoyhtiön velvollisuus lunastaa rahasto-osuudenomistajan osuudet

Rahastoyhtiö on velvollinen lunastamaan sulautuvan ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien pyynnöstä näiden rahasto-osuudet. Vaihtoehtoisesti rahastoyhtiö on mahdollisuuksien mukaan velvollinen muuntamaan rahasto-osuuden muun sellaisen sijoitusrahaston osuudeksi:

1) joka harjoittaa samankaltaista sijoituspolitiikkaa; ja

2) jota rahastoyhtiö tai sen kanssa yhteisen liikkeenjohdon tai määräysvallan taikka huomattavan suoran tai välillisen omistusosuuden kautta sidoksissa oleva muu yhtiö hoitaa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu velvollisuus tulee voimaan samana päivänä, jona sulautuvan sijoitusrahaston ja vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille annetaan tiedot aiotusta sulautumisesta 9 ja 10 §:n mukaisesti ja lakkaa viisi työpäivää ennen vaihtosuhteen laskentapäivää. Rahastoyhtiöllä on oikeus periä lunastuksesta tai muuntamisesta ainoastaan sijoitusrahaston purkamisesta aiheutuvat välittömät kustannukset.

12 §

Rajoitus periä eräitä sulautumiskustannuksia rahasto-osuudenomistajilta

Sijoitusrahaston sulautumisen valmistelusta ja toteuttamisesta aiheutuvia oikeudellisia kustannuksia taikka neuvonta- tai hallintokustannuksia ei saa periä sulautuvalta tai vastaanottavalta sijoitusrahastolta tai vastaanottavalta yhteissijoitusyritykseltä eikä niiden rahasto-osuudenomistajilta.

13 §

Jälkikäteen tehtävä ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta

Edellä 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuun muuhun kuin rajat ylittävään sulautumiseen osallistuvia sijoitusrahastoja hoitavien rahastoyhtiöiden on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus sulautumisen täytäntöönpanosta kahden kuukauden kuluessa sitä koskevan luvan myöntämisestä. Jos ilmoitusta ei tehdä määräajassa, sulautuminen raukeaa. Sulautuminen ei kuitenkaan raukea, jos se saatetaan loppuun viimeistään 5 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettuna suunniteltuna voimaantulopäivänä. Vaihtosuhte on laskettava päivänä, jona sulautuminen tulee voimaan. Finanssivalvonnalle annettavaan ilmoitukseen on liitettävä sulautumisesta tehty lopputilitys.

Sulautuvan sijoitusrahaston varat ja vastuut siirtyvät sulautumissuunnitelmassa määrätyllä tavalla vastaanottavalle sijoitusrahastolle, kun sulautumisen täytäntöönpanosta on ilmoitettu Finanssivalvonnalle. Samanaikaisesti sulautuva sijoitusrahasto purkautuu.

Sulautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajalle syntyy sulautumisen täytäntöönpanoilmoituksesta oikeus vastikkeeseen ja rahasto-osuudenomistajasta tulee vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistaja sulautumissuunnitelman mukaisesti.

Mitä 1—3 momentissa säädetään, sovelletaan myös sellaiseen 6 §:ssä tarkoitettuun rajat ylittävään sulautumiseen, jossa sijoitusrahasto on vastaanottava sijoitusrahasto.

Vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön on ilmoitettava sulautumisen voimaantulosta sulautuvan yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Sulautumista, joka on tullut voimaan 1 momentin mukaisesti, ei saa julistaa pätemättömäksi.

Vastaanottavaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön on ilmoitettava vastaanottavan sijoitusrahaston säilytysyhteisölle, että sulautuvan sijoitusrahaston tai yhteissijoitusyrityksen varat ja tarvittaessa vastuut on siirretty.

17 luku

Sijoitusrahaston jakautuminen

1 §

Jakautuminen

Sijoitusrahasto (*jakautuva sijoitusrahasto*) voi jakautua siten, että jakautuvan sijoitusrahaston varat ja vastuut osittain tai kokonaan siirtyvät selvitysmenettelyttä vähintään yhdelle jakautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön perustamalle sijoitusrahastolle (*vastaanottava sijoitusrahasto*). Jakautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajat saavat vastikkeena vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2 §

Jakautumissuunnitelma

Rahastoyhtiön hallituksen on laadittava jakautumissuunnitelma ja hyväksyttävä se. Päivätyssä ja allekirjoitetussa jakautumissuunnitelmassa on oltava ainakin:

- 1) rahastoyhtiön toiminimi, yritys- ja yhteisötunnus, osoite ja kotipaikka;
- 2) vähintään yhden vastaanottavan sijoitusrahaston nimi;
- 3) ehdotus vähintään yhden vastaanottavan sijoitusrahaston säännöiksi;
- 4) ehdotus vastikkeesta jakautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille;
- 5) ehdotus vastikkeen jaon ajankohdasta ja muista ehdoista;
- 6) selvitys jakautumisen syistä ja vastikkeen määrittelyn ja jaon perusteista sekä niihin liittyvistä olennaisista arvostusongelmista;
- 7) selvitys siitä, ettei jakautuvalla rahastolla ole 13 luvun 20 §:ssä tarkoitettuja luottoja;
- 8) ehdotus jakautumisessa siirtyvien varojen ja vastuiden jakamisesta kullekin vastaanottavalle sijoitusrahastolle;
- 9) ehdotus jakautumisen suunnitellusta voimaantuloajasta;
- 10) jakautumisesta 3 momentissa tarkoitettulle yhdelle tai useammalle tilintarkastajalle taikka tilintarkastusyhteisölle suoritettava palkkio tai sen määräytymisperuste.

Jakautumissuunnitelmaan on liitettävä jakautuvaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön hallituksen hyväksymä selostus viimeisen tilinpäätöksen tai puolivuotiskatsauksen taikka mahdollisen neljännesvuosikatsauksen jälkeen sattuneista sijoitusrahaston asemaan olennaisesti vaikuttaneista tapahtumista sekä tilintarkastajien lausunto hallituksen selostuksesta.

Jakautumissuunnitelmaan on lisäksi liitettävä lausunto siitä, onko jakautumissuunnitelmassa annettu oikeat ja riittävät tiedot seikoista, jotka ovat omiaan olennaisesti vaikuttamaan jakautumisen syiden, vastaanottavalle sijoitusrahastolle siirtyvien varojen ja vastuiden sekä vastikkeen arvon ja sen jaon arviointiin. Lausunto tulee olla vähintään yhdeltä riippumattomana asiantuntijana toimivalta KHT-tilintarkastajalta tai tilintarkastusyhteisöltä, jonka lausunnosta vastuullinen tilintarkastaja on KHT-tilintarkastaja.

Jakautuvaa sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö vastaa jakautuvan sijoitusrahaston vastuista, jotka ovat syntyneet tämän luvun 4 §:n 1 momentissa tarkoitettuun jakautumisen täytäntöönpanoajankohtaan mennessä ja jotka tuona ajankohtana ovat edelleen maksamatta.

3 §

Hakemus jakautumissuunnitelman täytäntöönpanemiseksi

Rahastoyhtiön on haettava jakautumisen täytäntöönpanoon Finanssivalvonnan lupa kuukauden kuluessa jakautumissuunnitelman hyväksymisestä. Hakemukseen on liitettävä jakautumissuunnitelma liitteineen sekä jakautumispäätökset. Jos hakemusta ei ole tehty määräajassa, jakautuminen raukeaa.

Finanssivalvonnan on ratkaistava täytäntöönpanoluvan myöntämistä koskeva hakemus kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos Finanssivalvonta tänä aikana pyytää hakijalta hakemuksesta täydennystä, määräaika lasketaan siitä päivästä, jolloin Finanssivalvonta vastaanottaa täydennyksen. Täytäntöönpanolupaa ei voida myöntää, jos jakautumista ei voida pitää rahasto-osuudenomistajien edun mukaisena taikka jos sijoitusrahastolla on 13 luvun

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

20 §:ssä tarkoitettuja luottoja. Hakemus katsotaan hylätyksi ja jakautuminen rauenneeksi, jollei hakemusta ratkaista määräajassa.

Jos Finanssivalvonta on myöntänyt luvan jakautumisen täytäntöönpanolle, jakautumisesta päättäneen rahastoyhtiön on välittömästi ilmoitettava siitä kirjallisesti rahasto-osuudenomistajille ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä viimeistään kuukautta ennen jakautumisen täytäntöönpanoa. Ilmoituksessa on mainittava täytäntöönpanoluvan ja jakautumissuunnitelman sisältö.

4 §

Ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta

Rahastoyhtiön on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus jakautumisen täytäntöönpanosta kahden kuukauden kuluessa sitä koskevan luvan myöntämisestä. Jos ilmoitusta ei ole tehty määräajassa, jakautuminen raukeaa, jollei 2 §:n 1 momentin 9 kohdasta muuta johdu. Ilmoitukseen tulee liittää jakautumisesta tehty lopputilitys.

Jakautuvan sijoitusrahaston varat ja vastuut siirtyvät jakautumissuunnitelmassa määrätyllä tavalla vastaanottavalle sijoitusrahastolle, kun jakautumisen täytäntöönpanosta on ilmoitettu Finanssivalvonnalle.

Jakautuvan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajalle syntyy jakautumisen täytäntöönpanoilmoituksen perusteella oikeus vastikkeeseen ja rahasto-osuudenomistajasta tulee vastaanottavan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistaja jakautumissuunnitelman mukaisesti.

18 luku

Sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen ja säilytysyhteisön vaihtaminen

1 §

Sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen ja luovutussuunnitelma

Rahastoyhtiö (*luovuttava rahastoyhtiö*) voi Finanssivalvonnan luvalla luovuttaa sijoitusrahaston (*luovutettava sijoitusrahasto*) hoidon toisen rahastoyhtiön (*vastaanottava rahastoyhtiö*) hoitettavaksi.

Sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseen osallistuvien rahastoyhtiöiden on laadittava kirjallinen luovutussuunnitelma, jonka luovuttavan ja vastaanottavan rahastoyhtiön hallitukset hyväksyvät. Päivätyssä ja allekirjoitetussa luovutussuunnitelmassa on oltava ainakin:

- 1) rahastoyhtiöiden toiminimet, yritys- ja yhteisötunnukset, osoitteet ja kotipaikat;
- 2) luovutettavan sijoitusrahaston nimi;
- 3) selvitys sijoitusrahaston hoidon luovuttamisen pääasiallisista syistä;
- 4) luovutuksesta rahastoyhtiölle maksettava vastike;
- 5) selvitys siitä, ettei luovutettavalla sijoitusrahastolla ole 13 luvun 20 §:ssä tarkoitettuja luottoja;
- 6) ehdotus luovuttamisen suunnitellusta voimaantuloajasta.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Luovuttava rahastoyhtiö vastaa luovutettavan sijoitusrahaston vastuista, jotka ovat syntyneet 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sijoitusrahaston hoidon luovuttamisen täytäntöönpanoajankohdan mennessä ja jotka tuona ajankohtana ovat edelleen maksamatta.

2 §

Hakemus hoidon luovuttamisen täytäntöönpanemiseksi

Sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseen osallistuvien rahastoyhtiöiden on haettava luovuttamisen täytäntöönpanolle Finanssivalvonnan lupa. Lupahakemukseen, joka on tehtävä kuukauden kuluessa luovutussuunnitelman hyväksymisestä, on liitettävä luovutussuunnitelma liitteineen sekä luovutuspäätökset. Jos hakemusta ei ole tehty määräajassa, sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen raukeaa.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa hakemuksen saapumisesta päätettävä täytäntöönpanoluvasta. Täytäntöönpanolupaa ei voida myöntää, jos sijoitusrahaston hoidon luovuttamista ei voida pitää rahasto-osuudenomistajien edun mukaisena taikka jos sijoitusrahastolla on 13 luvun 20 §:ssä tarkoitettuja luottoja. Jos lupaa ei myönnetä, sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen raukeaa.

3 §

Tiedottaminen rahasto-osuudenomistajille ja ilmoitus hoidon luovuttamisen täytäntöönpanosta

Jos Finanssivalvonta on myöntänyt rahastoyhtiöille luvan sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseen, rahastoyhtiöiden on välittömästi ilmoitettava siitä kirjallisesti rahasto-osuudenomistajille ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä viimeistään kuukautta ennen sijoitusrahaston hoidon luovuttamisen täytäntöönpanoa. Ilmoituksessa on mainittava täytäntöönpanoluvan ja luovutussuunnitelman sisältö.

Rahastoyhtiöiden on tehtävä Finanssivalvonnalle ilmoitus sijoitusrahaston hoidon luovuttamisen täytäntöönpanosta kahden kuukauden kuluessa sitä koskevan luvan myöntämisestä. Jos ilmoitusta ei ole tehty määräajassa, sijoitusrahaston hoidon luovuttaminen raukeaa, jollei 1 §:n 2 momentin 6 kohdasta muuta johdu.

4 §

Säilytysyhteisön vaihtaminen

Rahastoyhtiö voi vaihtaa säilytysyhteisöä Finanssivalvonnan luvalla. Rahastoyhtiön on toimittava Finanssivalvonnalle selvitys siitä, miten 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen tehtävien siirtämisestä uudelle säilytysyhteisölle rahasto-osuudenomistajien edut turvaavalla tavalla huolehditaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

5 §

Säännösten soveltaminen ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön

Mitä tässä luvussa säädetään rahastoyhtiöstä, sovelletaan myös ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, joka on saanut luvan sijoitusrahaston perustamiseen Suomeen.

19 luku

Rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen sekä rahastoyhtiön ja sijoitusrahaston lakkauttaminen

1 §

Rahastoyhtiön velvollisuus hakea toimiluvan peruuttamista

Rahastoyhtiön on haettava Finanssivalvonnalta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa sijoitusrahastotoimintaa. Hakemukseen on liitettävä rahastoyhtiön yhtiökokouksen päätös toimiluvan peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä sekä selvitys siitä, miten rahastoyhtiö on järjestänyt hallinnoimiensa sijoitusrahastojen hoidon.

2 §

Toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta peruuttaa rahastoyhtiön toimilupa säädetään Finanssivalvonasta annetun lain 26 §:ssä ja rajoittaa sen toimintaa 27 §:ssä.

Finanssivalvonnan on kuultava rahastoyhtiön muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa hoitaman sijoitusrahaston kotivaltion toimivaltaisia viranomaisia ennen rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamista.

3 §

Toimiluvan peruuttamisen ilmoittaminen rekisteröitäväksi

Finanssivalvonnan on ilmoitettava rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen rekisteröitäväksi kaupparekisteriin ja tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle. Jos rahastoyhtiölle on myönnetty toimilupa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen, Finanssivalvonnan on ilmoitettava toimiluvan peruuttaminen myös tiedoksi sijoittajien korvausrahastolle.

Päättyessään sellaisen rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamisesta, jolle on myönnetty toimilupa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitetun toiminnan harjoittamiseen, Finanssivalvonta voi samalla määrätä sijoittajien saamiset maksettavaksi sijoittajien korvausrahaston varoista sijoituspalvelulain 11 luvun mukaisesti.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

4 §

Säilytysyhteisön velvollisuus vastata sijoitusrahaston hoidosta erityistilanteissa

Jos rahastoyhtiön toimilupa peruutetaan, yhtiö asetetaan selvitystilaan, yhtiön omaisuus luovutetaan konkurssiin taikka yhtiö muutoin lopettaa toimintansa, säilytysyhteisön on ryhdyttävä välittömästi toimiin sijoitusrahaston hoitamiseksi.

Säilytysyhteisön vastatessa sijoitusrahaston hoidosta säilytysyhteisön oikeuksiin ja velvollisuuksiin sijoitusrahastotoiminnan harjoittamisessa sovelletaan, mitä tässä laissa säädetään rahastoyhtiöstä, jollei tässä luvussa toisin säädetä.

Säilytysyhteisö ei saa käyttää sijoitusrahastoon kuuluvien osakkeiden tuottamaa äänioikeutta hoitaessaan sijoitusrahaston varoja.

Hoitaessaan sijoitusrahastoa säilytysyhteisö ei saa laskea liikkeeseen tai lunastaa rahasto-osuuksia.

Säilytysyhteisön ryhdyttyä hoitamaan sijoitusrahastoa sen on viipymättä ryhdyttävä toimenpiteisiin sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseksi toiselle rahastoyhtiölle, sijoitusrahaston sulauttamiseksi tai sen lakkauttamiseksi. Säilytysyhteisöön sovelletaan tällöin, mitä rahastoyhtiöstä säädetään 16 luvussa.

5 §

Sijoitusrahaston lakkauttaminen

Rahastoyhtiö voi lakkauttaa hoitamansa sijoitusrahaston. Rahastoyhtiön on viipymättä ilmoitettava päätöksestään lakkauttaa hoitamansa sijoitusrahasto Finanssivalvonnalle. Rahastoyhtiön on samalla ilmoitettava päätöksestä kirjallisesti rahasto-osuudenomistajille ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä. Ilmoituksessa on mainittava, milloin ja millä tavoin rahasto-osuudenomistajan varat ovat nostettavissa.

Rahastoyhtiön on määrättävä lakkautettavan sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku ja lunastaminen välittömästi keskeytettäväksi, muutettava sijoitusrahaston varat rahaksi, maksettava sijoitusrahaston velat tai erotettava varat niiden maksamiseksi sekä jaettava jäljelle jääneet varat rahasto-osuudenomistajille rahasto-osuuksien määrän mukaisessa suhteessa.

Rahastoyhtiön on laadittava lakkauttamisesta lopputilitys, joka on mahdollisine liitteineen toimitettava tiedoksi rahasto-osuudenomistajille ja Finanssivalvonnalle.

Lunastamatta jääneet varat on vuoden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä talletettava rahan, arvo-osuuksien, arvopaperien tai asiakirjain tallettamisesta velan maksuna tai vapauttamiseksi muusta suoritusvelvollisuudesta annetun lain mukaisesti. Jollei varoja ole nostettu 14 vuorokauden kuluessa, ne on talletettava talletuspankkiin tai Suomessa sijaitsevan ulkomaisen luottolaitoksen sivukonttoriin turvallisesti ja tuottavasti. Jollei varoja ole nostettu kymmenen vuoden kuluessa niiden tallettamisesta, ne menevät valtiolle.

Sen jälkeen, kun sijoitusrahaston varat on jaettu ja sijoitusrahasto on lakkautettu, rahastoyhtiön on viipymättä ilmoitettava tästä Finanssivalvonnalle.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

6 §

Säilytysyhteisön velvollisuudet erityistilanteissa

Säilytysyhteisön on noudatettava 5 §:ssä tarkoitettua sijoitusrahaston lakkauttamismenettelyä 4 §:n 5 momentissa tarkoitettussa tapauksessa.

7 §

Rahastoyhtiön velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin sijoitusrahaston lakkauttamiseksi tai sulautumiseksi

Rahastoyhtiön on lakkautettava sijoitusrahasto 5 §:n mukaisesti tai sen on ryhdyttävä toimenpiteisiin sijoitusrahaston sulautumiseksi 16 luvussa tarkoitettulla tavalla, jos laissa tai sijoitusrahaston säännöissä mainittua sijoitusrahaston vähimmäispääomaa tai rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärää ei ole saavutettu vuoden kuluessa siitä, kun sijoitusrahaston toiminta on aloitettu tai sijoitusrahaston varat taikka rahasto-osuudenomistajien lukumäärä on laskenut alle laissa säädetyn tai sijoitusrahaston säännöissä määrätyn vähimmäismäärän, eikä tilannetta ole kyetty korjaamaan 90 vuorokauden kuluessa 10 luvun 6 §:n 2 momentissa säädetyn määräajan päättymisestä, tai jos jokin muu sijoitusrahaston säännöissä määrätty purkautumisperuste täyttyy.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, kun Finanssivalvonta on vaatinut 24 luvun 10 §:n nojalla sijoitusrahaston hoitamisen lopettamista.

8 §

Asiamiehen asettaminen

Finanssivalvonnan on asetettava Finanssivalvonnasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu asiamies huolehtimaan sijoitusrahaston lakkauttamisesta tämän luvun 5 §:n mukaisesti, jos:

1) rahastoyhtiö tai säilytysyhteisö ei ryhdy toimenpiteisiin sijoitusrahaston lakkauttamiseksi tai valmistelemaan sijoitusrahastojen sulautumista kuukauden kuluessa 7 §:ssä säädetyn edellytyksen täyttymisestä; tai

2) säilytysyhteisö ei ryhdy toimenpiteisiin sijoitusrahaston hoidon luovuttamiseksi.

Finanssivalvonnan on 1 momentissa tarkoitettussa tilanteessa välittömästi määrättävä sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku ja lunastaminen keskeytettäväksi.

9 §

Ilmoitusvelvollisuus ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille

Rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamisesta tai rajoittamisesta, rahasto-osuuksien lunastamisen keskeyttämisestä ja sijoitusrahaston lakkauttamisesta on ilmoitettava kaikkien niiden ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille, joissa rahastoyhtiö toimii tai rahastoyhtiön hoidettavana tai toimenpiteen kohteena olevan sijoitusrahaston rahasto-osuuksia on markkinoitu.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Ilmoituksen tekee 1, 2 ja 8 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa Finanssivalvonta, 5 ja 7 §:ssä tarkoitettussa tapauksessa rahastoyhtiö ja 4 §:n 5 momentissa tarkoitettussa tapauksessa säilytisyhteisö.

10 §

Sijoitusrahastoa koskevista päätöksistä ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava välittömästi sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille päätöksestä, joka koskee:

- 1) sijoitusrahaston luvan peruuttamista;
- 2) vakavia toimenpiteitä, joita on kohdistettu sijoitusrahastoon; tai
- 3) sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskun tai lunastusten keskeyttämistä.

Jos 1 momentissa tarkoitettua sijoitusrahastoa hoitaa ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, Finanssivalvonnan on ilmoitettava 1 momentissa tarkoitettua päätöksestä myös ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Komission notifiointiasetuksessa säädetään toimivaltaisten viranomaisten tietojenvaihdosta.

VII OSA

SÄILYTYSYHTEISÖ

20 luku

Lupa toimia säilytisyhteisönä

1 §

Sijoitusrahaston säilytisyhteisö

Sijoitusrahaston säilytisyhteisönä saa toimia ja säilytisyhteisötoimintaa harjoittaa vain sellainen säilytisyhteisö, jolle on myönnetty 2 §:ssä tarkoitettu toimilupa, taikka 12 §:ssä tarkoitettu yhteisö.

Sama yhtiö ei saa toimia sekä rahastoyhtiönä että säilytisyhteisönä.

2 §

Säilytisyhteisön toimilupahakemus

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta säilytisyhteisön toimiluvan. Hakemukseen on liitettävä riittävät selvitykset hakijasta ja hakijayhtiön omistuksesta, johdosta ja tilintarkastajista, sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta sekä taloudellisista toimintaedellytyksistä. Toimilupa-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

hakemukseen liitettävistä selvityksistä ja siinä annettavista yhteystiedoista säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

3 §

Toimiluvan myöntämisen edellytykset

Säilytisyhteisön toimilupa on myönnettävä suomalaiselle osakeyhtiölle, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua siitä, että yhtiön omistajat täyttävät 8 §:ssä ja sen johto 7 §:ssä säädetyt vaatimukset ja yhtiö täyttää pääomalle 9 §:ssä ja yhteisön toiminnalle 11 §:ssä ja 21 luvun 8 §:ssä säädetyt vaatimukset. Toimiluvan myöntämisen edellytyksenä on lisäksi, että yhtiöllä on pääkonttori Suomessa. Toimilupa voidaan myöntää myös perustettavalle yhtiölle ennen sen rekisteröimistä.

4 §

Toimilupapäätös

Hakemus on ratkaistava kuuden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat ja selvitykset. Toimilupaa koskeva päätös on kuitenkin aina tehtävä 12 kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta. Jos päätöstä ei ole annettu säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen Helsingin hallinto-oikeuteen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta muutoksenhakuviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muutoksenhakuun sovelletaan muutoin Finanssivalvonnasta annettua lakia.

5 §

Toiminnan aloittaminen

Säilytisyhteisö voi aloittaa toimintansa, välittömästi sen jälkeen, kun toimilupa on myönnetty, jollei toimiluvan ehdoista muuta johdu. Jos toimilupa on myönnetty perustettavalle yritykselle, säilytisyhteisön tulee lisäksi olla rekisteröity. Säilytisyhteisön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, milloin se aloittaa toimintansa.

6 §

Säilytisyhteisön toimiluvan rekisteröinti

Finanssivalvonnan on ilmoitettava säilytisyhteisön toimilupa rekisteröitäväksi kaupparekisteriin. Perustettavalle säilytisyhteisölle myönnetty toimilupa rekisteröidään samalla kun yritys rekisteröidään.

7 §

Säilytysyhteisön johtaminen

Säilytysyhteisöä on johdettava ammattitaitoisesti sekä terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisesti. Säilytysyhteisön johtoon kuuluvien on oltava luotettavia henkilöitä, jotka eivät ole konkurssissa ja joiden toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu. Hallituksella kokonaisuutena sekä toimitusjohtajalla ja muulla toimivaan johtoon kuuluvalla on oltava sellainen yleinen säilytysyhteisötoiminnan ja siihen liittyvien merkittävien riskien tuntemus kuin säilytysyhteisön toiminnan laatuun ja laajuuteen katsoen on tarpeen.

Luotettavana ei voida pitää sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton säilytysyhteisön johtoon kuuluvaksi; tai

2) muutoin kuin 1 kohdassa tarkoitettulla aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton 1 momentissa tarkoitettuun tehtävään.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa 1 momentissa tarkoitettussa tehtävässä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Säilytysyhteisön on ilmoitettava johtoon kuuluvia koskevista muutoksista viipymättä Finanssivalvonnalle.

8 §

Säilytysyhteisön omistajien luotettavuus

Sen, joka suoraan tai välillisesti omistaa vähintään kymmenen prosenttia säilytysyhteisön osakepääomasta tai osuuden, joka tuottaa vähintään kymmenen prosenttia sen osakkeiden tuottamasta äänivallasta, on oltava luotettava.

Luotettavana ei pidetä sitä, joka on:

1) viiden arviota edeltäneen vuoden aikana tuomittu vankeusrangaistukseen tai kolmen arviota edeltäneen vuoden aikana sakkorangaistukseen rikoksesta, jonka voidaan katsoa osoittavan hänen olevan ilmeisen sopimaton perustamaan tai omistamaan säilytysyhteisöä; tai

2) muutoin kuin 1 kohdassa tarkoitettulla aikaisemmalla toiminnallaan osoittanut olevansa ilmeisen sopimaton omistamaan säilytysyhteisöä.

Jos 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tuomio ei ole saanut lainvoimaa, tuomittu voi kuitenkin jatkaa säilytysyhteisön omistajalle kuuluvan päätösvallan käyttämistä säilytysyhteisössä, jos sitä on hänen aikaisempi toimintansa, tuomioon johtaneet olosuhteet ja muut asiaan vaikuttavat seikat kokonaisuutena arvioiden pidettävä ilmeisen perusteltuna.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

9 §

Säilytisyhteisön vähimmäispääoma

Säilytisyhteisön osakepääoman on oltava vähintään 730 000 euroa. Osakepääoman on oltava kokonaan merkitty toimilupaa myönnettäessä.

Säilytisyhteisöön sovelletaan pääoman riittävyttä koskevia vaatimuksia, jotka vastaavat vähintään EU:n vakavaraisuusasetuksen 315 tai 317 artiklan mukaisesti valitun menetelmän perusteella laskettavia vaatimuksia. Säilytisyhteisöllä on jatkuvasti oltava omia varoja vähintään 1 momentissa säädetty määrä.

10 §

Eurooppayhtiö säilytisyhteisönä

Edellä 2 §:ssä tarkoitettu lupa myönnetään myös toisessa ETA-valtiossa vastaavan luvan saaneelle eurooppayhtiöasetuksessa tarkoitettulle eurooppayhtiölle, joka aikoo siirtää kotipaikkansa Suomeen mainitun asetuksen 8 artiklan mukaisesti. Finanssivalvonnan on lisäksi pyydettävä lupahakemuksesta kyseisessä valtiossa yhteissijoitusyritysten ja rahastoyhtiöiden toimintaa valvo-
van viranomaisen lausunto. Sama koskee eurooppayhtiön perustamista sulautumalla siten, että vastaanottava yhtiö, jonka kotipaikka on toisessa valtiossa, rekisteröidään eurooppayhtiönä Suomessa.

11 §

Merkittävät sidonnaisuudet

Säilytisyhteisön ja muun oikeushenkilön tai luonnollisen henkilön välillä oleva merkittävä sidos ei saa estää säilytisyhteisön tehokasta valvontaa. Tehokasta valvontaa eivät myöskään saa estää tällaisessa sidonnaisuussuhteessa olevaan luonnolliseen henkilöön tai oikeushenkilöön sovellettavat kolmannen maan säännökset ja hallinnolliset määräykset.

Toimiluvan myöntämisen jälkeen toimilupahakemuksessa ilmoitetuissa sidonnaisuutta koskevissa tiedoissa tapahtuneet muutokset on välittömästi ilmoitettava Finanssivalvonnalle.

12 §

Säilytisyhteisönä toimiva muu toimija

Sen estämättä, mitä 2 §:ssä säädetään, säilytisyhteisönä voi toimia Suomen Pankki tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettu luottolaitos.

Säilytisyhteisönä voi lisäksi toimia luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen ETA-luottolaitos:

- 1) jolla on sivuliike Suomessa;
- 2) joka täyttää tämän luvun 9 §:ssä säädetyt pääomavaatimukset; ja
- 3) joka on kotivaltiossaan oikeutettu harjoittamaan sijoitusrahastodirektiivissä tarkoitettua säilytisyhteisötoimintaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

13 §

Säilytisyhteisön velvollisuus hakea toimiluvan peruuttamista

Säilytisyhteisön on haettava Finanssivalvonnalta toimiluvan peruuttamista, jos sen tarkoituksena ei enää ole harjoittaa säilytisyhteisötoimintaa. Hakemukseen on liitettävä säilytisyhteisön yhtiökokouksen päätös toimiluvan peruuttamista koskevan hakemuksen tekemisestä sekä selvitys siitä, ettei säilytisyhteisöllä ole enää hoidettavana 21 luvun 1 §:ssä tarkoitettuja tehtäviä.

14 §

Toimiluvan peruuttaminen ja toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonnan oikeudesta peruuttaa säilytisyhteisön toimilupa säädetään Finanssivalvonasta annetun lain 26 §:ssä rajoittaa sen toimintaa 27 §:ssä.

15 §

Asiamiehen asettaminen

Jos säilytisyhteisön toimilupa peruutetaan, yhteisö asetetaan selvitystilaan, yhteisön omaisuus luovutetaan konkurssiin taikka yhteisö muutoin lopettaa toimintansa, eikä rahastoyhtiö välittömästi ryhdy toimenpiteisiin uuden säilytisyhteisön valitsemiseksi, säilytisyhteisöön on määrättävä Finanssivalvonasta annetun lain 29 §:ssä tarkoitettu asiamies huolehtimaan säilytisyhteisön tehtävistä, kunnes varsinainen säilytisyhteisö ottaa tehtävänsä vastaan.

Jollei rahastoyhtiö ryhdy toimenpiteisiin säilytisyhteisön valitsemiseksi, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä toimenpiteisiin rahastoyhtiön hoitamien sijoitusrahastojen lakkauttamiseksi 19 luvun 8 ja 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

21 luku

Säilytisyhteisön tehtävät

1 §

Sijoitusrahaston varojen säilyttäminen

Sijoitusrahaston varat on säilytettävä yhdessä säilytisyhteisössä.

Sijoitusrahaston varat on pidettävä erillään säilytisyhteisön omaisuudesta ja muiden asiakkaiden ja sijoitusrahastojen varoista sekä säilytettävä luotettavalla tavalla. Sijoitusrahaston varoja ei saa ulosmitata säilytisyhteisön velasta.

Säilytisyhteisön on hoidettava tehtävänsä huolellisesti, itsenäisesti ja asiantuntevasti sijoitusrahaston ja sen rahasto-osuudenomistajien eduksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2 §

Säilytysyhteisön muut tehtävät

Säilytysyhteisön tehtävänä on:

- 1) varmistaa, että sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskuissa ja lunastuksissa noudatetaan tätä lakia ja sijoitusrahaston sääntöjä;
- 2) varmistaa, että sijoitusrahaston rahasto-osuuksien arvo lasketaan tämän lain ja sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti;
- 3) noudattaa rahastoyhtiön antamia toimeksiantoja, jolleivät ne ole tämän lain tai rahastoyhtiön toimintaa koskevan muun lain tai sijoitusrahaston sääntöjen vastaisia;
- 4) varmistaa, että sijoitusrahaston varoja koskeviin toimiin liittyvät maksut suoritetaan sijoitusrahastolle yleisesti käytössä olevassa määräajassa;
- 5) varmistaa, että sijoitusrahaston tuotot käytetään tämän lain ja sijoitusrahaston sääntöjen mukaisesti.

Säilytysyhteisön on varmistettava, että sijoitusrahaston kassavirtaa seurataan asianmukaisesti ja että rahasto-osuuksien merkitsemisen yhteydessä sijoittajien suorittamat tai näiden lukuun suoritettut maksut on vastaanotettu ja sijoitusrahaston käteisvarat kirjattu sellaiselle käteistilille:

- 1) joka on avattu sijoitusrahaston tai sitä hoitavan rahastoyhtiön tai sijoitusrahaston lukuun toimivan säilytysyhteisön nimissä;
- 2) joka on avattu sijoituspalvelulain 9 luvun 3 §:n 1 momentissa tarkoitetuissa keskuspankissa, talletuspankissa tai muussa valtiossa toimiluvan saaneessa talletusten vastaanottamiseen oikeutetussa luottolaitoksessa; ja
- 3) jota ylläpidetään sijoituspalvelulain 9 luvun 1 §:ssä ja 3 §:n 2—4 momentissa säädettyjen periaatteiden ja 5 §:ssä tarkoitettujen määräysten mukaisesti.

Jos 2 momentissa tarkoitettu käteistili avataan sijoitusrahaston säilytysyhteisön nimissä, tilille ei saa kirjata mainitun momentin 2 kohdassa tarkoitetun yhteisön käteisvaroja eikä säilytysyhteisön omia käteisvaroja.

3 §

Säilytettävät ja kirjattavat rahoitusvälineet

Sijoitusrahaston varoihin kuuluvat rahoitusvälineet on annettava säilytysyhteisön säilytettäväksi, jolloin säilytysyhteisön on säilytettävä kaikki sellaiset rahoitusvälineet, jotka voidaan:

- 1) kirjata säilytysyhteisön kirjanpitoon avatulle rahoitusvälinetilille; tai
- 2) toimittaa fyysisesti säilytysyhteisölle.

Säilytysyhteisön on kirjattava 1 momentin 1 kohdassa tarkoitetut rahoitusvälineet rahoitusvälinetilille sijoitusrahaston tai sitä hoitavan rahastoyhtiön nimiin sijoituspalvelulain 9 luvun 1 §:ssä ja 2 §:n 3 momentissa säädettyjen periaatteiden ja 5 §:ssä tarkoitettujen määräysten mukaisesti siten, että niiden voidaan koska tahansa todeta kuuluvan kyseiselle sijoitusrahastolle tämän lain mukaisesti.

Säilytysyhteisön on säilytettävä sijoitusrahaston muut kuin 1 momentissa tarkoitetut varat siten, että varojen kuuluminen sijoitusrahastolle voidaan todentaa rahastoyhtiön toimittamien tietojen tai muun ulkopuolisen näytön perusteella. Säilytysyhteisön on jatkuvasti ylläpidettävä näitä varoja koskevia tietoja.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Säilytisyhteisön on toimitettava rahastoyhtiölle säännöllisesti luettelo tässä pykälässä tarkoitetuista sijoitusrahaston varoista.

4 §

Kielto käyttää säilytettävänä olevia varoja

Säilytisyhteisö ei saa käyttää säilytettävänä olevia 3 §:n 1 momentissa tarkoitettuja varoja uudelleen omaan tai kolmannen osapuolen lukuun. Uudelleenkäyttökielto koskee kaikkia säilytettävänä olevia varoja koskevia liiketoimia.

Säilytisyhteisön säilytettävänä olevia varoja voidaan käyttää uudelleen sijoitusrahaston lukuun, jos:

- 1) säilytisyhteisö noudattaa sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön ohjeita;
- 2) uudelleenkäyttö on sijoitusrahaston ja sen rahasto-osuudenomistajien etujen mukaista; ja
- 3) liiketoimi on suojattu omistusoikeuden siirtävän järjestelyn yhteydessä sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön vastaanottamalla riittäväillä ja likvideillä vakuuksilla.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettun vakuuden markkina-arvon on oltava vähintään uudelleenkäytettävien varojen markkina-arvo hinnanerolla korotettuna.

5 §

Säilytystoiminnan ulkoistamisen edellytykset

Säilytisyhteisö ei saa ulkoistaa 2 §:ssä tarkoitettuja valvontatehtäviä.

Säilytisyhteisö saa ulkoistaa 3 §:ssä tarkoitettun rahoitusvälineiden ja muiden varojen säilyttämisen vain, jos:

- 1) ulkoistamiselle on olemassa objektiivinen peruste;
- 2) ulkoistamista ei tehdä tässä laissa säädettyjen vaatimusten välttämiseksi;
- 3) säilytisyhteisö valitsee huolellisesti palveluntarjoajan, jolle se aikoo ulkoistaa toiminnon;
- 4) säilytisyhteisö valvoo palveluntarjoajaa, jolle se on ulkoistanut säilyttämisen, ja arvioi säännöllisesti sen toimintaa.

Mitä 4 §:ssä säädetään säilytisyhteisöstä, sovelletaan myös 2 momentissa tarkoitettuun palveluntarjoajaan.

Palveluntarjoaja, jolle säilytisyhteisö on ulkoistanut 2 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden ja muiden varojen säilyttämisen, voi siirtää säilyttämisen edelleen 2 ja 3 momentissa ja 6 §:ssä säädettyin edellytyksin.

6 §

Palveluntarjoaja säilyttäjänä

Palveluntarjoaja, jolle säilytisyhteisö ulkoistaa 3 §:ssä tarkoitettujen varojen säilyttämisen, on täytettävä seuraavat vaatimukset:

- 1) sillä on rakenteet ja asiantuntemus, jotka ovat riittävät ja oikeasuhteiset sille uskottujen sijoitusrahaston varojen luonne ja monimuotoisuus huomioon ottaen;
- 2) 3 §:n 1 momentissa tarkoitettujen rahoitusvälineiden osalta:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

a) se on toiminnan vakautta koskevan sääntelyn ja valvonnan alainen ja sitä koskee vähimmäispääomavaatimus;

b) sille tehdään määräajoin ulkopuolinen tarkastus, jolla varmistetaan, että rahoitusvälineet ovat sen hallussa;

3) se pitää säilytysyhteisön asiakkaiden varat erillään omista varoistaan ja säilytysyhteisön varoista siten, että niiden voidaan koska tahansa todeta kuuluvan tietyn säilytysyhteisön asiakkaille;

4) se toteuttaa tarvittavat toimenpiteet sen varmistamiseksi, että kolmannen osapuolen maksukyvyttömyystapauksessa sen säilyttämät sijoitusrahaston varat eivät ole jaettavissa kolmannen osapuolen velkojille tai realisoitavissa näiden hyväksi;

5) se noudattaa 1 §:n 1 momentissa, 3 §:n 1—3 momentissa, 4 §:ssä ja 11 §:n 1 momentissa säädettyjä velvollisuuksia ja kieltoja.

7 §

Säilytystoiminnan ulkoistaminen kolmanteen maahan

Säilytysyhteisö saa ulkoistaa rahoitusvälineiden säilyttämisen myös sellaiselle kolmannessa maassa toimivalle paikalliselle yhteisölle, joka ei täytä 6 §:n 2 kohdan a alakohdassa säädettyjä vaatimuksia, jos kolmannen maan lainsäädännössä edellytetään, että paikallisen yhteisön tulee säilyttää rahoitusvälineitä eikä yksikään paikallinen yhteisö täytä säädettyjä vaatimuksia. Säilyttämisen ulkoistaminen on sallittua vain siinä laajuudessa kuin kolmannen maan lainsäädäntö sitä edellyttää ja vain niin kauan kuin ulkoistamista koskevia vaatimuksia täyttäviä paikallisia yhteisöjä ei ole. Lisäksi edellytyksenä on, että:

1) rahasto-osuudenomistajille on ennen sijoituksen tekemistä ilmoitettu:

a) mahdollisuudesta säilyttämisen ulkoistamiseen kolmannen maan lainsäädännössä olevien rajoitusten vuoksi;

b) tilanteista, joissa säilyttämisen ulkoistaminen on perusteltua;

c) säilyttämisen ulkoistamiseen liittyvistä riskeistä; ja

2) sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö on määrännyt säilytysyhteisön ulkoistamaan rahoitusvälineiden säilyttämisen paikalliselle yhteisölle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu yhteisö voi siirtää edelleen sille mainitun momentin mukaisesti ulkoistetun säilyttämisen mainitussa momentissa säädetyin edellytyksin.

8 §

Säilytysyhteisön toiminnan järjestäminen

Säilytysyhteisön toiminta on järjestettävä luotettavalla tavalla. Säilytysyhteisön on asianmukaisin toimin varmistettava toimintaansa liittyvien riskien hallinta, sisäisen valvontansa toimivuus sekä toimintansa jatkuvuus ja säännönmukaisuus kaikissa tilanteissa.

Säilytysyhteisöllä on oltava rahoitusvälineiden säilyttämiseen rahoitusvälineillä tarvittava kirjanpitojärjestelmä, toimintansa asianmukaiseen harjoittamiseen tarvittavat hallintomenettelyt, sisäiset valvontamekanismit ja riskinarviointimenettelyt sekä valvonta- ja turvajärjestelyt tiedonkäsittelyjärjestelmiä varten.

Säilytysyhteisön on toteutettava sellaiset organisaatio- ja hallintojärjestelyt, joiden avulla voidaan toteuttaa kohtuulliset toimenpiteet eturistiriitatilanteiden tunnistamiseksi ja ehkäisemiseksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Säilytysyhteisön on eturistiriitatilanteiden syntyessä varmistettava, että sen asiakkaita kohdellaan tasapuolisesti.

Säilytysyhteisön on huolehdittava sen suorittamia palveluja, toimintoja ja liiketoimia koskevien tietojen ylläpitämisestä siten, että Finanssivalvonta saa pyynnöstä säilytysyhteisöltä tässä laissa säädetyn tehtävän hoitamiseksi tarpeelliset tiedot.

9 §

Eturistiriitatilanteiden välttäminen

Säilytysyhteisö ei saa harjoittaa toimintaa, jossa voi syntyä eturistiriitatilanteita sen ja sijoitusrahaston, sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien tai sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön välillä. Edellä tarkoitettua toimintaa saa kuitenkin harjoittaa sen estämättä, mitä 6 luvun 2 §:n 3 momentissa säädetään, jos säilytystehtävien hoitaminen on toiminnallisesti ja hierarkkisesti erotettu säilytysyhteisön muista tehtävistä, mahdolliset eturistiriitatilanteet pyritään välttämään ja eturistiriitatilanteiden syntyessä niistä ilmoitetaan sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille.

10 §

Säilytysyhteisön ilmoitus Finanssivalvonnalle

Jos säilytysyhteisö päättää olla noudattamatta rahastoyhtiön toimeksiantoa tai se havaitsee rahastoyhtiön 2 §:n 1 momentin mukaisessa toiminnassa muutoin huomautettavaa, eikä yhtiö peruuta päätöstään tai muuta toimintatapaansa, säilytysyhteisön on ilmoitettava asiasta Finanssivalvonnalle.

11 §

Säilytysyhteisösopimus

Rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön on sovittava kirjallisesti yksittäisen sijoitusrahaston varojen säilyttämisestä sekä siihen liittyvistä tehtävistä. Sopimuksen tulee sisältää määräykset osapuolten välisestä tietojenvaihdosta ja säilytysyhteisön vaihtamisesta.

Rahastoyhtiön on toimitettava hoitamaansa sijoitusrahastoa koskeva 1 momentissa tarkoitettu sopimus ja siihen tehdyt muutokset välittömästi Finanssivalvonnalle tiedoksi.

Rahastoyhtiön on pyydettäessä esitettävä rahasto-osuudenomistajalle tai sellaiseksi aikovalle 1 momentissa tarkoitettu sopimus tai sen jäljennös.

12 §

Säilytysyhteisön kotipaikan siirto toiseen ETA-valtioon

Jos säilytysyhteisö aikoo siirtää kotipaikkansa toiseen ETA-valtioon eurooppayhtiöasetuksen 8 artiklan mukaisesti, säilytysyhteisön on lähetettävä Finanssivalvonnalle jäljennös mainitun artiklan 2 kohdassa tarkoitettua siirtosuunnitelmasta ja 3 kohdassa tarkoitettua selonteosta viipymättä sen jälkeen, kun säilytysyhteisö on ilmoittanut suunnitelman rekisteröitäväksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Rekisteriviranomainen ei saa antaa eurooppayhtiölain 9 §:n 5 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen mainitun pykälän 2 momentissa tarkoitetun luvan myöntämistä, että säilytysyhteisö ei ole noudattanut kotipaikan siirtoa tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta kotipaikan siirtoa.

13 §

Säilytysyhteisön osallistuminen sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella

Jos säilytysyhteisö osallistuu rajat ylittävään sulautumiseen tai jakautumiseen Euroopan talousalueella, rekisteriviranomainen ei saa antaa tällaista sulautumista koskevaa eurooppayhtiölain 4 §:n 3 momentissa tai osakeyhtiölain 16 luvun 26 §:n 4 momentissa tarkoitettua todistusta taikka jakautumista koskevaa osakeyhtiölain 17 luvun 25 §:n 4 momentissa tarkoitettua todistusta, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut rekisteriviranomaiselle ennen todistuksen kohteena olevan luvan myöntämistä, että säilytysyhteisö ei ole noudattanut sulautumista, jakautumista tai Suomessa tapahtuvan toiminnan lopettamista koskevia säännöksiä taikka tämän lain 20 luvun 12 §:n 2 momenttia. Luvan saa antaa ennen kuin kuukausi on kulunut osakeyhtiölain 16 luvun 6 §:n 2 momentissa tai 17 luvun 6 §:n 2 momentissa tarkoitettua määräpäivästä vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut, ettei se vastusta luvan kohteena olevaa menettelyä.

Toiseen valtioon rekisteröity vastaanottava yhtiö voi sulautumisen tai jakautumisen jälkeen jatkaa säilytysyhteisön toimintaa Suomessa 20 luvun 12 §:n 2 momentissa säädetyin edellytyksin.

14 §

Tietojen antaminen Finanssivalvonnalle

Säilytysyhteisön on huolehdittava siitä, että Finanssivalvonta saa pyynnöstä säilytysyhteisöltä kaikki sellaiset sijoitusrahastoa ja sitä hoitavaa rahastoyhtiötä koskevat valvonnan kannalta tarpeelliset tiedot, jotka säilytysyhteisö on saanut tehtäviään hoitaessaan.

Jos sijoitusrahastoa hoitaa ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, Finanssivalvonnan on toimitettava viipymättä 1 momentin nojalla saamansa tiedot ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toimivaltaiselle viranomaiselle.

VIII

RAJAT YLITTÄVÄ TOIMINTA

22 luku

Rahastoyhtiön toiminta ja sijoitusrahaston markkinointi ulkomailla

1 §

Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla sivuliikkeen välityksellä

Rahastoyhtiön, joka aikoo perustaa sivuliikkeen rahastoyhtiön isäntävaltioon, on ilmoitettava siitä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja selvitykset:

- 1) rahastoyhtiön isäntävaltio, jonka alueelle rahastoyhtiö aikoo perustaa sivuliikkeen;
- 2) sivuliikkeen toimintasuunnitelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä toimintaa ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa rahastoyhtiön isäntävaltiossa, tiedot sivuliikkeen hallintorakenteesta sekä kuvaus riskienhallintamenetelmistä ja kuvaus isäntävaltiossa toteutettavista sijoitusrahastodirektiivin 15 artiklassa tarkoitetuista toimenpiteistä, menettelyistä ja järjestelyistä;
- 3) sivuliikkeen osoite, josta asiakirjoja on mahdollista saada;
- 4) tiedot sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevista henkilöistä;
- 5) tiedot sivuliikkeen sijoittajien suojaksi tarkoitettusta suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Jos Finanssivalvonnalla ei ole suunniteltu toiminta huomioon ottaen syytä epäillä rahastoyhtiön hallinnollisten rakenteiden ja varojen riittävyyttä, sen on kahden kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettujen tietojen vastaanottamisesta toimitettava tiedot sivuliikkeen perustamisesta rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoitettava tästä rahastoyhtiölle. Finanssivalvonta voi kahden kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen vastaanottamisesta päättää olla tekemättä tällaista ilmoitusta, jos se havaitsee, ettei sivuliikkeen perustaminen täytä sivuliikkeen perustamiselle asetettuja vaatimuksia. Sivuliikettä ei saa perustaa, jos Finanssivalvonta on kieltäytynyt tekemästä ilmoitusta.

Jos rahastoyhtiö aikoo hoitaa sijoitusrahastoa rahastoyhtiön isäntävaltiossa, Finanssivalvonnan on liitettävä isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle lähetettävään ilmoitukseen todistus siitä, että rahastoyhtiöllä on toimilupa, kuvaus rahastoyhtiön toimiluvan laajuudesta ja tiedot niistä sijoitusrahastotyypeistä mahdollisesti koskevista rajoituksista, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa.

Sivuliike saa aloittaa liiketoiminnan, kun rahastoyhtiö on saanut rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaisen viranomaisen ilmoituksen tai, jos ilmoitusta ei ole saatu, kahden kuukauden kuluessa siitä, kun edellä tarkoitettu viranomainen on vastaanottanut 1 momentissa tarkoitettua tietoa.

Jos 1 momentin 2—4 kohdassa tarkoitettua tietoa muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa Finanssivalvonnalle sekä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Jos 1 momentissa tarkoitettua ja 2 momentin mukaisesti toimitettua tietoa muuttuvat, Finanssivalvonnan on ilmoitettava siitä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

rahastoyhtiön toimiluvan laajuuteen tai niitä sijoitusrahastotyyppejä mahdollisesti koskeviin rajoituksiin, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa, on tehty muutoksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava muutoksista rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja muutettava vastaavasti 3 momentissa tarkoitettuun todistukseen sisältyvät tiedot.

Mitä 4 luvun 2 §:ssä säädetään, ei sovelleta rahastoyhtiön sivuliikkeen välityksellä harjoittamaan toimintaan.

2 §

Lupa sivuliikkeen perustamiseen

Rahastoyhtiön, joka aikoo perustaa sivuliikkeen muuhun kuin 1 §:ssä tarkoitettuun valtioon, on haettava lupa sivuliikkeen perustamiseen Finanssivalvonnalta. Lupa on myönnettävä, jos sivuliikkeen valvonta on riittävästi järjestettävissä ja jos sivuliikkeen perustaminen ei rahastoyhtiön hallinto ja taloudellinen tila huomioon ottaen ole omiaan vaarantamaan rahastoyhtiön toimintaa. Lupahakemuksesta on pyydettävä Suomen Pankin lausunto. Finanssivalvonnalla on oikeus luvan hakijaa kuultuaan, asettaa lupaan sivuliikkeen toimintaa koskevia, valvonnan kannalta välttämättömiä rajoituksia ja ehtoja.

Lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä säädetään valtiovarainministeriön asetuksella.

3 §

Finanssivalvonnan oikeus vaatia luvan edellytysten täyttämistä

Jos rahastoyhtiö ei täytä 1 tai 2 §:ssä säädettyjä edellytyksiä, Finanssivalvonta voi asettaa määräajan asiantilan korjaamiseksi ja, jollei vaatimusta täytetä määräajan kuluessa, soveltaa 19 luvun 2 §:ää toimiluvan peruuttamisesta ja toiminnan rajoittamisesta.

4 §

Rahastoyhtiön toiminta ulkomailla sivuliikettä perustamatta

Rahastoyhtiön, joka aikoo aloittaa 2 luvun 2 §:ssä tarkoitetun toiminnan harjoittamisen rahastoyhtiön isäntävaltiossa perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava siitä hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja selvitykset:

- 1) rahastoyhtiön isäntävaltio, jonka alueella rahastoyhtiö aikoo toimia;
- 2) toimintasuunnitelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä toimintaa ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa isäntävaltiossa, sekä kuvaus rahastoyhtiön riskienhallintamenettelyistä ja isäntävaltiossa toteutettavista sijoitusrahastodirektiivin 15 artiklassa tarkoitetuista toimenpiteistä, menettelyistä ja järjestelyistä.

Finanssivalvonnan on kuukauden kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta toimitettava tiedot asiasta rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rahastoyhtiö aikoo hoitaa sijoitusrahastoa rahastoyhtiön isäntävaltiossa, ilmoitukseen on liitettävä lisäksi todistus siitä, että rahastoyhtiöllä on toimilupa, kuvaus rahastoyhtiön toimiluvan laajuudesta ja tiedot niitä sijoitusrahastotyyppejä koskevista rajoituksista, joiden hoitoon rahastoyhtiö aikoo ottaa vastuun.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

toyhtiöllä on toimilupa. Ilmoitukseen on liitettävä tiedot sijoittajien suojaksi tarkoitettuun suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Jos 1 momentissa tarkoitettut tiedot muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava muutoksista kirjallisesti etukäteen Finanssivalvonnalle sekä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle. Jos rahastoyhtiön toimiluvan laajuuteen tai niitä sijoitusrahastotyyppinä mahdollisesti koskeviin rajoituksiin, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa, on tehty muutoksia, Finanssivalvonnan on ilmoitettava muutoksista rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaiselle viranomaiselle ja muutettava vastaavasti 3 momentissa tarkoitettuun todistukseen sisältyvät tiedot.

Tässä pykälässä tarkoitettuun rahastoyhtiöön sovelletaan 4 luvun 2 §:ää eturistiriitojen välttämiseksi.

5 §

Toiminnan aloittaminen muussa kuin ETA-valtiossa

Rahastoyhtiön, joka aikoo aloittaa 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettun toiminnan harjoittamisen muun kuin ETA-valtion alueella perustamatta sivuliikettä, on ilmoitettava hyvissä ajoin etukäteen Finanssivalvonnalle, mitä toimintaa sekä missä ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa.

Jos 1 momentissa tarkoitettut tiedot muuttuvat, rahastoyhtiön on ilmoitettava muutoksista etukäteen Finanssivalvonnalle sekä asianomaisen valtion Finanssivalvontaa vastaavalle valvontaviranomaiselle.

6 §

Yhteissijoitusyrityksen hoitaminen muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa

Sijoitusrahaston hoitamiseen rahastoyhtiön isäntävaltiossa ei sovelleta tämän lain säännöksiä siltä osin kuin kysymys on 24 luvun 9 §:n 1 momentissa mainituista toiminnoista ja tehtävistä. Rahastoyhtiön on kuitenkin noudatettava tämän lain säännöksiä rahastoyhtiön tehtävien ulkoistamista koskevista järjestelyistä, riskienhallintamenettelyistä, toiminnan vakautta koskevista vaatimuksista ja niiden valvonnasta, rahastoyhtiön raportointivaatimuksista sekä organisaatiosta.

Finanssivalvonta valvoo, että rahastoyhtiö noudattaa 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä.

7 §

Rahasto-osuuksien markkinointi muussa ETA-valtiossa kuin Suomessa

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka aikoo markkinoida Suomessa hoitamaansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on ilmoitettava siitä Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava seuraavat tiedot ja asiakirjat:

1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinniseksi sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, ja maininta siitä, että rahasto-osuuksia markkinoi sijoitusrahastoa hoitava rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö;

2) sijoitusrahaston säännöt, rahastoesite, viimeisin toimintakertomus ja sen jälkeinen puolivuotiskatsaus 9 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaisina käännöksinä;

3) avaintietoesite 9 §:n 2 momentin 2 kohdan mukaisena käännöksenä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Finanssivalvonnan on tarkastettava 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja sen liitteenä olevat asiakirjat ja toimitettava ne viimeistään kymmenen työpäivän kuluttua vastaanottamisesta sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Finanssivalvonnan on liitettävä asiakirjoihin lisäksi todistus siitä, että sijoitusrahasto täyttää tässä laissa säädetty vaatimukset.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava välittömästi rahastoyhtiölle tai ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiölle ilmoituksen ja todistuksen toimittamisesta sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle. Rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa aloittaa rahasto-osuuksien markkinoinnin sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa ilmoituspäivästä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus ja 2 momentissa tarkoitettu todistus on toimitettava kansainvälisellä rahoitusalueella yleisesti käytetyllä kielellä. Finanssivalvonta ja sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltainen viranomainen voivat sopia siitä, että ilmoitus ja todistus toimitetaan kummankin jäsenvaltion virallisella kielellä.

Finanssivalvonnan on siirrettävä ja arkistoitava tässä pykälässä tarkoitettut asiakirjat sähköisesti.

Komission notifiointiasetuksessa säädetään ilmoituksen vakiomallista ja yhteissijoitusyritystä koskevan todistuksen muodosta ja sisällöstä sekä sähköisestä ilmoitusmenettelystä.

8 §

Rahastoyhtiön velvollisuus pitää asiakirjat ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen saatavilla

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on huolehdittava, että 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut asiakirjat ja tarvittaessa niiden käännökset ovat sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten saatavilla rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön internetsivuilla. Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on pidettävä kyseiset asiakirjat ja käännökset ajan tasalla. Niiden on ilmoitettava sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja ilmoitettava, missä nämä asiakirjat ovat saatavilla sähköisessä muodossa.

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille 7 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin tehtävistä muutoksista.

Finanssivalvonta antaa komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat määräykset sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltaisten viranomaisten oikeudesta saada 7 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettut asiakirjat tämän pykälän 1 momentin mukaisesti.

9 §

Tiedonantovelvollisuus ulkomailla

Rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön, joka markkinoi Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa, on annettava siellä sijoittajille samat tiedot ja asiakirjat, jotka yhtiön on annettava 15 luvun mukaan Suomessa.

Tiedot ja asiakirjat ja niiden muutokset on annettava seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

1) tiedot ja asiakirjat on annettava sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion lainsäädännön mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta 15 luvun säännösten soveltamista;

2) sijoitusrahaston avaintietoesite on käännettävä sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion viralliselle kielelle tai yhdelle sen virallisista kielistä taikka sen toimivaltaisten viranomaisien hyväksymälle kielelle;

3) muut tiedot ja asiakirjat kuin avaintietoesite on käännettävä rahastoyhtiön valinnan mukaan sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion viralliselle kielelle tai yhdelle sen virallisista kielistä taikka sen toimivaltaisten viranomaisien hyväksymälle kielelle tai kansainvälisellä rahoitus-alalla yleisesti käytetylle kielelle.

Rahastoyhtiö ja ulkomainen ETA-rahastoyhtiö vastaa 2 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettujen käännösten laadinnasta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen sijoitusrahaston rahasto-osuuksien liikkeeseenlasku- ja lunastushinnat on julkistettava tämän lain mukaan määräytyvänä ajankohtana.

10 §

Finanssivalvonnan velvollisuus ryhtyä toimenpiteisiin

Jos sijoitusrahaston vastaanottavan ETA-valtion toimivaltainen viranomainen ilmoittaa Finanssivalvonnalle, ettei rahastoyhtiö tai ulkomainen ETA-rahastoyhtiö noudata sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnissa velvollisuuksia, jotka johtuvat sijoitusrahastodirektiivin täytäntöönpanemiseksi annetuista säännöksistä ja niiden noudattamisen valvonta ei kuulu asianomaisen ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille, Finanssivalvonnan on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että säännösten vastainen toiminta lopetetaan.

11 §

Sijoitusrahaston markkinointi muussa kuin ETA-valtiossa

Rahastoyhtiö saa markkinoida sijoitusrahaston rahasto-osuuksia myös muussa kuin ETA-valtiossa. Finanssivalvonnan on tarvittaessa annettava rahastoyhtiölle hakemuksesta viipymättä todistus siitä, että hakemuksen kohteena oleva sijoitusrahasto on rekisteröity Suomessa ja että se on Finanssivalvonnan valvonnassa.

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle niistä yleisistä vaikeuksista, joita rahastoyhtiöllä on hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinoinnissa kolmannessa maassa.

23 luku

Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinointi Suomessa

1 §

Notifikaatioilmoitus

Yhteissijoitusyritys saa markkinoida osuuksiaan Suomessa, jos sen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut markkinoinnin aloittamisesta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava:

1) tiedot järjestelyistä, jotka on tehty yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinniseksi Suomessa ja maininta siitä, että yhteissijoitusyrityksen osuuksia markkinoi yhteissijoitusyritystä hoitava rahastoyhtiö;

2) yhteissijoitusyrityksen säännöt tai perustamisasiakirjat, rahastoesite, viimeisin toimintakertomus ja sen jälkeen julkistettu puolivuotiskatsaus 6 §:n 2 momentin mukaisina käännöksinä;

3) avaintietoesite 6 §:n 2 momentin mukaisena käännöksenä;

4) yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen todistus siitä, että yhteissijoitusyritys täyttää sijoitusrahastodirektiivissä säädetyt vaatimukset.

Yhteissijoitusyritys saa aloittaa osuuksiensa markkinoinnin Suomessa, kun yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut sille 1 momentissa tarkoitettujen asiakirjojen toimittamisesta Finanssivalvonnalle.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta ja todistusta on toimitettava kansainvälisellä rahoitus-alalla yleisesti käytetyllä kielellä, jos Finanssivalvonta ja yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltainen viranomainen eivät sovi niiden toimittamisesta kummankin valtion virallisella kielellä.

Yhteissijoitusyrityksen on huolehdittava siitä, että 1 momentin 2 ja 3 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja ja tarvittaessa niiden käännökset ovat Finanssivalvonnan saatavilla sähköisesti. Yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava Finanssivalvonnalle asiakirjoihin tehdyistä muutoksista ja ilmoitettava, missä ne ovat saatavilla sähköisesti.

Yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen Finanssivalvonnalle 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin tehtävistä muutoksista.

Finanssivalvonnan on vastaanotettava ja arkistoitava tässä pykälässä tarkoitettuja asiakirjoja sähköisesti.

Sähköisestä ilmoitusmenettelystä säädetään lisäksi komission notifointiasetuksessa.

2 §

Markkinoinnin järjestäminen

Yhteissijoitusyrityksen on tämän lain mukaisesti toteutettava osuuksien markkinoinniseksi tarvittavat järjestelyt:

1) maksujen suorittamiseksi osuudenomistajille;

2) osuuksien lunastamiseksi;

3) niiden asiakirjojen ja tietojen saatavilla pitämiseksi, jotka yhteissijoitusyritys on velvollinen antamaan.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Ennen osuuksien markkinoimisen lopettamista yhteissijoitusyrityksen on ilmoitettava päätöksestään Finanssivalvonnalle ja julkaistava sitä koskeva ilmoitus vähintään yhdessä valtakunnallisessa sanomalehdessä. Ilmoituksessa on annettava tiedot siitä:

- 1) miten osuudenomistajille tarkoitetut maksut suoritetaan jatkossa;
- 2) miten osuuksien lunastamisvaatimukset esitetään ja missä;
- 3) miten asiakirjat ja tiedot, jotka yhteissijoitusyritys on velvollinen julkistamaan, pidetään saatavilla ja missä.

3 §

Markkinointivaatimuksia koskevien tietojen pitäminen saatavilla

Finanssivalvonnan on pidettävä internetsivuillaan saatavilla tietoja laeista, asetuksista ja määräyksistä, jotka eivät kuulu sijoitusrahastodirektiivin soveltamisalaan, mutta joilla on erityistä merkitystä 2 §:ssä tarkoitetuissa järjestelyissä Suomessa. Tiedot on pidettävä saatavilla selkeällä tavalla ja kansainvälisellä rahoitusallalla yleisesti käytetyllä kielellä.

Valtiovarainministeriön asetuksella annetaan komission sulautumisdirektiivin täytäntöönpanemiseksi tarvittavat tarkemmat säännökset 1 momentissa tarkoitettujen tietojen laajuudesta.

4 §

Yhteissijoitusyrityksen oikeudelliseen muotoon viittaaminen

Yhteissijoitusyritys voi käyttää Suomessa toimintaa harjoittaessaan nimessään tai toiminimessään samaa viittausta oikeudelliseen muotoonsa, jota se käyttää kotivaltiossaan.

5 §

Finanssivalvonnan velvollisuus ilmoittaa velvoitteiden rikkomisesta yhteissijoitusyrityksen kotivaltioon

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että yhteissijoitusyritys rikkoo osuuksien markkinoinnissa velvoitteita, jotka johtuvat sijoitusrahastodirektiivin täytäntöönpanemiseksi annetuista säännöksistä mutta joiden valvonta ei kuulu Finanssivalvonnan toimivaltaan, sen on ilmoitettava asiasta yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille.

Finanssivalvonnalla on oikeus ryhtyä sijoittajien suojaamiseksi tarvittaviin toimenpiteisiin Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:n mukaisesti. Finanssivalvonnalla on oikeus kieltää yhteissijoitusyritystä jatkamasta osuuksien markkinointia Suomessa, jos yritys jatkaa toimintaansa sijoittajien etujen vastaisella tavalla:

- 1) huolimatta yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisten viranomaisten toteuttamista toimenpiteistä;
- 2) koska toimenpiteet osoittautuvat riittämättömiksi; tai
- 3) koska toimenpiteitä ei toteuteta kohtuullisessa ajassa.

Finanssivalvonnan on ennen toimenpiteisiin ryhtymistä ilmoitettava niistä yhteissijoitusyrityksen kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille. Finanssivalvonnan on ilmoitettava toteuttamisestaan toimenpiteistä viipymättä Euroopan komissiolle ja Euroopan arvopaperimarkkinaviran-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

omaiselle. Finanssivalvonta voi 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden sijasta tarvittaessa saattaa asian Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi.

6 §

Yhteissijoitusyrityksen tiedonantovelvollisuus

Yhteissijoitusyrityksen, joka markkinoi osuuksiaan Suomessa, on tämän lain mukaisesti annettava sijoittajille Suomessa ne tiedot ja asiakirjat ja niihin tehdyt muutokset, jotka sen on annettava sijoittajille yhteissijoitusyrityksen kotivaltiossa sijoitusrahastodirektiivin IX luvun perusteella. Yhteissijoitusyrityksen on annettava ainakin seuraavat asiakirjat ja tiedot:

- 1) säännöt tai sijoitusyhtiön perustamisasiakirjat;
- 2) rahastoesite;
- 3) avaintietoesite;
- 4) toimintakertomus ja puolivuotiskatsaus;
- 5) osuuden liikkeeseenlasku- tai lunastushinta.

Avaintietoesite ja siihen tehdyt muutokset on julkistettava suomen tai ruotsin kielellä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä. Edellä 1 momentissa tarkoitettut muut asiakirjat ja tiedot ja niihin tehdyt muutokset on julkistettava yhteissijoitusyrityksen valinnan mukaan suomen tai ruotsin kielellä tai Finanssivalvonnan hyväksymällä muulla kielellä taikka kansainvälisellä rahoituslalla yleisesti käytetyllä kielellä. Yhteissijoitusyritys vastaa käännösten laadinnasta.

24 luku

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen perustaminen ja palvelujen tarjoaminen Suomeen

1 §

Sivuliikkeen perustaminen

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa perustaa sivuliikkeen Suomeen sen jälkeen, kun sen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut sivuliikkeen perustamisesta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava:

- 1) sivuliikkeen toimintasuunnitelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä toimintaa ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa Suomessa, tiedot sivuliikkeen hallintorakenteesta sekä kuvauksen riskienhallintamenetelmistä ja kuvauksen 8 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, menettelyistä ja järjestelyistä;
- 2) sivuliikkeen osoite, josta asiakirjoja on mahdollista tilata ja saada;
- 3) tiedot sivuliikkeen toiminnasta vastuussa olevista henkilöistä;
- 4) tiedot sivuliikkeen sijoittajien suojaksi tarkoitettu suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö aikoo hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa, 1 momentissa tarkoitettussa ilmoituksessa on oltava todistus siitä, että rahastoyhtiöllä on 2 luvun 1 §:ssä tarkoit-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

tua toimilupaa vastaava toimilupa, kuvaus rahastoyhtiön toimiluvan laajuudesta ja tiedot niitä sijoitusrahastotyyppistä koskevista rajoituksista, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa.

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen toimintaan sovelletaan 4 luvun 1 §:ää ja 2 §:n 1 ja 2 momenttia.

Sivuliike saa aloittaa toimintansa kahden kuukauden kuluttua siitä, kun Finanssivalvonta sai 1 momentissa tarkoitetut tiedot. Finanssivalvonnan on kahden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoitettava valvontaa varten sivuliikkeeltä vaadittavista tiedoista.

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle kirjallisesti 1 momentin 1—3 kohdassa tarkoitettuihin tietoihin tulevista muutoksista viimeistään kuukautta ennen niiden voimaantuloa.

Jos 2 momentin mukaan ilmoitetut tiedot muuttuvat, ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa harjoittaa toimintaa Suomessa sivuliikkeestä käsin edellyttäen, että Finanssivalvonta saa ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen muutoksista ja 2 momentissa tarkoitettua todistusta koskevat päivitettyt tiedot.

2 §

Palvelujen tarjoaminen sivuliikettä perustamatta

Ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä on oikeus harjoittaa toimintaa Suomessa perustamatta tytäryritystä tai sivuliikettä.

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa aloittaa toiminnan Suomessa sen jälkeen, kun sen kotivaltion toimivaltainen viranomainen on ilmoittanut asiasta Finanssivalvonnalle. Ilmoituksessa on oltava ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toimintasuunnitelma, joka sisältää tiedot siitä, mitä toimintaa ja miten rahastoyhtiö aikoo harjoittaa Suomessa, sekä kuvaus rahastoyhtiön riskienhallintamenetelmistä ja kuvaus 8 §:ssä tarkoitetuista toimenpiteistä, menettelyistä ja järjestelyistä. Lisäksi ilmoituksessa on oltava tiedot sijoittajien suojaksi tarkoitettusta suojajärjestelmästä tai sen puuttumisesta.

Jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö aikoo hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa, 2 momentissa tarkoitettua ilmoituksessa on oltava todistus siitä, että rahastoyhtiöllä on 2 luvun 1 §:ssä tarkoitettua toimilupaa vastaava toimilupa, kuvaus rahastoyhtiön toimiluvan laajuudesta ja tiedot niitä sijoitusrahastotyyppistä koskevista rajoituksista, joiden hoitoon rahastoyhtiöllä on toimilupa.

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen jälkeen aloittaa palvelujen tarjoamisen Suomessa. Finanssivalvonnan on kahden kuukauden kuluessa ilmoituksen vastaanottamisesta ilmoitettava valvontaa varten ulkomaiselta ETA-rahastoyhtiöltä vaadittavista tiedoista. Sijoitusrahaston perustamisesta Suomeen ja sen toiminnasta säädetään 3—10 §:ssä.

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava kirjallisesti etukäteen Finanssivalvonnalle 2 momentissa mainittuihin tietoihin tulevista muutoksista.

Jos 3 momentin mukaan ilmoitetut tiedot muuttuvat, ulkomainen ETA-rahastoyhtiö saa harjoittaa 1 momentin mukaisesti toimintaa Suomessa edellyttäen, että Finanssivalvonta saa ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaiselta viranomaiselta ilmoituksen muutoksista ja 3 momentissa tarkoitettua todistusta koskevat päivitettyt tiedot.

Yhteissijoitusyrityksen osuuksien markkinoinnista Suomessa säädetään 23 luvun 1—5 §:ssä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

3 §

ETA-rahastoyhtiön lupa sijoitusrahaston perustamiseen

Finanssivalvonta myöntää hakemuksesta ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiölle luvan perustaa sijoitusrahasto Suomeen. Luvan saamisen edellytyksenä on, että Finanssivalvonta hyväksyy sijoitusrahaston säännöt ja niiden muutokset 8 luvun mukaisesti ja säilytysyhteisön valinnan.

Lupahakemuksessa on sääntöjen ja säilytysyhteisöä koskevien tietojen lisäksi oltava:

- 1) selvitys siitä, että hakijalla on kotivaltiossaan lupa hoitaa sijoitusrahastoja ja lupa markkinoida niiden rahasto-osuuksia kotivaltiossaan;
- 2) ilmoitus perustettavan sijoitusrahaston säilytysyhteisön 20 luvun 7 §:ssä tarkoitetuista vastuhenkilöistä;
- 3) rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön välinen 21 luvun 11 §:n 1 momentissa tarkoitettu sopimus;
- 4) tiedot sijoitusten hoitoon ja hallinnoimiseen liittyvien tehtävien ulkoistamista koskevista järjestelyistä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettussa hakemuksessa voidaan viitata toimitettuihin tietoihin, jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö jo hoitaa Suomessa saman tyyppisiä sijoitusrahastoja. Finanssivalvonnalla on oikeus pyytää sen valvontavastuulla olevien säännösten noudattamisen varmistamiseksi ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisilta viranomaisilta tarpeellisia selvennyksiä ja tietoja 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitetuista asiakirjoista sekä 1 §:n 2 momentissa ja 2 §:n 3 momentissa tarkoitettun todistuksen perusteella siitä, kuuluuko sen tyyppinen sijoitusrahasto, jolle lupaa haetaan, ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toimiluvan piiriin.

4 §

Lupahakemuksen hylkääminen

Finanssivalvonnan on hylättävä ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön 3 §:n 1 momentissa tarkoitettu hakemus, jos:

- 1) yhtiö ei täytä 3 §:n 1 momentissa säädettyjä vaatimuksia eikä noudata tätä lakia 9 §:n mukaisesti;
- 2) yhtiöllä ei ole kotivaltionsa toimivaltaisten viranomaisten antamaa lupaa hoitaa sentyyppistä sijoitusrahastoa, jolle lupaa haetaan; tai
- 3) yhtiö ei ole toimittanut 3 §:n 2 momentin 3 ja 4 kohdassa tarkoitettuja asiakirjoja.

Ennen asian ratkaisemista Finanssivalvonnan on kuultava ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisia viranomaisia.

5 §

Lupahakemuksen käsittelyn määräaika

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sijoitusrahaston perustamista koskeva hakemus on ratkaistava kahden kuukauden kuluessa hakemuksen vastaanottamisesta tai, jos hakemus on ollut puutteellinen, siitä kun hakija on antanut asian ratkaisemista varten tarvittavat asiakirjat.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

6 §

Velvollisuus ilmoittaa luvan edellytyksissä tapahtuvista muutoksista

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on ilmoitettava Finanssivalvonnalle 3 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettuihin asiakirjoihin ja 4 kohdassa tarkoitettuihin järjestelyihin jälkikäteen tehdyistä olennaisista muutoksista.

Edellä 3 §:n 1 momentissa tarkoitetun sijoitusrahaston ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä tai säilytysyhteisöä ei saa vaihtaa eikä sijoitusrahaston sääntöjä muuttaa ilman Finanssivalvonnan hyväksymistä.

7 §

Finanssivalvonnan velvollisuus pitää internetsivuillaan saatavilla soveltuva sääntely

Finanssivalvonnan internetsivuilla on pidettävä saatavilla ne sijoitusrahastodirektiivin täytäntöönpanemiseksi annetut lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset, jotka koskevat sijoitusrahaston perustamista ja toimintaa, vähintään yhdellä kansainvälisellä rahoitusalueella yleisesti käytetyllä kielellä.

8 §

ETA-rahastoyhtiön velvollisuus järjestää asiakasvalitusten käsittely

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on tämän lain mukaisesti toteutettava 23 luvun 2 §:ssä tarkoitettujen toimenpiteiden ja otettava käyttöön asianmukaiset menettelyt varmistaakseen, että ne käsittelevät asianmukaisesti sijoittajien tekemiä valituksia ja sijoittajat voivat käyttää täysimääräisesti oikeuksiaan. Sijoittajien on näiden toimenpiteiden perusteella voitava tehdä valituksensa suomen tai ruotsin kielellä.

Lisäksi ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on otettava käyttöön asianmukaiset menettelyt ja järjestelyt tietojen asettamiseksi saataville yleisön tai Finanssivalvonnan pyynnöstä.

9 §

Velvollisuus noudattaa Suomen lainsäädäntöä

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön on noudatettava tätä lakia Suomessa hoitamansa sijoitusrahaston:

- 1) sääntöjen vahvistamiseen;
- 2) rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskuun ja lunastamiseen;
- 3) kokonaisriskin ja vipuvaikutuksen laskemiseen sekä muuhun sijoituspolitiikkaan ja sijoitusrajoituksiin;
- 4) lainaksioton, lainaksiannon ja ilman katetta tapahtuvan myynnin rajoittamiseen;
- 5) varojen arvonmääritykseen ja tilinpitoon;
- 6) liikkeeseenlasku- ja lunastushinnan laskemiseen sekä virheisiin, joita tehdään varojen nettoarvon ja siihen liittyvän sijoittajien korvauksen laskemisessa;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

- 7) tuottojen jakamiseen ja uudelleen sijoittamiseen;
- 8) rahastoesitteen, avaintietoesitteen ja määräaikauskatsausten antamiseen sekä muihin tietojen ilmoittamista ja raportointia koskeviin vaatimuksiin;
- 9) markkinoimiseksi tehtyihin järjestelyihin;
- 10) osuudenomistajasuhteisiin;
- 11) sulautumiseen ja uudelleenjärjestelyihin;
- 12) purkamiseen ja selvitysmenettelyyn;
- 13) rahasto-osuusrekisterin sisältöön;
- 14) rahasto-osuudenomistajien äänioikeuksien ja rahasto-osuudenomistajien 1—13 kohtaan liittyvien muiden oikeuksien käyttöön.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua sijoitusrahastoa hoitavan rahastoyhtiön lupa- ja valvontamaksuihin sovelletaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annettua lakia (879/2008).

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta antaa Verohallinnolle sen tehtävien hoitamiseksi tarvittavat tiedot säädetään verotusmenettelystä annetussa laissa (1558/1995).

10 §

ETA-rahastoyhtiön toiminnan rajoittaminen ja kieltäminen

Jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla on Suomessa sivuliike tai joka tarjoaa palveluja Suomeen sivuliikettä perustamatta, ei noudata tätä lakia, Finanssivalvonta voi ryhtyä Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:ssä säädettyihin toimenpiteisiin. Jos ulkomainen ETA-rahastoyhtiö hoitaa Suomessa sijoitusrahastoa, Finanssivalvonta voi vaatia mainitun pykälän 3 ja 6 momentissa tarkoitettussa tilanteessa rahastoyhtiötä lopettamaan sijoitusrahaston hoitamisen. Finanssivalvonta voi vaatia sijoitusrahaston hoitamisen lopettamista asianomaista rahastoyhtiötä kuultuaan myös, jos sijoitusrahastoa hoitamisessa on olennaisesti rikottu Suomessa yleisen edun turvaamiseksi voimassa olevaa lainsäädäntöä. Finanssivalvonnan on ilmoitettava edellä tarkoitettujen toimenpiteiden tiedoksi Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle.

Jos Finanssivalvonta katsoo Finanssivalvonnasta annetun lain 61 §:n 3 momentissa tarkoitettujen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisen viranomaisen toimenpiteiden riittämättömiksi, se voi 1 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisen sijasta ilmoittaa asiasta Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle.

Finanssivalvonta voi ennen 1 tai 2 momentissa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamista kieltää tämän lain vastaisen toiminnan, jos kiello on asian kiireellisyyden vuoksi välttämätön sijoittajien tai niiden henkilöiden etujen suojaamiseksi, joille palvelua on tarjottu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava tällaisista toimenpiteistä mahdollisimman nopeasti Euroopan komissiolle, Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

25 luku

Ulkomaisia rahastoyhtiöitä ja valvontayhteistyötä koskevat erityissäännökset

1 §

Ulkomaisia ETA-rahastoyhtiöitä koskevat erityissäännökset

Ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön, joka harjoittaa toimintaa sivuliikkeen välityksellä, sovelletaan, mitä 4 luvun 1 §:ssä säädetään liiketoiminnan harjoittamiseen tarvittavista voimavaroista ja menettelytavoista ja, mitä 2 §:ssä säädetään sijoitusrahastotoiminnan harjoittamisesta.

Finanssivalvonta vastaa 1 momentin noudattamisen valvonnasta.

2 §

Sijoituspalvelulain säännösten soveltaminen

Edellä 2 luvun 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua toimintaa sivuliikkeen välityksellä harjoittavaan ulkomaiseen ETA-rahastoyhtiöön sovellettavista säännöksistä säädetään lisäksi sijoituspalvelulain 1 luvun 6 §:n 1 momentissa.

3 §

Sijoittajien korvausrahastoon liittyminen

Edellä 2 §:ssä tarkoitetun ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen jäsenyydestä sijoittajien korvausrahastossa säädetään sijoituspalvelulain 11 luvun 18—25 §:ssä.

4 §

Sivuliikkeen ilmoittaminen kaupparekisteriin

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön velvollisuudesta tehdä sivuliikkeestä ilmoitus kaupparekisteriin säädetään kaupparekisterilain (129/1979) 13 a §:ssä.

Sen estämättä, mitä muualla laissa säädetään toiminimestä, ulkomainen ETA-rahastoyhtiö voi Suomessa harjoittaa toimintaansa samalla toiminimellä kuin sillä on kotivaltiossaan.

Patentti- ja rekisterihallitus voi vaatia, että toiminimeen tehdään erottava lisäys, jos:

- 1) toiminimi ei selvästi erotu parempaa etuoikeutta nauttivista nimistä; tai
- 2) on tarjolla vaara, että se on sekoitettavissa sellaiseen toiminimeen tai tavaramerkkiin, johon jollain toisella on yksinoikeus Suomessa.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

5 §

Sivuliikkeen johtaja

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen toiminnasta vastaa sivuliikkeen johtaja, joka myös edustaa rahastoyhtiötä sivuliikkeen toimintaa koskevissa oikeussuhteissa.

Sivuliikkeen johtajana ei voi olla oikeushenkilö eikä alaikäinen tai se, jolle on määrätty edunvalvoja, jonka toimintakelpoisuutta on rajoitettu tai joka on konkurssissa. Liiketoimintakiellon vaikutuksesta kelpoisuuteen säädetään liiketoimintakiellosta annetussa laissa (1059/1985).

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen johtajaan sovelletaan, mitä 3 luvun 2 §:ssä säädetään rahastoyhtiön toimitusjohtajasta.

6 §

Sivuliikkeen riskienhallinta

Ulkomainen ETA-rahastoyhtiö ei saa Suomessa harjoittamassaan toiminnassa ottaa niin suurta riskiä, että se vaarantaa sivuliikkeen asiakkaiden edut. Sivuliikkeellä on oltava toimintaansa nähdén riittävät riskienhallintajärjestelmät.

7 §

Sivuliikkeen varautumisvelvollisuus

Mitä 4 luvun 9 §:ssä säädetään varautumisesta ja siitä aiheutuvien kustannusten korvaamisesta, koskee myös ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikettä, jonka välityksellä rahastoyhtiö hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa.

Mitä 1 momentissa säädetään ei kuitenkaan koske ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikettä siltä osin kuin sivuliike on rahastoyhtiön kotivaltion lainsäädännön nojalla varmistanut tehtäviensä hoitamisen poikkeusoloissa 1 momenttia vastaavalla tavalla ja esittänyt siitä Finanssivalvonnalle riittävän selvityksen.

8 §

Vaitiolo- ja salassapito- ja asiakkaan tuntemista koskevien säännösten soveltaminen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeeseen

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen toimihenkilön salassapitovelvollisuuteen sovelletaan 26 luvun 1 §:ää, salassa pidettävien tietojen luovuttamiseen 2 §:ää, velvollisuuteen tuntea asiakas 15 §:ää ja salassapitovelvollisuuden rikkomiseen 27 luvun 5 §:ää.

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, sivuliikkeellä on kuitenkin oikeus antaa edustamansa rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaiselle viranomaiselle tai valvonnasta vastaavalle yhteisölle sekä edustamansa rahastoyhtiön tilintarkastajalle ne tiedot, jotka tämän lain mukaan on ilmoitettava.

Tilintarkastajan ilmoitusvelvollisuudesta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 31 §:ssä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

9 §

Haasteen tiedoksiantaminen

Haaste tai muu tiedoksianto katsotaan toimitetuksi ulkomaiselle ETA-rahastoyhtiölle, jos se on annettu tiedoksi sille, jolla on oikeus yksin tai yhdessä toisen kanssa edustaa rahastoyhtiötä.

Jollei ketään 1 momentissa tarkoitetuista rahastoyhtiön edustajista ole merkitty kaupparekisteriin, tiedoksianto voidaan toimittaa luovuttamalla asiakirjat jollekulle rahastoyhtiön palveluksessa olevalle tai, jos tällaista henkilöä ei tavata, rahastoyhtiön sivuliikkeen sijaintipaikan poliisiviranomaiselle noudattaen lisäksi oikeudenkäymiskaaren 11 luvun 7 §:n 2—4 momenttia.

10 §

Sivuliikkeen johtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön sivuliikkeen johtaja on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka hän on toimessaan tahallisesti tai huolimattomuudesta aiheuttanut sivuliikkeen asiakkaalle tai muulle henkilölle rikkomalla tätä lakia tai muuta sivuliikkeen toimintaa koskevaa säännöstä.

Vahingonkorvauksen sovittelusta säädetään vahingonkorvauslain (412/1974) 2 luvussa ja korvausvastuun jakaantumisesta 6 luvussa.

11 §

ETA-rahastoyhtiön toimiluvan peruuttaminen yhtiön hoitaessa sijoitusrahastoa Suomessa

Finanssivalvontaa on kuultava ennen ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön toimiluvan peruuttamista, jos yhtiö hoitaa sijoitusrahastoa Suomessa. Ennen luvan peruuttamista Finanssivalvonnan on ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sijoittajien etujen suojaamiseksi.

12 §

Finanssivalvonnan velvollisuus ilmoittaa säännösten vastaisesta toiminnasta

Jos Finanssivalvonnalla on perusteltu syy epäillä, että sen valvonnan piiriin kuulumaton toimija harjoittaa tai on harjoittanut sijoitusrahastodirektiivin vastaista toimintaa toisen ETA-valtion alueella, sen on ilmoitettava tästä asianomaisen ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle.

13 §

Suomessa suoritettu valvontatoimenpide

Toisen ETA-valtion toimivaltaisen viranomaisen pyynnöstä Suomessa suoritettavaan valvontatoimeen tai paikalla tehtävään tarkastukseen tai tutkintaan sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain 60 §:n 1—3 momenttia.

Finanssivalvonnan oikeudesta kieltäytyä valvontayhteistyöstä säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 53 §:ssä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Valvontayhteistyöstä paikalla tehtävissä tarkastuksissa ja tutkinnoissa säädetään komission notifiointiasetuksessa.

14 §

Valvontayhteistyöstä kieltäytyminen

Jos Finanssivalvonnan valvontayhteistyötä koskeva pyyntö on hylätty tai siihen ei ole vastattu kohtuullisessa ajassa, Finanssivalvonta voi saattaa asian Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaisen käsiteltäväksi. Edellytyksenä on, että Finanssivalvonnan pyyntö koskee:

- 1) sijoitusrahastodirektiivin 109 artiklan mukaista tietojen vaihtoa;
- 2) toisessa ETA-valtiossa suoritettavaa paikalla tehtävää tarkastusta tai tutkintaa; tai
- 3) sen omien virkamiesten osallistumista toisessa ETA-valtiossa suoritettavaan tarkastukseen tai tutkintaan asianomaisen toimivaltaisen viranomaisen virkamiesten mukana.

15 §

Finanssivalvonnan velvollisuus toimittaa tietoja ETA-valtion toimivaltaiselle viranomaiselle

Finanssivalvonnan velvollisuudesta toimittaa tietoja ETA-valtion toimivaltaisille viranomaisille säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 52 §:ssä.

Finanssivalvonnan on tehtävä yhteistyötä rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaisen viranomaisen kanssa sen varmistamiseksi, että viimeksi mainittu viranomainen kerää rahastoyhtiöltä tiedot, joita tarvitaan sen valvomiseksi, että rahastoyhtiö noudattaa siihen isäntävaltiossa sovellettavia säännöksiä.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava rahastoyhtiön isäntävaltion toimivaltaisille viranomaisille rahastoyhtiössä havaituista ongelmista, jos ne saattavat vaikuttaa olennaisesti rahastoyhtiön kykyyn hoitaa sijoitusrahastoon liittyviä tehtäviään asianmukaisesti, sekä liiketoiminnan harjoittamista koskevien tämän lain mukaisten vaatimusten rikkomisista.

Finanssivalvonnan on viipymättä ilmoitettava ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön kotivaltion toimivaltaisille viranomaisille rahastoyhtiön Suomessa hoitamassa sijoitusrahastossa havaituista ongelmista, jos ne saattavat vaikuttaa olennaisesti rahastoyhtiön kykyyn hoitaa tehtäviään asianmukaisesti tai noudattaa niitä tämän lain mukaisia vaatimuksia, jotka kuuluvat Finanssivalvonnan valvontavastuulle.

Toimivaltaisten viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta säädetään komission notifiointiasetuksessa.

16 §

Finanssivalvonnan ilmoitus Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle ja Euroopan komissiolle tiedot niistä tapauksista, joissa:

- 1) 24 luvun 3 §:ssä tarkoitettu hakemus on hylätty;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2) Finanssivalvonta on päättänyt olla tekemättä 22 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua ilmoitusta toisen ETA-valtion viranomaiselle.

17 §

Suomen viranomaisten ilmoittaminen

Finanssivalvonnan on ilmoitettava Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle, Euroopan komissiolle ja ETA-valtioiden toimivaltaisille viranomaisille Finanssivalvonnasta annetun lain 71 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettujen Suomen viranomaisten nimet.

IX OSA

ERINÄISET SÄÄNNÖKSET

26 luku

Salassapito- ja vahingonkorvausvelvollisuus sekä asiakkaan tunteminen

1 §

Salassapitovelvollisuus

Rahastoyhtiön ja säilytisyhteisön hallituksen jäsen, toimitusjohtaja, tilintarkastaja sekä toimihenkilö ovat velvollisia pitämään salassa, mitä he ovat tehtävässään saaneet tietää rahasto-osuudenomistajan tai jonkun muun taloudellisesta asemasta taikka liike- tai ammatillisaisuudesta.

Rahastoyhtiö ja säilytisyhteisö ovat oikeutettuja antamaan 1 momentissa tarkoitettuja tietoja ainoastaan syyttäjä- tai esitutkintaviranomaisille rikoksen selvittämiseksi sekä muuten laissa sel- laisten tietojen saantiin oikeutetulle viranomaiselle.

2 §

Salassa pidettävien tietojen luovuttaminen

Sen estämättä, mitä 1 §:ssä säädetään, rahastoyhtiö saa luovuttaa 1 §:ssä tarkoitettuja tietoja samaan konserniin, konsolidointiryhmään ja rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetussa laissa (699/2004) tarkoitettuun rahoitus- ja vakuutusryhmittymään kuuluvalla yhteisölle asiakaspalvelua ja muuta asiakassuhteen hoitamista, markkinointia sekä konsernin, konsolidointiryhmän tai rahoitus- ja vakuutusryhmittymän riskienhallintaa varten. Mitä edellä säädetään, ei koske henkilötietolain (523/1999) 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

Sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, rahastoyhtiö saa luovuttaa asiakasrekisterissään olevia markkinointia sekä asiakaspalvelua ja muita asiakassuhteen hoitamista varten tarpeellisia tietoja sellaiselle yritykselle, joka kuuluu rahastoyhtiön kanssa samaan taloudelliseen yhteenliitty-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

mään, jos tietojen vastaanottajaa koskee tässä laissa säädetty tai sitä vastaava salassapitovelvollisuus. Mitä edellä säädetään, ei koske henkilötietolain 11 §:ssä tarkoitettujen arkaluonteisten tietojen luovuttamista.

3 §

Rahastoyhtiön vahingonkorvausvelvollisuus

Rahastoyhtiö on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka se on tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttanut sijoitusrahastolle taikka rahasto-osuudenomistajalle tai muulle henkilölle tämän lain, sijoitusrahastodirektiivin perusteella annettujen Euroopan unionin asetusten tai sijoitusrahaston sääntöjen vastaisella menettelyllä.

Mitä 1 momentissa säädetään velvollisuudesta vahingon korvaamiseen, koskee myös sitä, jolle rahastoyhtiö on ulkoistanut toimintonsa 6 luvun 1 §:n mukaisesti.

4 §

Rahastoyhtiön hallituksen jäsenen ja toimitusjohtajan vahingonkorvausvelvollisuus

Rahastoyhtiön hallituksen jäsen ja toimitusjohtaja ovat velvollisia korvaamaan vahingon, jonka he tehtävässään ovat tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaneet rikkomalla tätä lakia tai sijoitusrahaston sääntöjä rahastoyhtiölle, sen osakkeenomistajalle, sijoitusrahastolle taikka rahasto-osuuden omistajalle tai muulle henkilölle. Vahinko katsotaan aiheutetuksi huolimattomuudesta, jollei menettelystä vastuussa oleva osoita menetelleensä huolellisesti. Mitä edellä säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 15 luvun tai tämän luvun 1 tai 2 §:n taikka 15 §:n 1, 3 tai 4 momentin säännöksiä.

Tilintarkastajan vahingonkorvausvelvollisuudesta säädetään tilintarkastuslain 10 luvun 9 §:ssä.

5 §

Rahastoyhtiön osakkeenomistajan vahingonkorvausvelvollisuus

Rahastoyhtiön osakkeenomistaja ja osakkeenomistajaan arvopaperimarkkinalain 9 luvun 4 §:ssä tarkoitettulla tavalla rinnastettava on velvollinen korvaamaan vahingon, jonka tämä myötävaikuttamalla tämän lain tai sijoitusrahaston sääntöjen rikkomiseen tahallaan tai huolimattomuudesta on aiheuttanut rahastoyhtiölle, sen osakkeenomistajalle, sijoitusrahastolle taikka rahasto-osuudenomistajalle tai muulle henkilölle. Mitä edellä säädetään, ei koske vahinkoja siltä osin kuin ne on aiheutettu rikkomalla 15 luvun tai tämän luvun 1 tai 2 §:n taikka 15 §:n 1, 3 tai 4 momentin säännöksiä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

6 §

Säilytysyhteisön korvausvelvollisuus

Säilytysyhteisö vastaa rahastoyhtiölle ja sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille 21 luvun 3 §:n 1 ja 2 momentin mukaisesti säilytysyhteisön ja sellaisen palveluntarjoajan, jolle rahoitusvälineiden säilyttäminen on ulkoistettu, säilytettävänä olevien rahoitusvälineiden menetyksestä.

Jos 1 momentissa tarkoitettu rahoitusväline menetetään, säilytysyhteisön on palautettava viipymättä samanlainen rahoitusväline tai menetetyn rahoitusvälineen arvoa vastaava rahamäärä rahastoyhtiön hoitamalle sijoitusrahastolle. Säilytysyhteisö ei ole vastuussa menetyksestä, jos se voi osoittaa, että menetys on seurausta ulkopuolisesta tapahtumasta, johon se ei ole kohtuudella voinut vaikuttaa, ja jonka seuraukset eivät olisi olleet vältettävissä kaikista kohtuullisiksi katsottavista toimista huolimatta.

Säilytysyhteisö vastaa rahastoyhtiölle ja sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajille muusta kuin 1 momentissa tarkoitettusta tappiosta vain, jos se aiheutuu siitä, että säilytysyhteisö on tahallaan tai huolimattomuudesta jättänyt velvoitteensa täyttämättä.

Edellä 21 luvun 5 §:n 2—4 momentissa sekä 6 ja 7 §:ssä tarkoitettu tehtävien ulkoistaminen tai niiden edelleen siirtäminen ei vaikuta säilytysyhteisön vastuuseen. Tätä vastuuta ei voida poistaa tai rajoittaa sopimuksella.

Rahasto-osuudenomistajalla on oikeus vaatia korvausta säilytysyhteisöltä joko suoraan tai rahastoyhtiön välityksellä.

7 §

Avaintietoesitteestä johtuvien vahinkojen korvaaminen

Vahinko, joka johtuu yksinomaan sijoittajalle annettavassa avaintietoesitteessä annetuista tiedoista, on korvattava vain, jos tiedot ovat harhaanjohtavia, epätarkkoja tai ristiriitaisia rahastoesitteen asianomaisten osien kanssa. Avaintietoesitteessä on oltava tätä koskeva selvä varoitus.

8 §

Korvauksen sovittelu

Vahingonkorvauksen sovittelusta säädetään vahingonkorvauslain 2 luvussa ja korvausvastuun jakaantumisesta 6 luvussa.

9 §

Rahasto-osuudenomistajia yhteisesti kohdanneen vahingon korvaaminen

Kaikkia rahasto-osuudenomistajia yhteisesti kohdanneesta vahingosta johtuvan 3—6 §:ssä tarkoitetun korvausvaatimuksen esittämisestä ja kanteen nostamisesta päättää rahasto-osuudenomistajien kokous.

Jos korvauskanne päätetään nostaa, kokouksessa on valittava asiamies, jolla on oikeus edustaa rahasto-osuudenomistajia vahingonkorvausasiassa. Asiamiehelle on annettava toimintaohjeet.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Asiasta aiheutuneet kulut ja asiamiehelle menevä palkkio suoritetaan sijoitusrahaston varoista Finanssivalvonnan vahvistaman laskelman mukaisesti.

Rahasto-osuudenomistajille yhteisesti määrätty vahingonkorvaus suoritetaan sijoitusrahastolle.

10 §

Määrävähemmistön oikeus ajaa kannetta sijoitusrahaston hyväksi

Jos rahasto-osuudenomistajien kokouksessa on päätetty olla esittämättä korvausvaatimusta tai nostamatta korvauskannetta mutta rahasto-osuudenomistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista rahasto-osuuksista tai yksi kolmasosa kokouksessa edustetuista rahasto-osuuksista, ovat äänestäneet päätöstä vastaan, kannetta voidaan ajaa rahasto-osuudenomistajien puolesta sen estämättä, mitä 9 §:n 1 momentissa säädetään. Kanne voidaan myös nostaa, jos rahasto-osuudenomistajien kokousta ei ole saatu kutsuttua koolle.

Kanteen voivat nostaa rahasto-osuudenomistajat, joilla on vähintään yksi kahdeskymmenesosa kaikista rahasto-osuuksista tai vähintään vastaava määrä rahasto-osuuksia kuin 1 momentissa tarkoitetuilla päätöstä vastustaneilla rahasto-osuudenomistajilla. Jos rahasto-osuudenomistaja luopuu kanteesta sen nostamisen jälkeen, muut kanteen nostaneet rahasto-osuudenomistajat voivat kuitenkin jatkaa sitä.

Kanne on pantava vireille kolmen kuukauden kuluessa rahasto-osuudenomistajien kokouksen päätöksestä. Kanteen nostaneet rahasto-osuudenomistajat vastaavat oikeudenkäyntikuluista, jotka korvataan sijoitusrahaston varoista siltä osin kuin sijoitusrahastolle oikeudenkäynnillä voitetut varat siihen riittävät.

Sijoitusrahaston sulautuminen toiseen vastaavaa sijoituspolitiikkaa harjoittavaan sijoitusrahastoon ei vaikuta sulautuneen sijoitusrahaston rahasto-osuudenomistajien vähemmistön kanneoikeuteen. Vähemmistökanteella saadut varat tulevat vastaanottavalle sijoitusrahastolle myös sulautuneen rahaston rahasto-osuudenomistajien hyväksi.

11 §

Rahasto-osuudenomistajan itsenäinen kanneoikeus

Jos sijoitusrahasto on lakkautettu, eikä 9 §:ssä tarkoitettua vahinkoa koskevan korvausvaatimuksen esittämisestä sen vuoksi voida päättää rahasto-osuudenomistajien kokouksessa, kullakin osuudenomistajalla on 9 §:n estämättä itsenäinen kanneoikeus. Lisäksi kuluttaja-asiamies voi Finanssivalvontaa kuultuaan vuoden kuluessa lakkauttamisesta panna kuluttajan asemassa olevien osuudenomistajien puolesta kantajana vireille ryhmäkannelaissa (444/2007) tarkoitetun ryhmäkanteen ja käyttää siinä asianosaisena puhevaltaa.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

12 §

Rangaistavaan tekoon perustuva vahingonkorvaus

Jos 9 §:ssä tarkoitettu vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, myös rahasto-osuudenomistajien tästä johtuvaan rangaistusvaatimukseen sovelletaan, mitä tässä luvussa säädetään vahingonkorvausvaatimuksesta.

13 §

Haasteen tiedoksiantaminen rahasto-osuudenomistajille

Rahasto-osuudenomistajille yhteisesti osoitettu haaste tai muu tiedonanto katsotaan toimitetuksi rahasto-osuudenomistajille, kun se on annettu rahastoyhtiölle tiedoksi.

14 §

Finanssivalvonnan oikeus ajaa kannetta osuudenomistajien puolesta

Finanssivalvonnalla on oikeus, jos se katsoo rahasto-osuudenomistajien edun sitä vaativan, ajaa rahasto-osuudenomistajien puolesta 3—6 §:ssä tarkoitettua korvauskannetta.

15 §

Asiakkaan tunteminen

Rahastoyhtiön, rahasto-osuuden hoitajan ja säilytisyhteisön on tunnettava asiakkaansa. Rahastoyhtiön, rahasto-osuuden hoitajan ja säilytisyhteisön on lisäksi tunnistettava asiakkaan tosi-asiallinen edunsaaja ja henkilö, joka toimii asiakkaan lukuun. Tässä momentissa säädettyä velvollisuutta täytettäessä voidaan hyödyntää 2 momentissa tarkoitettuja järjestelmiä.

Rahastoyhtiöllä, rahasto-osuuden hoitajalla ja säilytisyhteisöllä on oltava riittävät riskienhallintajärjestelmät, joilla ne voivat arvioida asiakkaista toiminnalleen aiheutuvia riskejä.

Asiakkaan tuntemisesta säädetään lisäksi rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen estämisestä annetussa laissa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitetuista asiakkaan tuntemisessa noudatettavista menettelytavoista ja 2 momentissa tarkoitetuista riskienhallintajärjestelmistä.

27 luku

Seuraamukset ja rikkomuksista ilmoittaminen

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään rikemaksu, ovat tämän lain:

- 1) 3 luvun 6—9 §:n säännökset sisäpiiri-ilmoituksesta ja sisäpiirirekisteristä;
- 2) 3 luvun 11 §:n säännös 6 §:ssä tarkoitetun ilmoitusvelvollisen arvopapereiden ja johdannais-sopimusten hankintaa ja luovutusta koskevista edellytyksistä;
- 3) 8 luvun 3 §:n 4 momentin säännös säännöissä määrättyistä varojen sijoittamista koskevista rajoituksista;
- 4) 8 luvun 8 §:n säännökset rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärästä;
- 5) 19 luvun 4 §:n 1 ja 3—5 momentin säännökset säilytysyhteisön velvollisuuksista vastata sijoitusrahaston hoidosta erityistilanteissa.

Edellä 1 momentissa säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä ovat myös 1 momentin 1 ja 3 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja sijoitusrahastodirektiivin perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat tämän lain:

- 1) 2 luvun 3 §:n säännös nimityksen ”rahastoyhtiö” tai ”rahasto-osakeyhtiö” käytöstä toiminnassa tai muuten toimintaa osoittamaan;
- 2) 2 luvun 14 §:n säännös rahastoyhtiötä koskevasta kiellosta omistaa toisen rahastoyhtiön osakkeita tai hoitamansa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia;
- 3) 5 luvun 1 §:n säännökset rahastoyhtiön riskien hallinnasta ja 2 §:n säännökset maksuvalmiutta koskevasta vaatimuksesta;
- 4) 8 luvun 4 §:n 1 momentin säännös velvollisuudesta käyttää nimitystä ”sijoitusrahasto”;
- 5) 10 luvun 1 §:n 1 ja 2 momentin säännökset rahasto-osuuksien liikkeeseenlaskusta, 3 §:n 4 momentin säännös sijoitusrahaston sääntöihin sisällytettävistä tiedoista, 5 §:n 1 momentin säännökset rahasto-osuuden lunastamisesta ja 8 §:n 1 momentin säännös rahasto-osuuksien lunastamisen keskeyttämistä koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta;
- 6) 13 luvun 9 §:n 1 momentin säännökset äänivallasta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat 1 momentissa säädetyn lisäksi tämän lain:

- 1) 2 luvun 1 §:n säännös sijoitusrahastotoiminnan ja 20 luvun 1 §:n 1 momentin säilytysyhteisötoiminnan harjoittamisesta, jos toimintaa harjoitetaan ilman toimilupaa;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2) 2 luvun 4 §:n 1 momentin ja 5 §:n säännökset rahastoyhtiön toimilupaa haettaessa ilmoitettuihin tiedoista, jos toimilupa on myönnetty hakijan antamien väärin tai harhaanjohtavien tietojen perusteella, sekä 3 luvun 1 §:n säännökset rahastoyhtiön pääomasta ja 20 luvun 9 §:n säännökset säilytysyhteisön pääomavaatimuksista;

3) 4 luvun 1 §:n säännökset rahastoyhtiön toiminnan järjestämisestä, 6 §:n säännökset henkilökohtaisista liiketoimista ja 10 §:n säännökset liiketoimista säilytettävistä tiedoista;

4) 4 luvun 2 §:n säännökset sijoitusrahastotoiminnassa noudatettavasta huolellisuudesta ja toimimisesta sijoitusrahaston ja sen rahasto-osuudenomistajien etujen mukaisesti ja velvollisuudesta kohdella rahasto-osuudenomistajia yhdenvertaisesti sekä eturistiriitatilanteiden hallinnasta;

5) 4 luvun 7 §:n 1—4 ja 6—8 momentin säännökset velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön osakkeiden hankkimisesta, omistusosuuden lisäämisestä ja hankitun omistusosuuden luovuttamisesta ja vähentämisestä sekä Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistusosuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta;

6) 4 luvun 7 §:n 5 ja 8 momentin säännökset rahastoyhtiön ja säilytysyhteisön ja niiden omistusyhteisöjen velvollisuudesta ilmoittaa Finanssivalvonnalle viivytyksettä tietoonsa tulleet omistusosuuksien muutokset ja vähintään kerran vuodessa omistusosuuksien omistajat ja omistusten suuruudet;

7) 6 luvun 1 §:n 2—7 momentin ja 2 §:n säännökset rahastoyhtiön velvollisuuksista, kun liiketoimintaa harjoitetaan asiamiehen välityksellä tai liiketoiminnan kannalta merkittävä toiminto ulkoistetaan;

8) 7 luvun 5 §:n, 15 luvun 1 ja 3—12 §:n sekä 26 luvun 7 §:n säännökset markkinointia ja sijoittajille annettavia tietoja koskevista velvollisuuksista, jos säännösten laiminlyönti on toistuvaa;

9) 8 luvun 7 §:n 1 momentin säännökset kiellosta aloittaa sijoitusrahaston rahasto-osuuksien markkinointi ja varojen vastaanottaminen ennen sijoitusrahaston sääntöjen vahvistamista ja 24 luvun 3 §:n 1 momentin säännös ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön Suomeen perustettavan sijoitusrahaston luvanvaraisuudesta sekä 9 luvun 1 §:n 2 momentin säännös sijoitusrahaston varojen säilyttämisestä erillään rahastoyhtiön omaisuudesta;

10) 8 luvun 9 §:n, 13 luvun 2 §:n 1 momentin, 3—9 §:n, 10 §:n 1 ja 2 momentin, 11—16, 18, 19 ja 23 §:n säännökset sijoitusrahaston varojen sijoittamisesta, jos säännösten rikkominen tai laiminlyönti on toistuvaa;

11) 13 luvun 17 §:n säännökset riskienhallintamenetelmistä ja menettelyistä vakioimattomien johdannaissopimusten arvon määrittämiseksi ja johdannaissopimuksia koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta;

12) 20 luvun 2 ja 3 §:n säännökset säilytysyhteisön toimilupaa haettaessa ilmoitettuihin tiedoista, jos toimilupa on myönnetty hakijan antamien väärin tai harhaanjohtavien tietojen perusteella;

13) 21 luvun 2—4 §:n säännökset säilytysyhteisön velvollisuuksista ja 5 §:n säännös tehtävien ulkoistamisesta;

14) 22 luvun 7 §:n 1, 4 ja 6 momentin säännökset rahastoyhtiön ja ulkomaisen ETA-rahastoyhtiön ilmoitusvelvollisuudesta Finanssivalvonnalle, jos se aikoo markkinoida Suomessa hoitamsa sijoitusrahaston rahasto-osuuksia sijoitusrahaston vastaanottavassa ETA-valtiossa;

15) 27 luvun 7 §:n 1 ja 5 momentin säännökset rikkomusten ilmoittamisesta koskevista menettelytavoista.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 ja 14 ar-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

tiklan säännökset arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisesta sijoitusrahastojen osalta.

Edellä säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat 1 momentin 3 kohdassa, 2 momentin 2—4, 8, 10—12 ja 14—15 kohdassa ja 3 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset ja sijoitusrahastodirektiivin, EU:n vakavaraisuusasetuksen tai arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen perusteella annettujen komission asetusten ja päätösten säännökset.

3 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen, julkistaminen ja täytäntöönpano

Hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

4 §

Sijoitusrahastorikos

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) harjoittaa 1 luvun 2 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoitusrahastotoimintaa tai 9 kohdassa tarkoitettua säilytysyhteisötoimintaa olematta siihen oikeutettu,

2) 2 luvun 3 §:n vastaisesti käyttää toiminimessään tai muuten toimintaansa osoittamaan nimitystä ”rahastoyhtiö” tai ”rahasto-osakeyhtiö” tai

3) 8 luvun 4 §:n 1 momentin vastaisesti käyttää nimitystä ”sijoitusrahasto”,
on tuomittava, jollei teosta ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *sijoitusrahastorikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään yhdeksi vuodeksi.

Rangaistus väärän todistuksen antamisesta viranomaiselle säädetään rikoslain (39/1889) 16 luvun 8 §:ssä.

5 §

Salassapitovelvollisuuden rikkominen

Rangaistus 26 luvun 1 §:ssä ja tämän luvun 7 §:ssä säädetyn salassapitovelvollisuuden rikkomisesta tuomitaan rikoslain 38 luvun 1 tai 2 §:n mukaan, jollei teosta muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta.

6 §

Syyteoikeus

Jos 4 §:ssä tarkoitettulla rikoksella on loukattu ainoastaan yksityisen oikeutta, syyttäjä ei saa nostaa siitä syytettä, ellei asianomistaja ilmoita sitä syytteesen pantavaksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Syyttäjä saa 5 §:ssä tarkoitetusta salassapitovelvollisuuden rikkomisesta nostaa syytteen vain, jos Finanssivalvonta on ilmoittanut sen syytteeseen pantavaksi ja jos rikoksella on loukattu muutakin kuin ainoastaan yksityisen oikeutta, ellei asianomistaja ole sitä ilmoittanut syytteeseen pantavaksi.

7 §

Rikkomuksista ilmoittaminen

Rahastoyhtiöllä on oltava menettely, jota noudattamalla rahastoyhtiön palveluksessa olevat voivat ilmoittaa rahastoyhtiön sisällä riippumattoman kanavan kautta tämän lain sekä 2 §:n 4 momentissa tarkoitettujen Euroopan unionin säädösten ja markkinoiden väärinkäyttöasetuksen epäilyistä rikkomisesta. Ilmoitusmenettelyn tulee sisältää asianmukaiset ja riittävät toimenpiteet, joilla järjestetään ilmoitusten asianmukainen käsittely sekä suojataan ilmoituksen tekijää ja turvataan ilmoituksen tekijän ja ilmoituksen kohteena olevan henkilötietojen suoja noudattaen henkilötietolakea. Ilmoitusmenettelyn tulee lisäksi sisältää ohjeet, joilla turvataan ilmoituksen tekijän henkilöllisyyden suoja, jollei rikkomuksen selvittämiseksi tai muuten viranomaisen oikeudesta tietojen saamiseen laissa toisin säädetä.

Rahastoyhtiön on säilytettävä 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusta koskevat tarpeelliset tiedot. Tiedot on poistettava viiden vuoden kuluttua ilmoituksen tekemisestä, jollei tietojen edelleen säilyttäminen ole tarpeen rikostutkinnan, vireillä olevan oikeudenkäynnin, viranomaistutkinnan taikka ilmoituksen tekijän tai ilmoituksen kohteena olevan henkilön oikeuksien turvaamiseksi. Tietojen edelleen säilyttämisen tarpeellisuus on tutkittava viimeistään kolmen vuoden kuluttua edellisestä tarkistamisesta. Tarkistamisesta on tehtävä merkintä.

Sen lisäksi, mitä henkilötietolaissa säädetään, 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen kohteena olevalla rekisteröidyllä ei ole tarkastusoikeutta 1 ja 2 momentissa tarkoitettuihin tietoihin, jos tietojen antamisen voisi haitata epäiltyjen rikkomisten selvittämistä. Ilmoituksen kohteena olevan rekisteröidyn oikeuksista säädetään henkilötietolaissa.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen ilmoitusten tekemisestä ja niiden käsittelystä rahastoyhtiössä.

Mitä 1—4 momentissa säädetään, sovelletaan myös säilytysyhteisöön.

8 §

Finanssivalvonnan valvontavaltuudet

Finanssivalvonta voi kieltää sitä, joka toimii tämän lain vastaisesti, jatkamasta tai uudistamasta tämän lain vastaista menettelyä sekä samalla velvoittaa tämän peruuttamaan, muuttamaan tai oikaisemaan menettelyn, jos sitä on pidettävä tarpeellisenä finanssimarkkinoiden valvonnalle säädettyjen tavoitteiden toteutumiseksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

9 §

Uhkasakon määrääminen

Finanssivalvonta voi tehostaa 8 §:ssä tarkoitetun kiellon tai päätöksen noudattamista uhkasakolla. Uhkasakon tuomitsee maksettavaksi Finanssivalvonta. Uhkasakosta säädetään uhkasakko-laissa (1113/1990).

28 luku

Voimaantulo- ja siirtymäsäännökset

1 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .
Tällä lailla kumotaan sijoitusrahastolaki (48/1999), jäljempänä *kumottu laki*.
Kumottavan lain nojalla annetut valtioneuvoston ja valtiovarainministeriön asetukset sekä Finanssivalvonnan määräykset jäävät kuitenkin edelleen voimaan.
Muussa laissa tai asetuksessa oleva viittaus kumottuun lakiin tarkoittaa tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta tähän lakiin.

2 §

Siirtymäsäännökset

Rahastoyhtiön tulee valita rahastoyhtiön hallituksen riippumaton jäsen lain voimaantuloa seuraavalla tilikaudella tai viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2020.

Rahastoyhtiön on saatettava sijoitusrahaston säännöt vastaamaan tämän lain vaatimuksia 12 kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta. Vähäiset tekniset muutokset voidaan kuitenkin toteuttaa rahastoyhtiön sopivaksi katsomana hetkenä muun sääntömuutoksen yhteydessä.

Rahastoyhtiö voi luopua säännöllisen rahasto-osuudenomistajien kokouksen järjestämisestä, kun rahastoyhtiön hallitus on asiasta päättänyt ja sijoitusrahaston säännöt on muutettu. Jos rahastoyhtiöön on perustettu edustajisto, sen toiminta päättyy, kun rahastoyhtiö on tehnyt asiaa koskevan päätöksen ja sijoitusrahaston säännöt on muutettu vastaavasti.

Rahasto-osuudenomistajien valitseman tilintarkastajan ja tämän varamiehen tehtävät päättyvät viimeistään lain voimaantuloa seuraavan tilikauden päätyttyä.

2.

Laki

vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 1 luvun 5 § ja 6 §:n 5 ja 6 momentti, 2 luvun 5 §:n 2 momentin 13 kohta ja 6 §:n 1 momentti, 5 luvun 2 §:n 5 kohta ja 3 §, 13 luvun 3 §:n 1 momentin 3 kohta, 14 luvun 1 §:n 1 momentin 3 kohta, 21 luvun 4 §, 22 luvun 1 §:n 1 momentti sekä 2 ja 5 §, sellaisina kuin niistä ovat 2 luvun 5 §:n 2 momentin 13 kohta laissa 229/2017, 5 luvun 2 §:n 5 kohta laissa 739/2016 ja 22 luvun 2 § osaksi laissa 627/2014, sekä

lisätään 1 luvun 6 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 739/2016, uusi 8 momentti, 2 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 739/2016, uusi 2 momentti, jolloin nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi, 5 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on osaksi laissa 627/2014, 527/2016, 229/2017 ja 1078/2017, uusi 14 kohta, 5 luvun 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 739/2016, uusi 6 kohta, 11 lukuun uusi 6 §, 12 lukuun uusi 12 §, 13 luvun 3 §:ään uusi 5 momentti, lakiin uusi 16 a luku sekä 22 lukuun uusi 4 a § seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

5 §

Suhde sijoitusrahastolakiin

Sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitetun rahastoyhtiön, joka hoitaa vaihtoehtorahastoja, tulee hakea toimilupaa tai rekisteröityä tämän lain mukaisesti. Finanssivalvonta ei tällöin saa edellyttää rahastoyhtiön toimittavan tietoja tai asiakirjoja, jotka tämä on jo toimitannut hakiessaan sijoitusrahastolain mukaista toimilupaa ja jotka ovat edelleen ajantasaisia.

Sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahastoyhtiö ei voi olla kommandiittiyhtiön vastuunalainen yhtiömies.

6 §

Suhde muuhun lainsäädäntöön

Eurooppalaisista riskipääomarahastoista säädetään eurooppalaisista riskipääomarahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 345/2013, jäljempänä *eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskeva aset*us.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista säädetään eurooppalaisista yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneista rahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 346/2013, jäljempänä *eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja koskeva aset*us.

Rahamarkkinarahastoista ja niiden hoitajista säädetään tämän lain lisäksi rahamarkkinarahastoista annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) 2017/1131.

2 luku

Määritelmät

1 §

Vaihtoehtorahasto

Erikoissijoitusrahastolla tarkoitetaan 16 a luvun 1 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastoa, jonka hoidossa on noudatettava mainitussa luvussa säädettyjä velvoitteita.

5 §

EU-säätelyyn liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

13) *paketoitujen sijoitustuotteiden avaintietoasetuksella* vähittäismarkkinoille tarkoitettuja paketoituja ja vakuutusmuotoisia sijoitustuotteita (PRIIP-tuotteita) koskevista avaintietoasiakirjoista annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) N:o 1286/2014;

14) *arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksella* arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/2365.

6 §

Rahoitusmarkkinalainsäädäntöön liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan *ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä*, mitä sijoitusrahastolain 1 luvun 2 §:n 1 momentin 19 kohdassa säädetään.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

5 luku

Rekisteröinti

2 §

Finanssivalvonnan rekisteri

Finanssivalvonta ylläpitää julkista rekisteriä:

5) 1 luvun 6 §:ssä tarkoitetuista eurooppalaisten pitkäaikaissijoitusrahastojen hoitajista, joiden mainitussa pykälässä mainitun asetuksen mukainen kotipaikka on Suomessa;

6) 1 luvun 6 §:ssä tarkoitetuista eurooppalaisten yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneiden rahastojen hoitajista, joiden mainitussa pykälässä mainitun asetuksen mukainen kotipaikka on Suomessa.

3 §

Rekisteröinnin edellytykset

Rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan on rekisteröitymistä koskevan hakemuksen yhteydessä annettava Finanssivalvonnalle rekisteriin merkittäviksi omat tunnistetietonsa ja hoitamiensa vaihtoehtorahastojen tunnistetiedot sekä tiedot niiden sijoitusstrategioista. Rekisteröitymisvelvolliseen vaihtoehtorahastojen hoitajaan sovelletaan, mitä 4 luvun 4 §:ssä säädetään merkittävien omistajien ja 6 luvun 5 §:ssä johdon luotettavuudesta.

11 luku

Avoimuutta koskevat vaatimukset

6 §

Arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia koskevien tietojen esittäminen

Arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen antamisesta vaihtoehtorahaston tilinpäätöksessä säädetään arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 artiklassa.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

12 luku

Osuuksien tarjoaminen

12 §

Arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia koskeva tiedonantovelvollisuus

Edellä 4 §:ssä tarkoitetuista sijoittajille saatavilla pidettävistä tiedoista arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja kokonaistuoton vaihtosopimusten osalta säädetään arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 14 artiklassa.

13 luku

Markkinointi ei-ammattimaiselle asiakkaalle

3 §

Vaihtoehtorahaston oikeudelliset edellytykset

Ei-ammattimaiselle asiakkaalle saa markkinoida ainoastaan vaihtoehtorahastoja, jotka ovat:

3) erikoissijoitusrahastoja;

Toimiluvallisen vaihtoehtorahastojen hoitajan tulee lisäksi ottaa käyttöön järjestelyt varmistakseen hoitamansa vaihtoehtorahaston sopivuus aiotulle kohderyhmälle, jos rahastoa markkinoidaan ei-ammattimaiselle asiakkaalle.

14 luku

Lupa toimia säilytysyhteisönä

1 §

Säilytysyhteisö

Vaihtoehtorahaston säilytysyhteisönä voi toimia:

3) sijoitusrahastolain 20 luvun 2 §:ssä tarkoitetun säilytysyhteisön toimiluvan saanut osakeyhtiö.

VI OSA

ERITYISET RAHASTOTYYPIT

16 a luku

Erikoissijoitusrahastot

1 §

Erikoissijoitusrahastoon ja sen hoitajaan sovellettavat erityiset säännökset

Vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla on vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa tai joka on rekisteröitynyt Finanssivalvontaan siten kuin tässä laissa säädetään, saa hoitaa erikoissijoitusrahastoa noudattaen lisäksi mitä sijoitusrahastolain 2 luvun 10, 11 ja 14 §:ssä, 7 luvun 3 §:ssä, 8 luvun 2 ja 3 §:ssä sekä 9 §:n 2 ja 3 momentissa, 9 luvun 1—7 §:ssä, 10—12, 17 ja 18 luvussa, 19 luvun 5—8 §:ssä sekä 26 luvun 9, 10 ja 12 §:ssä säädetään rahastoyhtiöstä ja sijoitusrahaston hoitamisesta.

Erikoissijoitusrahaston sulautumiseen sovelletaan sijoitusrahastolain 16 lukua siten kuin kyseisen lain 16 luvun 1 §:n 3 momentissa säädetään sijoitusrahaston muusta kuin rajat ylittävästä sulautumisesta tai sellaisesta kotimaisesta sulautumisesta, jossa on kansainvälinen kytkentä.

Jos erikoissijoitusrahastoa hoitavan vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupa perutaan, hoitaja asetetaan selvitystilaan, hoitajan omaisuus luovutetaan konkurssiin taikka hoitaja muutoin lopettaa toimintansa, sovelletaan sijoitusrahastolain 19 luvun 4 §:ää.

Sellaiseen erikoissijoitusrahastoon, jossa voi olla alle 30 osuudenomistajaa, ei sovelleta sijoitusrahastolain 9 luvun 2 ja 3 §:ää, 12 luvun 9 §:ää eikä 26 luvun 9, 10 ja 12 §:ää.

Erikoissijoitusrahastoon, jonka hoitaja ei ole velvollinen hakemaan vaihtoehtorahastojen hoitajan toimilupaa, sovelletaan kuitenkin 6 luvun 1 §:ää, 7 luvun 4 §:ää, 10 luvun 4 §:ää, 15 luvun 4 §:ää ja 21 luvun 8 §:ää.

Erikoissijoitusrahastoon voidaan perustaa alarahastoja. Mitä sijoitusrahastolain 1 luvun 6 §:ssä säädetään alarahastoista, sovelletaan myös erikoissijoitusrahaston alarahastoihin. Lisäksi erikoissijoitusrahaston alarahastoon sovelletaan, mitä tämän luvun 4 §:ssä säädetään erikoissijoitusrahaston vähimmäispääomasta ja aukiolosta sekä 5 §:ssä erikoissijoitusrahaston tuotonjaosta.

2 §

Erikoissijoitusrahaston nimi ja markkinointi

Erikoissijoitusrahaston nimessä on oltava sana ”erikoissijoitusrahasto”. Muusta kuin tämän lain mukaisesta erikoissijoitusrahastosta ei saa käyttää mainittua nimitystä. Nimi ei saa olla omiaan johtamaan sijoittajia harhaan. Erikoissijoitusrahaston on nimeltään selvästi erottava muista ennen sitä sääntönsä Finanssivalvonnalle toimittaneista erikoissijoitusrahastoista. Pääasiallisesti kiinteistöihin tai kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavalla erikoissijoitusrahastolla on oikeus käyttää nimessään tai muutoin toimintaansa osoittamaan kiinteistösijoittamiseen liittyvää nimitystä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Erikoissijoitusrahaston markkinointiaineistosta on käytävä selkeästi ilmi ne seikat, joiden vuoksi sijoitusrahastoa pidetään erikoissijoitusrahastona.

3 §

Erikoissijoitusrahaston säännöt

Erikoissijoitusrahaston sääntöjen on oltava selkeät ja sijoitusrahastolain 8 luvun 2 ja 3 §:n mukaiset. Säännöt on toimitettava Finanssivalvonnalle tiedoksi tämän lain 12 luvun 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Erikoissijoitusrahaston sääntöjen muutos tulee voimaan kuukauden kuluttua siitä, kun muutos on annettu Finanssivalvonnalle tiedoksi 12 luvun 1 §:ssä tarkoitetulla tavalla ja saatettu rahasto-osuudenomistajien tietoon erikoissijoitusrahaston säännöissä määrättyllä tavalla.

Vaihtoehtorahastojen hoitaja ei saa aloittaa hoitamansa erikoissijoitusrahaston osuuksien markkinointia yleisölle eikä erikoissijoitusrahastoon saa ottaa varoja ennen kuin erikoissijoitusrahaston säännöt on hyväksytty vaihtoehtorahastojen hoitajan hallituksessa. Vaihtoehtorahastojen hoitajan on ilmoitettava Finanssivalvonnalle, milloin se aloittaa erikoissijoitusrahaston toiminnan. Jos vaihtoehtorahastojen hoitaja ei ole aloittanut erikoissijoitusrahaston toimintaa kahden vuoden kuluessa siitä, kun sen säännöt on ensimmäisen kerran toimitettu Finanssivalvonnalle tämän pykälän mukaisesti, sääntöjen tiedoksi toimittamisen on katsottava rauenneen.

Erikoissijoitusrahastoon, jossa voi 4 §:n mukaisesti olla vähemmän kuin kymmenen rahasto-osuudenomistajaa, ei sovelleta tämän pykälän 2 ja 3 momenttia.

4 §

Erikoissijoitusrahaston vähimmäispääoma ja avoimuus

Erikoissijoitusrahasto on avoinna yleisölle. Erikoissijoitusrahaston säännöissä voidaan sijoitusrahastolain 8 luvun 8 §:stä poiketen kuitenkin määrätä rajoituksia sen avoimuuteen.

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavalla erikoissijoitusrahastolla riittää kuitenkin kymmenen rahasto-osuudenomistajaa, jos sen sääntöjen mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään miljoonan euron määrästä. Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, muussa erikoissijoitusrahastossa on oltava kuitenkin vähintään kymmenen rahasto-osuudenomistajaa. Jos tällaisen erikoissijoitusrahaston sääntöjen mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään 500 000 euron määrästä, erikoissijoitusrahastossa voi olla alle kymmenen osuudenomistajaa, kuitenkin edellyttäen, että rahaston kokonaispääoma on sääntöjen mukaisesti vähintään kaksi miljoonaa euroa. Jos tällaisen erikoissijoitusrahaston sääntöjen mukaan vähintään yhden rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään kahden miljoonan euron määrästä, erikoissijoitusrahastolla riittää kuitenkin yksi rahasto-osuudenomistaja. Silloin kun erikoissijoitusrahastossa on vähemmän kuin 30 rahasto-osuudenomistajaa, näiden on oltava ammattimaisia asiakkaita tai niihin rinnastettavia varakkaita yksityishenkilöitä.

Rahasto-osuudenomistajien lukumäärää laskettaessa yhtenä kokonaisuutena on pidettävä rahasto-osuudenomistajaa ja tämän määräysvallassa kirjanpitolain 1 luvun 5 §:ssä tarkoitetulla tavalla olevaa yhteisöä tai siihen verrattavaa ulkomaista yritystä. Rahasto-osuuden hoitajaa ei kat-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

sota yhdeksi rahasto-osuudenomistajaksi, jos rahasto-osuuden hoitaja täyttää sijoitusrahastolain 11 luvun 7 §:n vaatimukset.

Erikoissijoitusrahaston vähimmäispääoman määrä sekä rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärä on saavutettava vuoden kuluessa toiminnan aloittamisesta.

5 §

Erikoissijoitusrahaston tuotonjako

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavan erikoissijoitusrahaston sekä erikoissijoitusrahaston, jossa on vähemmän kuin 30 rahasto-osuudenomistajaa, on vuosittain jaettava kaikille rahasto-osuudenomistajille samassa suhteessa vähintään kolme neljäsosaa tilikauden voitosta, lukuun ottamatta realisoitumattomia arvonmuutoksia.

6 §

Erikoissijoitusrahaston varojen sijoittaminen

Erikoissijoitusrahaston varat on sijoitettava ilman aiheetonta viivytystä. Jos erikoissijoitusrahaston osuuksia voidaan tarjota ei-ammattimaisille asiakkaille, vaihtoehtorahastojen hoitajan on hajautettava erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnasta aiheutuvat riskit sijoittaessaan erikoissijoitusrahaston varoja.

Jos erikoissijoitusrahaston osuuksia voidaan tarjota ei-ammattimaisille asiakkaille, sen säännöissä on mainittava, miltä osin erikoissijoitusrahaston varojen sijoittamisessa poiketaan siitä, mitä sijoitusrahastolain 13 luvussa säädetään sekä miten erikoissijoitusrahaston varat sijoitetaan.

Pääasiallisesti kiinteistöihin varojaan sijoittavan erikoissijoitusrahaston on noudatettava, mitä kiinteistörahastolain 3 ja 4 luvussa säädetään kiinteistörahaston varojen sijoittamisesta, luotonotosta, omaisuuden arvostamisesta ja arvioinnista sekä kiinteistönarvioitsijasta ja kiinteistönarvioinnista.

7 §

Erikoissijoitusrahaston arvonalaskenta ja lunastusten hoitaminen

Vaihtoehtorahastojen hoitajan on kunakin sellaisena päivänä, jolloin talletuspankit ovat yleisesti auki (*pankkipäivä*), laskettava rahasto-osuuden arvo, lukuun ottamatta pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavaa erikoissijoitusrahastoa, jonka arvo on laskettava ja julkistettava kuukausittain kunkin kuukauden viimeisenä pankkipäivänä.

Erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnan sitä edellyttäessä erikoissijoitusrahaston säännöissä voidaan poiketa siitä, mitä 1 momentissa sekä sijoitusrahastolain 10 luvun 1, 4 ja 5 §:ssä säädetään. Jos erikoissijoitusrahaston säännöissä on poikkeus sijoitusrahastolain 10 luvun 5 §:ssä säädetystä rahasto-osuuden lunastusoikeudesta, niissä on mainittava, millä ehdoin rahasto-osuuden omistaja voi vaatia rahasto-osuuden lunastusta, kun on päätetty sääntöjen muuttamisesta taikka erikoissijoitusrahaston hallinnon luovuttamisesta, sulautumisesta tai jakautumisesta.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

8 §

Erikoissijoitusrahaston merkinnän maksu apporttina

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavan erikoissijoitusrahaston rahasto-osuuden merkintähinta voidaan myös maksaa antamalla kiinteistöjä tai kiinteistöarvopapereita, joiden yhteenlaskettu markkina-arvo vastaa niitä vastaan annettavan rahasto-osuuden arvoa, jos erikoissijoitusrahaston sääntöihin on otettu määräys siitä, että rahasto-osuus voidaan merkitä oikeuksin tai velvollisuuksin panna erikoissijoitusrahastoon osuutta vastaan muuta omaisuutta kuin rahaa (*apporttiomaisuus*). Muun kuin edellä tarkoitetun pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin sijoittavan erikoissijoitusrahaston rahasto-osuuden merkintähinta voidaan maksaa antamalla sijoitusrahastolain 13 luvussa tarkoitettuja rahoitusvälineitä apporttina. Tällaisen erikoissijoitusrahaston osalta edellytyksenä on lisäksi, että sen säännöissä on määräys, jonka mukaan kunkin rahasto-osuudenomistajan on merkittävä rahasto-osuuksia vähintään miljoonan euron määrästä.

Apporttiomaisuuden arvosta ja vaikutuksesta rahasto-osuudenomistajien yhdenvertaisuuteen on ennen rahasto-osuuden merkintää hankittava kiinteistörahastolaissa tarkoitetun riippumattoman ja ulkopuolisen kiinteistönarvioitsijan arvio, tai jollei apporttiomaisuuteen kuulu kiinteistöjä tai kiinteistöarvopapereita, lausunto KHT-tilintarkastajalta taikka tilintarkastusyhteisöltä, jollain lausunnosta vastuullisen tilintarkastajan tulee olla KHT-tilintarkastaja.

21 luku

Finanssivalvontaa koskevat säännökset

4 §

Vaihtoehtorahaston markkinointi

Finanssivalvonnan on saatuaan 12 luvun 1 §:ssä tai 19 luvun 3 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen varmistuttava, noudattaako vaihtoehtorahastojen hoitaja tätä lakia hoitaessaan vaihtoehtorahastoa. Finanssivalvonnan on 20 pankkipäivän kuluessa täydellisen ilmoituksen saamisesta ilmoitettava päätöksestä vaihtoehtorahastojen hoitajalle. Finanssivalvonnan on samalla ilmoitettava asiasta vaihtoehtorahaston kotijäsenvaltion ulkomaiselle ETA-valvontaviranomaiselle.

Jos Finanssivalvonta katsoo, ettei sille ole toimitettu riittäviä tietoja 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen liittyessä ei-ammattimaiselle asiakkaalle tarjottavaan vaihtoehtorahastoon, Finanssivalvonnan tulee antaa asiassa kielteinen päätös 10 pankkipäivän kuluessa sille toimitettujen lisätietojen vastaanottamisesta ja viimeistään 90 päivän kuluessa 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen vastaanottamisesta.

Finanssivalvonta voi kieltää markkinoinnin aloittamisen ei-ammattimaisille asiakkaille, jos se katsoo päätöksessään tarkemmin esitetyin perustein, että vaihtoehtorahasto ei täytä 13 luvussa asetettuja markkinoinnin edellytyksiä.

Mitä 2 ja 3 momentissa säädetään Finanssivalvonnan oikeudesta kieltää vaihtoehtorahaston markkinoinnin aloittaminen, sovelletaan myös muutosilmoitukseen.

22 luku

Seuraamukset, muutoksenhaku ja rikkomuksista ilmoittaminen

1 §

Rikemaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 38 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille rikemaksu ovat:

- 1) 12 luvun 6 §:n säännökset velvollisuudesta antaa vivutuksesta tietoa sijoittajalle ja 7 §:n säännökset velvollisuudesta noudattaa sijoittajille annettuja varojen sijoittamista koskevia tietoja;
 - 2) 16 a luvun 4 §:n säännökset rahasto-osuudenomistajien vähimmäismäärästä;
 - 3) 16 a luvun 6 §:n säännökset erikoissijoitusrahaston sijoitustoiminnasta;
 - 4) 17 luvun 1 §:n säännökset vivutuksen rajoista ja 3 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta käytettäessä vivutusta merkittävässä määrin;
 - 5) 18 luvun 1—6 §:n säännökset ilmoitus- ja tiedonantovelvollisuudesta.
-

2 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään vaihtoehtorahastojen hoitajille seuraamusmaksu, ovat:

- 1) 4 luvun 5 §:n säännökset velvollisuudesta ilmoittaa olennaisista muutoksista toimiluvan myöntämisen edellytyksiin;
- 2) 6 luvun 2 §:n säännökset vähimmäispääomasta, 4 §:n säännökset vastuuriskien kattamisesta sekä 5 §:n säännökset vaihtoehtorahaston johtamisesta ja luotettavuudesta;
- 3) 7 luvun 1 §:n säännökset resursseista, 2 §:n säännökset hallinto- ja valvontajärjestelyistä, 4 §:n säännökset säilytysyhteisön nimeämisestä, 6 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden hallinnasta sekä 7 §:n säännökset palkitsemisjärjestelmästä;
- 4) 8 luvun 1 §:n säännökset riskienhallinnan järjestämisestä, 2 §:n säännökset riskienhallinnan erillisyydestä, 3 §:n säännökset riskienhallintatoimenpiteistä ja 6 §:n säännökset maksuvalmiusriskin hallinnasta;
- 5) 9 luvun 3 §:n säännökset arvonmäärittämisessä käytettävästä menetelmästä;
- 6) 10 luvun 2 §:n säännökset toimintojen ulkoistamisen edellytyksistä;
- 7) 11 luvun 1 §:n säännökset tilinpäätöksestä ja toimintakertomuksesta;
- 8) 12 luvun 3 §:n säännökset totuudenvastaisesta ja harhaanjohtavasta markkinoinnista, 4 §:n säännökset tiedonantovelvollisuudesta sijoittajille, 5 §:n säännökset säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta ja 8 §:n säännökset asiakkaan tuntemisesta;
- 9) 13 luvun 1 §:n 1 ja 3 momentin säännökset edellytyksistä vaihtoehtorahaston markkinoinnille ei-ammattimaiselle asiakkaalle, 4 §:n säännökset avaintietoesitteestä ja 5 §:n säännökset avaintietoesitteen lisätiedoista ja kielestä;
- 10) 16 a luvun 2 §:n säännös velvollisuudesta käyttää nimitystä erikoissijoitusrahasto;
- 11) 18 luvun 7 §:n säännökset yhtiön tyhjentämisestä varoista;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

12) 20 luvun 4 §:n säännökset säilytysyhteisöstä.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu tämän lain mukaiselle säilytysyhteisölle, ovat lisäksi:

- 1) 10 luvun 3 §:n säännökset toimintojen edelleenulkoistamisesta;
- 2) 14 luvun 2 §:n säännökset eturistiriitatilanteiden hallinnasta;
- 3) 15 luvun 2 §:n säännökset säilytysyhteisön säilytystehtävistä, 3 §:n säännökset säilytysyhteisön muista tehtävistä, 5 §:n säännökset säilytystehtävän ulkoistamisesta ja 6 §:n säännökset säilytysyhteisön ilmoituksesta Finanssivalvonnalle.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ja päätöksiä ovat tämän pykälän 1 ja 2 momentissa säädetyn lisäksi tämän lain 7 luvun 9 §:n säännökset osakkeiden hankintaa ja luovutusta koskevasta ilmoitusvelvollisuudesta ja Finanssivalvonnasta annetun lain 32 a §:n nojalla tehty päätös omistussuuden hankinnan kieltämisestä ja 32 c §:n nojalla tehty päätös osakkeisiin perustuvien oikeuksien rajoittamisesta.

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään seuraamusmaksu, ovat 1—3 momentissa säädetyn lisäksi arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 13 ja 14 artiklan säännökset arvopapereilla toteutettavia rahoitustoimia ja kokonaistuoton vaihtosopimuksia koskevien tietojen ilmoittamisesta vaihtoehtorahastojen osalta.

Tässä pykälässä säädetyn lisäksi Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitettuja säännöksiä ovat myös 1 momentin 1—9 ja 11 kohdassa, 2 momentin 1 ja 2 kohdassa ja 4 momentissa tarkoitettuja säännöksiä koskevat tarkemmat säännökset, määräykset sekä vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetun direktiivin tai arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen nojalla annettujen komission asetusten säännökset.

Edellä 1 momentin 7 ja 8 kohdassa tarkoitettujen säännösten rikkomisesta voidaan seuraamusmaksu määrätä myös ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajalle.

4 a §

Muutoksenhaku eräiden EU-asetusten johdosta

Muutoksenhausta Finanssivalvonnan eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskevan asetuksen ja eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja koskevan asetuksen nojalla antamaan päätökseen säädetään hallintolainkäyttölaissa ja Finanssivalvonnasta annetun lain 73 §:ssä.

Jos eurooppalaisia riskipääomarahastoja koskevan asetuksen 14 artiklassa tarkoitettua päätöstä hoitajan rekisteröinnistä tai 14 b artiklassa tarkoitettua päätöstä rahaston rekisteröinnistä taikka eurooppalaisia yhteiskunnalliseen yrittäjyyteen erikoistuneita rahastoja koskevan asetuksen 15 artiklassa tarkoitettua päätöstä hoitajan rekisteröinnistä tai 15 b artiklassa tarkoitettua päätöstä rahaston rekisteröinnistä ei ole annettu sen antamiselle säädetyssä määräajassa, hakija voi tehdä valituksen. Valituksen katsotaan tällöin kohdistuvan hakemuksen hylkäävään päätökseen. Tällaisen valituksen voi tehdä, kunnes päätös on annettu. Finanssivalvonnan on ilmoitettava päätöksen antamisesta valitusviranomaiselle, jos päätös on annettu valituksen tekemisen jälkeen. Muilta osin valituksen tekemisestä ja käsittelystä säädetään hallintolainkäyttölaissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

5 §

Vaihtoehtorahastorikos

Joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta

1) hoitaa vaihtoehtorahastoa 3 luvun 1 §:n, 5 luvun 1 §:n, 19 luvun 1 §:n tai 20 luvun 1 §:n vastaisesti,

2) hoitaa vaihtoehtorahastoa Finanssivalvonnasta annetun lain 26 §:ssä tarkoitetun toimiluvan perumista koskevan päätöksen vastaisesti tai 27 §:ssä tarkoitetun toimiluvan mukaisen toiminnan rajoittamista koskevan päätöksen vastaisesti,

3) markkinoi vaihtoehtorahaston osuuksia ammattimaisille tai ei-ammattimaisille asiakkaille 19 luvun 3 §:n 2 momentin tai 4 §:n tai 20 luvun 2 §:n vastaisesti,

4) käyttää toiminimenä tai muutoin liiketoiminnassaan 3 luvun 4 §:ssä tarkoitettua nimitystä mainitun säännöksen vastaisesti,

5) käyttää nimitystä erikoissijoitusrahasto 16 a luvun 2 §:n 1 momentin vastaisesti tai

6) harjoittaa vaihtoehtorahastojen säilytystoimintaa 14 luvun 1 §:n tai 3 §:n 1—3 momentin vastaisesti,

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä ole muualla laissa säädetty ankarampaa rangaistusta, *vaihtoehtorahastorikoksesta* sakkoon tai enintään yhdeksi vuodeksi vankeuteen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Mitä sijoitusrahastolain 28 luvun 2 §:ssä säädetään sääntömuutoksia ja arvonlaskennan oikeellisuuden tarkastuksia koskevista siirtymäajoista, sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoon.

Rekisteröityneen vaihtoehtorahastojen hoitajan on toimitettava Finanssivalvonnalle selvitys 5 luvun 3 §:ssä tarkoitettujen merkittävien omistajien ja johdon luotettavuudesta viimeistään tämän lain voimaantuloa seuraavan vuoden loppuun mennessä.

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 33 §:n 4 momentti, sellaisena kuin se on laissa 1071/2017,

muutetaan 4 §:n 2 momentin 4 kohta, 5 §:n 6, 10, 33 ja 35 kohta, 20 §:n 1 momentti, 20 a §:n 1 momentti, 28 §:n 4 ja 9 momentti, 29 §:n 5 momentti, 32 §:n 3 momentti, 32 a §:n 1 ja 2 moment-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

ti, 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, 38 §:n 1 momentin 2 kohta, 40 §:n 1 momentti sekä 2 momentin 5 ja 6 kohta, 41 a §:n 3, 12, 13 ja 14 momentti sekä 43 §:n 4 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 4 §:n 2 momentin 4 kohta ja 29 §:n 5 momentti laissa 170/2014, 5 §:n 6, 10 ja 33 kohta, 32 a §:n 1 ja 2 momentti, 32 c §:n 1 momentin 1 kohta, 38 §:n 1 momentin 2 kohta ja 40 §:n 2 momentin 5, 6, 8 ja 9 kohta laissa 1071/2017, 20 a §:n 1 momentti ja 28 §:n 4 momentti laissa 352/2017, 40 §:n 1 momentti ja 41 a §:n 3 ja 12 momentti laissa 241/2018 sekä 43 §:n 4 momentti laissa 176/2016, sekä

lisätään 5 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 902/2012, 254/2013, 170/2014, 198/2015, 520/2016, 737/2016, 855/2016, 1442/2016, 228/2017, 575/2017, 893/2017, 1071/2017 ja 241/2018, uusi 34 kohta, 28 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 352/2017, 1071/2017 ja 241/2018, uusi 8 momentti, 40 §:n 2 momenttiin, sellaisena kuin se on laissa 1071/2017, uusi 7 ja 8 kohta, 41 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 241/2018, uusi 12 momentti, jolloin muutettu 12 momentti ja nykyinen 13 momentti siirtyvät 13 ja 14 momentiksi, 50 f §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 170/2014 ja 737/2016, uusi 5 momentti sekä lakiin uusi 50 q § seuraavasti:

4 §

Valvottavat

Toimilupavalvottavalla tarkoitetaan tässä laissa:

4) sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettua rahastoyhtiötä sekä mainitun lain nojalla toimiluvan saanutta säilytysyhteisöä;

5 §

Muut finanssimarkkinoilla toimivat

Muulla finanssimarkkinoilla toimivalla tarkoitetaan tässä laissa:

6) sijoituspalvelulain 7 luvun 12 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 3 luvun 29 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 2 luvun 17 §:ssä ja sijoitusrahastolain 3 luvun 6 §:ssä tarkoitettua sisäpiiriläistä sekä sijoitusrahastolain 3 luvun 8 §:ssä tarkoitettua ilmoitusvelvollista ja markkinoiden väärinkäytöstä (markkinoiden väärinkäyttöasetus) sekä Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2003/6/EY ja komission direktiivien 2003/124/EY, 2003/125/EY ja 2004/72/EY kumoamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 596/2014, jäljempänä *markkinoiden väärinkäyttöasetus*, 3 artiklan 1 kohdan 25 alakohdassa tarkoitettua johtotehtävissä toimivaa henkilöä sekä 26 alakohdassa tarkoitettua lähipiiriin kuuluvaa henkilöä;

10) sitä, joka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n ja 8 luvun 18 §:n, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n, luotolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:n, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n, vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n tai arvopa-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

peritoimituksen parantamisesta Euroopan unionissa sekä arvopaperikeskuksista ja direktiivien 98/26/EY ja 2014/65/EU sekä asetuksen (EU) N:o 236/2012 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 909/2014, jäljempänä *EU:n arvopaperikeskusasetus*, nojalla on velvollinen tekemään Finanssivalvonnalle ilmoituksen osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ja luovutuksesta;

~~33) muuta henkilöä kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa tai 32 kohdassa tarkoitettua rekisteröitynyttä vertailuarvon hallinnoijaa, joka on velvollinen noudattamaan viitearvoasetusta;~~

34) arvopaperistamisasetuksen 2 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua erillisyhtiötä, 3 kohdassa tarkoitettua alullepanijaa, 5 kohdassa tarkoitettua järjestäjää ja 20 kohdassa tarkoitettua alkuperäistä luotonantajaa;

35) muuta henkilöä kuin 4 §:ssä tarkoitettua valvottavaa, joka on velvollinen noudattamaan arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ja uudelleenkäytön raportoinnista ja läpinäkyvyydestä sekä asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2015/2365, jäljempänä *arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetus*.

20 §

Oikeus saada tietoja sakko- ja rikosrekisteristä

Finanssivalvonnalla on oikeus saada sakon täytäntöönpanosta annetun lain (672/2002) 46 §:ssä tarkoitettuja sakkorekisteristä tiedot, jotka ovat tarpeen valvottavan tai tämän lain 5 §:n 24 kohdassa tarkoitettun muun finanssimarkkinoilla toimivan omistajan, hallituksen jäsenen, toimitusjohtajan tai palveluksessa olevan laissa säädetyn luotettavuuden selvittämiseksi.

20 a §

Oikeus saada tietoja esitutkinta- ja syyttäviviranomaiselta

Finanssivalvonnalla on oikeus salassapitosäynnösten estämättä saada EU:n arvopaperikeskusasetuksen 61 artiklassa säädettyjen yhteistyövelvoitteiden täyttämiseksi välttämättömiä tietoja esitutkinta- ja syyttäviviranomaiselta arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 11 ja 12 §:ssä säädettyjen rikosten esitutkinnasta ja oikeudenkäyntimenettelystä.

28 §

Johdon toiminnan rajoittaminen

Finanssivalvonta voi pysyvästi kieltää henkilöä toimimasta sijoitusrahastolaissa tarkoitettussa rahastoyhtiössä ja sijoitusrahastolain nojalla toimiluvan saaneessa säilytisyhteisössä 1 momen-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

tissa tarkoitettussa tehtävässä, jos tämä on toistuvasti ja vakavasti rikkonut tai laiminlyönyt sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:ssä mainittuja säännöksiä.

Finanssivalvonta voi määrääjäksi, enintään viideksi vuodeksi, kieltää henkilöä toimimasta arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksessa tarkoitettua vastapuolen hallituksen jäsenenä, varajäsenenä, toimitusjohtajana tai toimitusjohtajan sijaisena taikka muuna ylimpään johtoon kuuluvana, jos tämä on rikkonut tai laiminlyönyt mainitun asetuksen 4 tai 15 artiklan säännöksiä.

29 §

Asiamiehen asettaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään, koskee vastaavasti vakuutusyhdistystä, eläkesäätiötä, vakuutuskassaa ja työttömyyskassaa sekä sijoitusrahastolain 20 luvun 12 §:n 2 momentissa tarkoitettua säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettuna säilytisyhteisönä toimivaa sivuliikettä.

32 §

Koollekutsumis- ja läsnäolo-oikeus

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös sijoitusrahastolaissa tarkoitettuun rahastosuuden omistajien kokoukseen.

32 a §

Omistusosuuden hankinnan kieltäminen

Finanssivalvonta voi saatuaan luottolaitostoinnista annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a tai 21 c §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoituksen kieltää mainituissa lainkohdissa tarkoitettua omistusosuuden hankkimisen luottolaitoksesta, sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta, säilytisyhteisöstä, erityisestä säilytisyhteisöstä, vakuutusyhtiöstä sekä niiden omistusyhteisöistä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisöstä, sähkörahayhteisöstä, maksulaitoksesta, pörssistä, pörssin omistusyhteisöstä, raportointipalvelun tarjoajasta, raportointipalvelun tarjoajan omistusyhteisöstä, arvopaperikeskuksesta, arvopaperikeskuksen omistusyhteisöstä, jos osuuden omistus vaarantaisi hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön terveiden ja huolellisten liiketapaperiaatteiden mukaisen toiminnan tai, jos hankinnan kohteena on vakuutusyhtiö, vakuutetut edut sillä perusteella, että on perusteltua aiheuttaa epäilyä:

- 1) ilmoitusvelvollisen mainetta tai taloudellisen aseman riittävyyttä;

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön johdon luotettavuuden tai sopivuuden taikka muiden toimilupaedellytysten vaarantumisesta hankinnan johdosta;

3) hankinnan kohteena olevan yrityksen tai yhteisön vakavaraisuuden, valvonnan ja siihen liittyvän viranomaisten tietojenvaihdon edellytysten vaarantumisesta hankinnan johdosta; tai

4) hankinnan liittymistä rahanpesuun tai terrorismin rahoitukseen.

Finanssivalvonta voi kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan myös, jos se ei ole saanut 32 b §:n 2 momentin mukaisen käsittelyajan kuluessa mainitussa momentissa tarkoitettuja lisätietoja taikka luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:n 6 momentissa, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:n 6 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:n 5 momentissa, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:n 6 momentissa, maksulaitoslain 21 a §:n 6 momentissa tai 21 c §:ssä, vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:n 6 momentissa tai EU:n rahoitusvälineiden markkinat -asetuksen täytäntöönpanoasetuksessa tarkoitettuja tietoja tai selvityksiä. Finanssivalvonta voi niin ikään kieltää 1 momentissa tarkoitettua hankinnan, jos se ei ole saanut kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:n 5 momentissa tai 8 luvun 18 §:n 5 momentissa taikka EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tarkoitettuja selvityksiä kahden kuukauden kuluessa omistussuosien hankintaa koskevan ilmoituksen vastaanottamisesta. Finanssivalvonta voi lisäksi kieltää hankinnan, jos se ei ole saanut 32 b §:n 1 momentissa tarkoitettuja vaadittavia selvityksiä 60 arkipäivän kuluessa siitä, kun se lähetti ilmoitusvelvolliselle tiedon puuttuvista selvityksistä.

32 c §

Osakkeisiin ja osuuksiin perustuvien oikeuksien rajoittaminen

Finanssivalvonta voi kieltää osakkeiden tai osuuksien omistajalta oikeuden äänivallan käyttöön luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä, rahastoyhtiössä, vaihtoehtorahastojen hoitajassa, säilytisyhteisössä, erityisessä säilytisyhteisössä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymän omistusyhteisössä, sähkörahayhteisössä, vakuutusyhtiössä sekä niiden omistusyhteisöissä, pörssissä, pörssin omistusyhteisössä, arvopaperikeskuksessa ja arvopaperikeskuksen omistusyhteisössä, enintään yhden vuoden ajaksi kerrallaan, jos:

1) osakkeiden tai osuuksien hankinnasta ei ole tehty luottolaitostoiminnasta annetun lain 3 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 6 a luvun 1 §:ssä, sijoitusrahastolain 4 luvun 7 §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 7 luvun 9 §:ssä tai 14 luvun 9 §:ssä, rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 11 §:ssä, maksulaitoslain 21 a §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 2 luvun 11 §:ssä tai 8 luvun 18 §:ssä, EU:n arvopaperikeskusasetuksessa tai vakuutusyhtiölain 4 luvun 5 §:ssä tarkoitettua ilmoitusta;

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

2) laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 1 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 1 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 1 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 5 §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 1 momentissa, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 1 §:ssä tai sijoitusrahastolain 27 luvun 1 §:ssä mainittuja säännöksiä;

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 2 momentissa, luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1 §:ssä, kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä tai vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

Seuraamusmaksu määrätään myös sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo:

5) korttipohjaisista maksutapahtumista veloittavista siirtohinnoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2015/751, jäljempänä korttimaksujen siirtohintoja koskeva asetetus, 3 artiklan 1 kohdassa säädettyä 0,2 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu pankkikorttitapahtumista veloittaville siirtohinnoille tai 4 artiklassa säädettyä 0,3 prosentin tapahtumakohtaisen siirtohinnan enimmäismäärää, joka on asetettu luottokorttitapahtumista veloittaville siirtohinnoille;

6) viitearvoasetuksen 4—16 artiklan säännöksiä vertailuarvojen koskemattomuudesta ja luotettavuudesta, 21—26 artiklan säännöksiä kriittisistä, merkittävistä sekä muista kuin merkittävistä vertailuarvoista, 27 artiklan säännöksiä vertailuarvoselvityksestä, 28 artiklan säännöksiä vertailuarvon muutoksista ja lakkaamisesta, 29 artiklan säännöksiä vertailuarvon käytöstä sekä 34 artiklan säännöksiä hallinnoijan toimiluvasta ja rekisteröinnistä;

7) arvopaperistamisasetuksen 6 artiklan säännöstä riskin pidättämisestä, 7 artiklan säännöstä läpinäkyvyysvaatimuksista, 9 artiklan säännöstä luotonmyöntämiskriteereistä, 18 artiklan säännöstä nimityksen "yksinkertainen, läpinäkyvä ja standardoitu arvopaperistaminen" käytöstä, 19—22 artiklan säännöksiä yksinkertaisesta, läpinäkyvästä ja standardoidusta arvopaperistamisesta tai 23—26 artiklan säännöksiä ohjelmamuotoisesta ja voimassaoloajaltaan lyhyestä arvopaperistamisesta, joka on tarkoitettu yksinkertaiseksi, läpinäkyväksi ja standardoiduksi, 27 artiklan 1 kohdan säännöstä antamalla harhaanjohtavan ilmoituksen, 27 artiklan 4 kohdan säännöstä Euroopan arvopaperimarkkinaviranomaiselle tai toimivaltaiselle viranomaiselle ilmoittamisesta tai 28 artiklan 2 kohdan mukaista velvollisuutta ilmoittaa mainitun artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen tietojen olennaisista muutoksista;

8) arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 4 artiklan säännöksiä arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien ilmoitusvelvollisuudesta ja tietojen

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

turvaamisesta tai 15 artiklan säännöksiä vakuusjärjestelyn nojalla vastaanotettujen rahoitusvälineiden uudelleenkäytöstä; tai

9) rahamarkkinarahastoista annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2017/1131, jäljempänä *rahamarkkinarahastoasetus*, 4 artiklan 1 kohdan säännöksiä rahamarkkinarahaston perustamisen, hoitamisen ja markkinoimisen luvanvaraisuudesta, 4 artiklan 5 kohdan tai 5 artiklan 2 kohdan säännöksiä rahamarkkinarahaston toimilupaa haettaessa ilmoitetuista tiedoista, jos toimilupa on myönnetty hakijan antamien väärin tai harhaanjohtavien tietojen perusteella, 6 artiklan säännöksiä nimityksen ”rahamarkkinarahasto” käytöstä, 9—16 artiklan säännöksiä omaisuusserien koostumusta koskevista vaatimuksista, 17, 18, 24 tai 25 artiklan säännöksiä sijoitussalkkua koskevista vaatimuksista, 19—21 tai 23 artiklan säännöksiä sisäisen luottolaadun arviointia koskevista vaatimuksista, 26 artiklan säännöksiä rahamarkkinarahastojen luottoluokituksesta, 27 artiklan säännöksiä rahamarkkinarahaston hoitajan selonottovelvollisuudesta, 28 artiklan säännöksiä stressitesteistä, 29—34 artiklan säännöksiä arvostamista koskevista vaatimuksista taikka 36 artiklan säännöksiä avoimuusvaatimuksista.

41 a §

Seuraamusmaksun enimmäismäärä eräissä tapauksissa

Jos seuraamusmaksu koskee sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:n 6 tai 7 momentissa taikka kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:n 2 tai 3 momentissa **taikka tämän lain 40 §:n 2 momentin 7 kohdassa** mainittujen säännösten rikkomista, oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla, sen mukaan, kumpi on suurempi, enintään joko 10 prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdosta tai enintään viisi miljoonaa euroa sekä luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu enintään viisi miljoonaa euroa.

Jos seuraamusmaksu koskee 40 §:n 2 momentin **8** kohdassa tarkoitetun säännöksen rikkomista, siinä mainitun asetuksen 4 artiklan rikkomisesta oikeushenkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdoista tai enintään viisi miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi, ja 15 artiklan rikkomisesta enintään joko kymmenen prosenttia oikeushenkilön tekoa tai laiminlyöntiä edeltävän vuoden liikevaihdoista tai enintään 15 miljoonaa euroa, sen mukaan, kumpi on suurempi. Luonnolliselle henkilölle määrättävä seuraamusmaksu saa olla enintään viisi miljoonaa euroa.

Sen estämättä, mitä **8—13** momentissa säädetään, seuraamusmaksu saa kuitenkin olla enintään kolme kertaa niin suuri kuin teolla tai laiminlyönnillä saatu hyöty, jos hyödyn suuruus on määriteltävissä.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

43 §

Hallinnollisen seuraamuksen ja muun päätöksen julkistaminen

— — — — —
Mitä edellä tässä pykälässä säädetään rikemaksun, julkisen varoituksen ja seuraamusmaksun julkistamisesta, sovelletaan myös 26—28, 28 a, 28 b, 29, 33 ja 33 a §:ssä ja sijoitusrahastolain 19 luvun 8 §:ssä ja 24 luvun 10 §:ssä tarkoitettujen päätösten julkistamiseen.

50 f §

Toiminta vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajista annetussa direktiivissä ja siihen liittyvissä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksissa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena

— — — — —
Finanssivalvonta toimii rahamarkkinarahastoasetuksen 38 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

50 s §

Toiminta arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksessa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena

Finanssivalvonta toimii arvopapereilla toteutettavien rahoitustoimien raportointi- ja läpinäkyvyysasetuksen 16 artiklassa tarkoitettuna toimivaltaisena viranomaisena.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

4.

Laki

lahjanlupauslain 3 ja 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan lahjanlupauslain (625/1947) 4 §, sellaisena kuin se on laissa 831/1991, sekä lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 831/1991, uusi 4 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

3 §

Rahasto-osuuden lahjoitus, johon ei sovelleta 1 tai 2 momenttia, katsotaan täytetyksi, kun rahasto-osuuden luovuttamisesta on ilmoitettu 3 momentissa tarkoitetulla tavalla sille, joka pitää rahasto-osuusrekisteriä sijoitusrahastolain (/) mukaisesti.

4 §

Jos joku on lahjoittamisen tarkoituksessa luottolaitokseen, sijoituspalveluyritykseen tai muuhun vastaavaan yritykseen toisen nimiin tallettanut rahaa taikka antanut säilytettäväksi arvopapereita tai muuta irtainta omaisuutta pidättämättä itselleen oikeutta määrätä kyseisestä omaisuudesta, lahjoitus katsotaan täytetyksi, kun luottolaitos, sijoituspalveluyritys tai muu vastaava yritys on vastaanottanut lahjoitetun omaisuuden lahjan saajan lukuun. Mitä edellä tässä momentissa säädetään, sovelletaan, vaikka talletuksesta tai säilytyksestä annettu todistus on jäänyt lahjan antajan haltuun.

Mitä 1 momentissa säädetään, sovelletaan myös, kun lahjan antaja on siirtänyt lahjan saajan nimiin varoja talletuksestaan tai säilytyksestään luottolaitoksessa, sijoituspalveluyrityksessä tai muussa vastaavassa yrityksessä.

Jos joku on lahjoittamisen tarkoituksessa luovuttanut arvo-osuuksia toisen tilille kirjattaviksi pidättämättä itselleen oikeutta määrätä niistä, lahjoitus katsotaan täytetyksi, kun arvo-osuudet on kirjattu lahjan saajan arvo-osuustilille.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

5.

Laki

Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain 1 ja 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan Finanssivalvonnan valvontamaksusta annetun lain (879/2008) 1 §:n 1 momentin 2 kohta ja 3 §:n 3 ja 4 momentti, sellaisina kuin ne ovat laissa 171/2014, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

1 §

Maksuvelvollinen

Finanssivalvonnan valvontamaksun on velvollinen suorittamaan:

2) sijoitusrahastolain (/) 24 luvun 3 §:ssä tarkoitettu sellainen ulkomainen ETA-rahastoyhtiö, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa sijoitusrahastoa sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 19 luvun 2 §:ssä tarkoitettu sellainen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitaja, jolla ei ole Suomessa sivuliikettä ja joka hoitaa Suomessa vaihtoehtorahastoa;

3 §

Yritysjärjestelyn vaikutus suhteellisen maksun määräytymiseen

Jos viimeksi päättyneen kalenterivuoden jälkeen sijoitusrahastolaissa tarkoitettun rahastoyhtiön hallinnoimaan sijoitusrahastoon on sulautunut toisen rahastoyhtiön hallinnoima sijoitusrahasto siten kuin sijoitusrahastolain 16 luvussa säädetään, sulautuneen sijoitusrahaston varojen määrä otetaan huomioon määrättäessä ensiksi mainitun rahastoyhtiön suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät aikaan, joka alkaa sijoitusrahastolain 16 luvun 13 §:n 2 momentin mukaisesta sulautumisen täytäntöönpanoa koskevasta ilmoituksesta ja päättyy kalenterivuoden päättyessä. Vastaavasti sulautuneen sijoitusrahaston varojen määrää ei oteta huomioon määrättäessä tässä momentissa tarkoitettulta ajalta sen rahastoyhtiön suhteellista maksua, jonka hallinnoima sijoitusrahasto on sulautunut. Mitä tässä momentissa säädetään rahastoyhtiöstä ja sijoitusrahastosta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoon ja sitä hoitavaan vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Jos rahastoyhtiölle on viimeksi päättyneen kalenterivuoden jälkeen luovutettu toisen rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston hoito (*luovutettu sijoitusrahasto*) sijoitusrahastolain 18 luvussa säädetyllä tavalla, luovutetun sijoitusrahaston varojen määrä otetaan huomioon määrättäessä ensiksi mainitun rahastoyhtiön suhteellista maksua niiltä kalenterikuukausilta, jotka kokonaan tai osittain sisältyvät hallinnon luovuttamisen täytäntöönpanoajankohdan ja kalenterivuoden päättymisen väliseen aikaan. Vastaavasti luovutetun sijoitusrahaston varojen määrää ei oteta huomioon määrättäessä tässä momentissa tarkoitettulta ajalta sen rahastoyhtiön suhteellista maksua, jonka sijoitusrahasto on luovutettu. Mitä tässä momentissa säädetään rahastoyhtiöstä ja sijoitusrahastosta, sovelletaan myös erikoissijoitusrahastoon ja sitä hoitavaan vaihtoehtorahastojen hoitajaan.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

6.

Laki

sijoituspalvelulain 1 luvun 2 §:n ja 11 luvun 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta ja 11 luvun 15 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 1 luvun 2 §:n 3 momentin 2 kohta laissa 1069/2014 ja 11 luvun 15 §:n 3 momentti laissa 166/2014, seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Poikkeukset lain soveltamisalasta

Tämä laki ei koske:

2) sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettuja rahastoyhtiöitä ja säilytisyhteisöjä eikä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettuja vaihtoehtorahastojen hoitajia, niiden säilytisyhteisöjä, erityisiä säilytisyhteisöjä ja omaisuudenhoitajia, ellei tämän luvun 4 ja 6 §:stä muuta johdu;

11 luku

Sijoittajien korvausrahasto

15 §

Korvausrahaston varojen sijoittaminen ja maksuvalmius

Mitä 2 momentissa säädetään sijoituspalveluyrityksestä, rahastoyhtiöstä, vaihtoehtorahastojen hoitajasta ja luottolaitoksesta, koskee myös korvausrahaston jäsenenä olevaa ulkomaista sijoituspalveluyritystä ja luottolaitosta sekä niiden kanssa samaan konsolidointiryhmään kuuluvaa yhteisöä ja ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä ja ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajaa. Korvausrahas-

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

ton varoja voidaan kuitenkin sijoittaa korvausrahastoon kuuluvan rahastoyhtiön hallinnoiman sijoitusrahaston tai ulkomaisen rahastoyhtiön hallinnoiman yhteissijoitusyrityksen varoihin, jos yhteissijoitusyritystä sen kotivaltion lainsäädännön mukaan koskevat sijoitusrahastolain 9 luvun 1 §:n 2 momentissa säädettyä vastaavat vaatimukset yhteissijoitusyrityksen varojen pitämisestä erillään rahastoyhtiön varoista.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

7.

Laki

kiinteistörahastolain 1 ja 15 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kiinteistörahastolain (1173/1997) 1 §:n 3 momentti ja 15 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta, sellaisina kuin ne ovat, 1 §:n 3 momentti laissa 164/2014 ja 15 §:n 2 momentin 8 ja 9 kohta laissa 350/2007, seuraavasti:

1 §

Soveltamisala

Pääasiallisesti kiinteistöihin ja kiinteistöarvopapereihin varojaan sijoittavasta erikoissijoitusrahastosta säädetään vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014). Osakeyhtiömuotoisesta kiinteistörahastosta ja siihen rinnastettavasta kommandiittiyhtiöstä säädetään tämän lain ohella vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa.

15 §

Varojen sijoittaminen

Kiinteistörahaston varat on sijoitettava ilman aiheetonta viivytystä kiinteistösijoitustoiminnan säännöissä tarkemmin määrättävällä tavalla seuraaviin kohteisiin:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

- 8) johdannaissopimukseen noudattaen sijoitusrahastolain (/) 13 luvun 15 §:ää; sekä
9) arvopapereiden lainaus- ja takaisinostosopimukseen noudattaen sijoitusrahastolain 13 luvun 18 §:ää.
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

8.

Laki

sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetun lain 3 ja 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sidotusta pitkäaikaissäästämisestä annetun lain (1183/2009) 3 §:n 1 momentin 3 kohta ja 6 §:n 1 momentin 4 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 175/2014, seuraavasti:

3 §

Oikeus tarjota säästämissopimusta

Oikeus tarjota säästämissopimusta on:

- 3) sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettulla rahastoyhtiöllä ja yhteissijoitusyrityksellä sekä ulkomaisella ETA-rahastoyhtiöllä;
-

6 §

Säästövarojen sijoittaminen

Säästövarat on sijoitettava, siltä osin kuin niitä ei ole sovittu jätettäväksi säästämisilille, säästövaroihin oikeutetun nimissä säästämissopimuksessa tarkemmin sovitulla tavalla yhteen tai useampaan seuraavista sijoituskohteista:

- 4) sijoitusrahastolaissa tarkoitettu rahasto-osuus sekä mainitun lain 23 luvun 1 §:ssä tarkoitettua yhteissijoitusyrityksen osuus;
-

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

9.

Laki

rahoitusvakuuslain 3 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitusvakuuslain (11/2004) 3 §:n 2 momentin 3 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1081/2017, seuraavasti:

3 §

Määritelmiä

Tässä laissa tarkoitetaan *laitoksella*:

3) luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta ja 1 luvun 11 §:ssä tarkoitettua rahoituslaitosta, sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 13 §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettua sijoituspalveluyritystä, sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 10 kohdassa tarkoitettua säilytisyhteisöä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 2 luvun 2 §:ssä tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, 14 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytisyhteisöä ja 3 §:ssä tarkoitettua erityistä säilytisyhteisöä, vakuutusyhtiölain (521/2008) 1 luvun 1 §:ssä tarkoitettua vakuutusyhtiötä, työeläkevakuutusyhtiöistä annetun lain (354/1997) 1 §:ssä tarkoitettua työeläkevakuutusyhtiötä ja vakuutusyhdistyslain (1250/1987) 1 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettua vakuutusyhdistystä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

10.

Laki

rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain 2 ja 18 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitus- ja vakuutusryhmittymien valvonnasta annetun lain (699/2004) 2 §:n 1 momentin 3 kohta ja 18 §:n c kohta seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

3) *rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja sitä vastaavaa ulkomaista rahastoyhtiötä;

18 §

Ryhmittymään kuuluvien yritysten omien varojen ja omien varojen vähimmäismäärän laskeminen

Sovellettaessa tämän luvun säännöksiä ryhmittymään kuuluvan yrityksen omilla varoilla ja omien varojen vähimmäismäärällä tarkoitetaan:

c) sijoitusrahastolain 3 luvun 1 §:n mukaisia omia varoja ja omien varojen vähimmäismäärää, kun kyseessä on suomalainen tai muu kuin d kohdassa tarkoitettu ulkomainen rahastoyhtiö;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

11.

Laki

arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 5 luvun 1 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain (348/2017) 5 luvun 1 §:n 2 momentti seuraavasti:

5 luku

Arvopaperin ja rahoitusvälineen liittäminen arvo-osuusjärjestelmään

1 §

EU:n arvopaperikeskusasetuksen 3 artiklassa tarkoitetut arvo-osuudet

Sijoitusrahaston osuuksien liittämisestä arvo-osuusjärjestelmään sovelletaan muutoin sijoitusrahastolain (/) 12 lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

12.

Laki

rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain 3 luvun 6 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahoitusvakausviranomaisesta annetun lain (1195/2014) 3 luvun 6 §:n 4 momentti seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

3 luku

Rahaston varat ja niiden sijoittaminen, kulut ja lainanotto

6§

Talletussuojarahaston varojen sijoittamista koskevat erityiset säännökset

Mitä 2 momentissa säädetään, ei estä rahaston varojen sijoittamista sijoitusrahastolain (/) 13 luvussa tarkoitettuihin sijoitusrahastoihin

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

13.

Laki

joukkorahoituslain 2 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan joukkorahoituslain (734/2016) 2 §:n 10 kohta, sellaisena kuin se on laissa 1072/2017, seuraavasti:

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

10) *rahastoyhtiöllä* sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitettua rahastoyhtiötä ja 19 kohdassa tarkoitettua ulkomaista ETA-rahastoyhtiötä;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

14.

Laki

kaupparekisterilain 14 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan kaupparekisterilain (129/1979) 14 §:n 3 momentti, sellaisena kuin se on laissa 633/2014, seuraavasti:

14 §

Rekisteriviranomaisen on ennen sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitettua rahastoyhtiötä ja mainitun lain 20 luvun 1 §:ssä tarkoitettua säilytisyhteisöä taikka vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitettua vaihtoehtorahastojen hoitajaa, säilytisyhteisöä tai erityistä säilytisyhteisöä koskevan yhtiöjärjestyksen ja sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä tai sen muutoksesta. Rekisteriviranomaisen on ennen kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettua kiinteistörahastoa koskevan osakeyhtiön yhtiöjärjestyksen, kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen tai sen muutoksen hyväksymistä varattava Finanssivalvonnalle vähintään 30 vuorokautta aikaa lausua yhtiöjärjestyksestä, yhtiösopimuksesta tai sen muutoksesta. Jos kiinteistörahastotoimintaa harjoittavan kommandiittiyhtiön yhtiösopimuksen muutos koskee vain äänettömän yhtiömiehen vaihtumista taikka nimen tai panoksen muuttumista eikä kommandiittiyhtiössä ole muita kuin sellaisia äänettömiä yhtiömiehiä, joiden osuuksiin yhtiösopimuksen mukaan sovelletaan arvopaperimarkkinalakia (746/2012), rekisteriviranomaisen ei ole varattava Finanssivalvonnalle mahdollisuutta antaa lausuntoa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

15.

Laki

varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain 4 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 4 §:n 3 momentti seuraavasti:

4 §

Yhtiön varoihin kuuluvan noteeratun arvopaperin vertailuarvo

Sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun sijoitusrahaston ja 17 kohdassa tarkoitetun yhteissijoitusyrityksen osuuden vertailuarvoksi katsotaan 70 prosenttia käyvästä arvosta.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

16.

Laki

verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain 18 ja 20 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan verotustietojen julkisuudesta ja salassapidosta annetun lain (1346/1999) 18 §:n 1 momentin 7 kohta ja 20 §:n 6 kohta, sellaisina kuin ne ovat laissa 988/2012, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

18 §

Verohallinnon oikeus tietojen oma-aloitteiseen antamiseen

Verohallinto voi salassapitosäännösten estämättä antaa omasta aloitteestaan verotustietoja verovelvollista koskevine tunnistetietoineen:

7) Finanssivalvonnalle ulkomaisen rahastoyhtiön ja vaihtoehtorahastojen hoitajan tiedonantovelvollisuuden täyttämiseen sekä verojen perimisvelvollisuuteen liittyviä rahastoyhtiön, vaihtoehtorahastojen hoitajan ja verovelvollisen verotustietoja, joilla saattaa olla merkitystä arvioitaessa, onko ulkomaisen rahastoyhtiön Suomeen perustamaa sijoitusrahastoa tai ulkomaisen vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomeen perustamaa vaihtoehtorahastoa hoitaessa olennaisesti rikottu Suomessa yleisen edun turvaamiseksi voimassa olevaa lainsäädäntöä sijoitusrahastolain (/) 24 luvun 10 §:ssä tarkoitettulla tavalla tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain (162/2014) 21 luvun 7 §:ssä tarkoitettulla tavalla, jos kyseessä on vaihtoehtorahasto, jota hoitaa ETA-valtioon rekisteröitynyt vaihtoehtorahastojen hoitaja;

20 §

Tietojen antaminen eräille viranomaisille

Verohallinto voi salassapitovelvollisuuden estämättä antaa pyynnöstä:

6) Finanssivalvonnalle sijoitusrahastolain 24 luvun 10 §:ssä tai vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 19 luvun 2 §:ssä tarkoitettua arviointia varten tarpeellisia ulkomaisen rahastoyhtiön tai vaihtoehtorahastojen hoitajan tiedonantovelvollisuuteen ja verojen perimisvelvollisuuteen liittyviä rahastoyhtiön ja verovelvollisen verotustietoja;

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

17.

Laki

verotusmenettelystä annetun lain 16 ja 17 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan verotusmenettelystä annetun lain (1558/1995) 16 §:n 9 momentti ja 17 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 16 §:n 9 momentti laissa 181/2014 ja 17 §:n 1 momentti laissa 1498/2011, seuraavasti:

16 §

Meno- ja vähennystietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Sijoituspalvelulaissa tarkoitetun sijoituspalveluyrityksen ja ulkomaisen sijoituspalveluyrityksen sivuliikkeen, arvo-osuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetussa laissa tarkoitetun arvopaperikeskuksen ja tilinhoitajan, luottolaitostoiminnasta annetussa laissa (610/2014) tarkoitetun luottolaitoksen ja ulkomaisen luottolaitoksen sivuliikkeen, sijoitusrahastolaissa (/) tarkoitetun rahastoyhtiön, ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ulkomaisen rahastoyhtiön, joka hoitaa Suomeen perustettua sijoitusrahastoa, sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetussa laissa (162/2014) tarkoitetun vaihtoehtorahastojen hoitajan, ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka hoitaa Suomeen perustettua vaihtoehtorahastoa, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot omaisuuden hoidosta tai säilyttämisestä perimistään maksuista.

17 §

Muita tietoja koskeva sivullisen yleinen tiedonantovelvollisuus

Rahastoyhtiön, ulkomaisen rahastoyhtiön Suomessa olevan sivuliikkeen ja sellaisen ulkomaisen rahastoyhtiön, joka hoitaa Suomeen perustettua sijoitusrahastoa, sekä ETA-vaihtoehtorahastojen hoitajan, joka hoitaa Suomeen perustettua vaihtoehtorahastoa, on toimitettava Verohallinnolle verotusta varten tarpeelliset tiedot verovelvollisen omistamista sekä verovelvolliselta lunastetuista sijoitusrahaston, yhteissijoitusyrityksen ja vaihtoehtorahaston osuuksista. Lisäksi on annettava tarvittavat tiedot lunastettujen sijoitusrahastojen, yhteissijoitusyritysten ja vaihtoehtorahastojen osuuksien hankintahinnasta ja hankinta-ajankohdasta sekä merkinnän ja lunastuksen yhteydessä perityistä kuluista siltä osin kuin nämä tiedot ovat tiedonantovelvollisella.

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

18.

Laki

holhoustoimesta annetun lain 34 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan holhoustoimesta annetun lain (442/1999) 34 §:n 1 momentin 13 kohdan d alakohta, sellaisena kuin se on laissa 1094/2017, seuraavasti:

34 §

Jollei laissa toisin säädetä, edunvalvojalla ei ole oikeutta ilman holhousviranomaisen lupaa päämiehensä puolesta:

13) antaa rahalainaa tai vastiketta antamalla hankkia sijoituspalvelulain (747/2012) 1 luvun 14 §:ssä tarkoitettuja rahoitusvälineitä taikka osuuksia yhteisöissä lukuun ottamatta:

d) osuuksien hankkimista Suomessa rekisteröidyssä sijoitusrahastolain (/) 1 luvun 2 §:n 16 kohdassa mainitun sijoitusrahastodirektiivin mukaisessa sijoitusrahastossa tai sellaisessa mainitun lain 23 luvun 1 §:n 1 momentissa tarkoitettussa ulkomaisessa yhteissijoitusyrityksessä, joka mainitun pykälän 2 momentin mukaan saa markkinoida osuuksiaan Suomessa;

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 15.1.2019

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Martti Mölsä sin
jäsen Petri Honkonen kesk
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Laura Huhtasaari ps

Valiokunnan mietintö TaVM 27/2018 vp

jäsen Lauri Ihalainen sd
jäsen Katri Kulmuni kesk
jäsen Eero Lehti kok
jäsen Markus Lohi kesk
jäsen Johanna Ojala-Niemelä sd
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Hanna Sarkkinen vas
jäsen Ville Skinnari sd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller